
Formell rapport

Årsberetning

Virksomheten reguleres av [Lov om pengespill mv. av 28. august 1992 nr. 103 \(pengespilloven\)](#), med senere endringer. Det er Kultur- og likestillingsdepartementet gir tillatelse til innføring av nye spill og fastsetter spillereglene. Departementet avgjør også hvor stor andel av innsatsbeløpet som skal gå til premier.

1.1.2023 trådte en ny pengespillov i kraft. Den vil regulere selskapet i kommende perioder.

Norsk Tipping har et tredelt samfunnsoppdrag, hvor det overordnede målet er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill. Selskapet skal videre bidra til at pengespill gjennomføres på en ansvarlig og trygg måte, samtidig som det legges til rette for at overskuddet fra virksomheten går til ikke-fortjenestebaserte formål. Størst mulig overskudd vil aldri være det viktigste formålet for Norsk Tipping eller statens eierskap i selskapet. Statens uttrykte ønske er at Norsk Tipping først og fremst skal være en aktør som bidrar til å utvikle spillemarkedet i en sosialpolitisk forsvarlig retning. Det er også bred politisk enighet om at pengespill skal være regulert, for å hindre negativ spilleatferd.

Selskapet forholder seg til *retningslinjer for eierstyring av selskaper med videre under Kulturdepartementets ansvarsområde*. I tråd med krav fra Kultur- og likestillingsdepartementet følger selskapet anbefalingene fra NUES om [eierstyring og selskapsledelse](#) så langt det er relevant for selskapet.

[Norsk Tippings års- og bærekraftrapport er utarbeidet i henhold til GRI Standards \(GRI 1: Foundation 2021\)](#). Selskapets rapportering om bærekraftig verdiskaping er ikke utarbeidet som et enkeltstående dokument, men integrert gjennom hele års- og bærekraftrapporten.

Oversikt over utviklingen i 2022

Norsk Tipping har i 2022 oppnådd positive resultater innenfor de viktigste måleparameterne for selskapet. For tredje år på rad har det blitt ny rekord i antall spillere. Hele 2,14 millioner spillere har spilt på et av Norsk Tippings spill i 2022. 29,5 prosent av disse er under 40 år. Dette viser at selskapets spilltilbud er attraktivt nok til å kanalisere spillelyst i alle aldersgrupper over 18 år, til et regulert tilbud innenfor

ansvarlige rammer. Nesten 50 prosent av befolkningen over 18 år spilte Norsk Tippings spill.

Det er viktig for selskapet at folk flest har et forhold til Norsk Tipping, og utviklingen på dette området er derfor positiv.

Omdømme er også av stor betydning for å sikre at selskapet har tillit i befolkningen. Norsk Tipping benytter først og fremst Kantars syndikerte omdømmeundersøkelse som mål på selskapets omdømme. I 2022 oppnådde selskapet en score på 71 poeng. Dette er en vekst fra 70 poeng i 2021, og indikerer at selskapet har et sterkt omdømme, og topp fem av de 70 selskapene som deltar i undersøkelsen.

Befolkningsundersøkelsen om pengespill i 2020 viste noe økende omfang av problemspill i Norge. Som den største regulerte tilbyderen av pengespill har Norsk Tipping mulighet til å påvirke denne utviklingen framover. Norsk Tipping måler omfang av risikabel spilleatferd hos kundene gjennom en egen indeks. For andre år på rad viser denne indeksen positiv utvikling, ved at det er en bevegelse i spillermassen mot «grønnere spilleatferd».

Det overordnede målet for ansvarlighetsarbeidet i selskapet er å beskytte sårbare spillere, og ambisjonen er å være verdensledende på dette området. Selskapet arbeider kontinuerlig med store og små tilpasninger for å forsterke beskyttelsen av disse gruppene. Konseptet «Spillepuls» ble lansert i 2022. Dette er en løsning for hendelsesstyrt personalisert dialog med spillere med sikte på bevisstgjøring om eget spill, og med mål om å få spillerne til å iverksette tiltak som reduserer negative konsekvenser av pengespill. Et eksempel på tiltak er å sette reduserte personlige spillegrenser.

I 2022 har myndighetene lyktes med å få de uregulerte aktørene til å redusere sin markedsføring mot norske spillere på TV. Både NENT og Discovery har nå sluttet å vise reklame for uregulerte pengespillselskaper. I tillegg til dette jobber Lotteri- og stiftelsestilsynet med å følge opp uregulerte aktører som henvender seg til norske spillere. Selskapet Trannel, som står bak en rekke spillsider som henvender seg til norske spillere, er ilagt tvangsmulkt på 1,2 mill. kr per dag inntil de stanser spilltilbudet i Norge. Dette er et eksempel på at myndighetene gjør en viktig innsats for å beskytte den norske pengespillmodellen.

Norsk Tippings samlede driftsinntekter økte fra 44 milliarder kroner i 2021 til 47 milliarder kroner i 2022. Som følge av høye premieandeler og stor grad av gjenspill av premier på enkelte av selskapets spill, vurderes utviklingen i netto spillinntekter (spillinntekter fratrukket premier) som et bedre mål på omfanget av virksomheten. Netto spillinntekter endte på 8,99 milliarder kroner. Dette er en vekst på 321 millioner kroner (3,7 prosent) fra 2021.

Driftskostnadene (uten premieandeler) vokste med 92 millioner kroner sammenlignet med året før. Salgsprovisjoner er redusert, mens det er noe vekst i øvrige driftskostnader. Den samlede veksten er på 3,9 prosent, noe som er lavere enn prisveksten i samme periode. Samlet vokste resultatet fra 6,286 milliarder kroner til 6,582 milliarder kroner, en vekst på 4,7 prosent fra året før.

Lotterispill er selskapets største kategori. Denne kategorien utgjør 64 prosent av netto spillinntekter i 2022, på samme nivå som året før. Lotterispillene har lavere risiko for problemspill enn de øvrige kategoriene og har stor oppslutning i den spillende delen av befolkningen. En sterk lotteriportefølje er derfor viktig for å kanalisere spillelyst til et ansvarlig regulert tilbud.

Kasinospill utgjør 14 prosent av netto spillinntekter. Denne kategorien er mer utsatt for problemspill enn lotterispillene. Selskapet jobber kontinuerlig med justeringer for å balansere ansvarlighet og attraktivitet innenfor denne kategorien. Det er viktig for enerettsmodellen at Norsk Tipping har evne til å kanalisere kunder innenfor denne kategorien til et regulert og ansvarlig spilltilbud, med sikte på å redusere de negative konsekvensene av spilleaktiviteten. Myndighetenes begrensning av de uregulerte aktørenes aktivitet bidrar til at Norsk Tippings markedsandel innenfor dette området øker.

Sportsspill har hatt en nedgang på 6 prosent i netto spillinntekter fra 2021, og er det første normalåret etter store svingninger som følge av pandemien. Reguleringen fungerer bra, og Norsk Tippings markedsandel på området øker. Også denne kategorien har høyere risiko for problemspill enn lotteriene, og tiltak som f. eks Spillepuls vil bidra til å redusere negative konsekvenser.

Generelt har markedsføringsforbudet for spill som ikke har tillatelse i Norge fungert godt over lang tid. Sammen med betalingsforbudet bidrar det til at det er vanskelig for

de uregulerte aktørene å tilby spill rettet mot det norske markedet, noe som sterkt støtter oppunder Norsk Tippings kanalisering.

Håndhevingen av enerettsmodellen medfører at Norsk Tipping får en større andel av den totale spillomsetningen og en stadig viktigere rolle i å bidra til å redusere pengespillproblemer i Norge.

Ansvarlig spillvirksomhet

Den viktigste delen av Norsk Tippings samfunnsoppdrag er å forebygge negative konsekvenser av pengespill gjennom å tilby attraktive og ansvarlige pengespill, og selskapet har en ambisjon om å være verdensledende på ansvarlig spillvirksomhet. Det er derfor etablert samarbeid med flere forskningsinstitusjoner for å øke kunnskapen på området, og resultater fra forskningen legges til grunn for videreutvikling av selskapets ansvarlighetstiltak.

Selskapets virksomhet er underlagt et strengt ansvarlighetsregime generelt og kasinospillene har vært underlagt ytterligere reguleringer helt siden oppstarten av disse spillene. Obligatorisk grensesetting, fravær av markedsføring og forbud mot en rekke pågående virkemidler som stimulerer til mer spill er elementer i dette. Selv uten markedsføring, har kundene funnet veien til Norsk Tippings tilbud. Dette er gledelig, siden poenget med at selskapet tilbyr disse spillene nettopp er å ha et tilbud til de som oppsøker kasinospill, og som tidligere måtte gå til uregulerte aktører.

Ansvarlighetsverktøyet Spillepuls har blitt videreutviklet gjennom året, og løsningen vant første plass i «European Lotteries Innovation Awards 2022». Dette er et synlig bevis på at selskapet har lyktes med satsingen innenfor ansvarlig spillvirksomhet.

Satsingen på proaktive samtaler er forsterket, og selskapet har økt bemanningen fra to til tre personer på dette området. Selskapet kontakter kontinuerlig spillere med et spillemønster som kan indikere en problematisk spilleatferd. I samtalen informeres kunden om spillforbruk det siste året, om mulige tiltak for å begrense spillingen, og det avtales konkrete tiltak dersom kunden ønsker å redusere spillingen. Dersom det kommer fram i samtalen at kunden har problemer med spill, informeres det om hjelpe- og behandlingstilbudet.

Bærekraftig verdiskaping

Norsk Tippings ambisjon er å være en ledende aktør innen samfunnsansvar og bærekraft på relevante områder, og skal ta ansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø.

I eierskapsmeldingen (Mld.St. 6 (2022 -2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap) defineres Norsk Tipping som et kategori 2-selskap der statens mål som eier er bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Videre står det at staten forventer at selskapet er ledende i arbeidet med ansvarlig virksomhet og at selskapet gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder.

I tråd med eiers forventninger rapporterer Norsk Tipping på [vesentlige forhold knyttet til selskapets virksomhet](#).

I 2022 har selskapet i sitt bærekraftarbeid fokusert på integrering av åpenhetsloven iht. lovens forpliktelser, blant annet ved å oppdatere styrende dokumenter og utarbeide prosesser og rutiner for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.

Selskapet har også jobbet med å videreutvikle og utvide sin klimarapportering, blant annet ved å inkludere flere utslippskategorier. Dette arbeidet vil fortsette i 2023.

Selskapets klimaregnskap for 2022 ligger her (link til «Fornuftig forbruk»)

I 2022 ble det også gjennomført en internrevisjon av området samfunnsansvar og bærekraft. Internrevisor PWCs overordnede konklusjon er at selskapet gjennomgående arbeider godt med samfunnsansvar og bærekraft, og at dette gjenspeiles i god bærekraftrapportering. Samtidig pekte PWC på enkelte forbedringsområder og ga anbefalinger for videre arbeid. Anbefalingene ivaretas i planene for bærekraftarbeidet i 2023.

Norsk Tippings arbeid videreutvikles kontinuerlig for å sikre en helhetlig tilnærming til verdiskapingen på tvers av selskapet, og gjennom det levere på eiers forventninger.

I [«Samfunnsansvar og bærekraft»](#) redegjøres det for arbeidet med de forskjellige områdene.

Kostnadsutviklingen

Styret retter stor oppmerksomhet til oppdraget om en mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitisk mål. Overskudd til gode formål er en konsekvens av reguleringen, men ikke hovedmålet. Vurderinger knyttet til ansvarlig spill veier tungt ved alle beslutninger som vedrører selskapets utvikling, selv om de potensielt medfører tap av inntekter eller økte kostnader. Innenfor disse forutsetningene er det imidlertid en forutsetning at virksomheten skal drives mest mulig kostnadseffektivt.

Overskuddet til gode formål målt som andel av netto spillinntekter, er et viktig nøkkeltall for selskapets kostnadsutvikling. I 2022 endte dette på 73 prosent av netto spillinntekter. Dette er noe høyere enn året før, og tendensen over tid har vært at en stadig større andel av netto spillinntekter går til gode formål. Hovedårsaken til den bedre kostnadseffektiviteten er at selskapet gjennom målrettet satsing over flere år har lyktes med å utvikle gode digitale løsninger for produkter og tjenester, noe som gir reduserte salgsprovisjoner.

For å frigjøre kapasitet til nye satsingsområder i perioden som kommer, har selskapet inngått sluttavtaler og/eller tilleggspensjon til i alt 41 ansatte

I 2021 tildelte Norsk Tipping en kontrakt om ID- og betalingstjenester til Buypass AS. EveryMatrix Software Ltd. sitt tilbud ble avvist. EveryMatrix har stevnet Norsk Tipping for retten som følge av avvisningen og reist krav om erstatning. Norsk Tipping vant saken i tingretten, men EveryMatrix har anket. Det ble avsatt 15 millioner kroner i regnskapet for 2021 knyttet til dette forholdet, og avsetningen opprettholdes fram til saken er endelig avgjort.

Balanse

Ved utgangen av 2022 var selskapets totalbalanse på 7 milliarder kroner og egenkapitalandelen 6,9 prosent. Tilsvarende tall i 2021 var 6,7 milliarder kroner og 7 prosent. Selskapets frie egenkapital utgjorde 335 millioner kroner pr. 31.12.2022.

Den lave egenkapitalandelen må ses i sammenheng med selskapets egenart, som innebærer at aktiviteten gjennom året akkumulerer overskudd til utbetaling

påfølgende år. På tidspunktet for utbetaling til overskuddsmottakerne er egenkapitalen styrket som følge av aktiviteten det påfølgende året.

På kort sikt er det relativt liten usikkerhet om den framtidige utviklingen knyttet til selskapets finansielle situasjon. Selskapets stilling som særlovsselskap med forutsigbare rammebetingelser medfører at selskapet har tilfredsstillende egenkapital og finansiell stilling, på tross av lav egenkapitalandel.

Kontantstrøm

Spillinntektene utgjør selskapets viktigste kontantstrømkilde. Spillinntekter etter fradrag for premier er 320 millioner kroner høyere enn i 2021. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2022 utgjorde 6,7 milliarder kroner mot 6,2 milliarder kroner i 2020. Selskapets kontantbeholdning ved årsslutt er 288 millioner kroner høyere enn forrige årsskifte.

Framtidig utvikling

Norsk Tipping er Norges desidert største spillselskap, med en estimert markedsandel på 67 prosent av det totale pengespillmarkedet målt i omsetning.

De sektorpolitiske målene i spillmarkedet i Norge, der hovedmålet er å redusere problematisk spilleadfærd i befolkningen ligger til grunn for selskapets strategi. Den overordnede strategiske retningen er at Norsk Tipping skal vise at den norske pengespillmodellen er det beste for det norske samfunnet, og gjennom dette redusere negative konsekvenser av pengespill.

Balansegangen mellom et ansvarlig og attraktivt spilltilbud er sentral for selskapet- og det er et bærende premiss for strategien. Norsk Tipping har over tid vært i forkant med ansvarlighetsarbeidet og har jobbet målrettet for å bli verdensledende på dette området. Som enerettsaktør skal Norsk Tipping ta en sentral og proaktiv rolle i å forebygge og begrense spilleproblemer i samfunnet.

Videreutvikling av selskapets produkter og løsninger er et viktig tiltak for å etterleve samfunnsoppdraget om å sikre et attraktivt og ansvarlig pengespilltilbud, hvor overskuddet går til gode formål.

Den største risikoen knyttet til framtidig måloppnåelse for selskapet knytter seg til hvorvidt den gjeldende reguleringen bidrar til å redusere pengespillproblemene i samfunnet. Norsk Tipping har iverksatt tiltak for å bidra til dette, og selskapet jobber kontinuerlig med nye tiltak på området.

I 2022 har det vært endringer i en rekke faktorer som påvirker befolkningens økonomi. Rentenivået har steget, og prisstigningen har økt betydelig. Norsk Tipping følger nøye med på hvordan utviklingen i økonomien påvirker salg av selskapets spill, og tiltak som konsekvens av dette vurderes fortløpende.

Forskning, utvikling og fornyelse

Norsk Tipping har ingen egen forsknings- og utviklingsaktivitet slik det defineres i regnskapsloven. Imidlertid har selskapet løpende utviklingsaktiviteter knyttet til fornyelse og utvikling av produkter, systemer og tjenester på flere områder, og dette er en viktig del av selskapets virksomhet. I overkant av 25 prosent av selskapets årsverk benyttes innenfor dette området.

Utvikling av digitale salgsløsninger og tjenester utgjør en viktig del av selskapets fornyelse, og det er hele tiden behov for forbedringer og tilpasninger av selskapets løsninger. Videreutvikling og integrering av ansvarlighetstiltak for å bidra til å redusere problematisk spilleatferd, er en viktig del av dette arbeidet. I 2022 ble det lansert et nytt verktøy for personalisert dialog med spillerne under navnet «Spillepuls». Løsningen vant European Lotteries' pris «EL Innovation Awards 2022».

Finansiell risiko

Norsk Tipping har enkelte transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta og er dermed i noen grad utsatt for finansiell markedsrisiko. De største transaksjonene knytter seg til premier i spill som gjennomføres i samarbeid med andre statlige spillselskap. I tillegg har selskapet kredittrisiko knyttet til oppgjør fra kommisjonærene. Oppgjør for siste ukes omsetning innbetales påfølgende uke gjennom automatiske trekk. Det er etablert garanti- og depositumsordninger som reduserer kredittrisikoen vesentlig. Selskapet har ikke realisert vesentlige tap på fordringer mot kommisjonærer i 2022.

Likviditetssituasjonen er tilfredsstillende ved at selskapet gjennom daglig drift genererer betydelige disponible midler. Selskapet har ved årsskiftet en positiv beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende på 6,4 milliarder kroner, hvorav mesteparten er plassert som kontolån til statskassen i Norges Bank. Selskapet vurderer at det er relativt lav usikkerhet knyttet til finansiell utvikling neste år.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvise oversikt over resultatet av selskapets virksomhet og selskapets stilling ved årsskiftet.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet. Styret kjenner ikke til vesentlige forhold i regnskapsåret eller etter regnskapsårets slutt som har betydning for denne forutsetningen eller for årsregnskapet for øvrig.

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer, daglig leder og øvrige ansatte som har hatt selvstendig ledelsesansvar. Forsikringen dekker deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner på inntil 25 mill. kr pr. år ved formuesskade som følge av ansvarsbetingende handling eller unnlattelse i egenskap av ledende roller.

Arbeidsmiljø

Norsk Tipping er en IA-bedrift og har en uttalt ambisjon om at det skal være like muligheter i selskapet. Selskapet jobber kontinuerlig med tiltak for å bedre kjønnsbalansen blant selskapets ansatte og ledere. Toppledergruppen består av 1 kvinne og 5 menn. Samlet er andelen kvinner i lederstillinger 35 prosent, mens 38 prosent av totalt 413 fast ansatte er kvinner.

Selskapet har utarbeidet redegjørelse for likestillingssituasjonen og aktivitetene som er iverksatt for å oppfylle aktivitetsplikten, se årsrapportens [medarbeiderkapittel](#) og [redegjørelse til KUD](#).

Samlet sykefravær for 2022 var på 3,9 prosent. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2021. Norsk Tipping har et overordnet mål om å holde sykefraværet under 4 prosent.

Det ikke registrert fraværsskader i 2022.

Klima og miljø

Norsk Tipping er Miljøfyrtårnsertifisert. Det overordnede målet for klima- og miljøarbeidet er å redusere selskapets fotavtrykk. I tråd med forventinger fra eier måler Norsk Tipping sitt klimautslipp i henhold til den internasjonale GHG-protokollen og har forpliktet seg til å redusere sitt utslipp i tråd med Paris-avtalen. Selskapet har satt seg mål om å kutte sitt totale klimautslipp med 55 prosent innen 2030.

Norsk Tipping har igangsatt arbeid for å få et mer fullstendig klimaregnskap. Selskapets klimaavtrykk for 2022 er derfor ikke ferdig utregnet før årsberetningen revideres.

Energiforbruk og transport var to av utslippskildene som medførte høyest klima- og miljøbelastning i 2021, og selskapet antar at dette også gjelder for 2022.

Anvendelse av årsresultatet

Selskapets frie egenkapital består av investeringsfond og annen egenkapital. Samlet fri egenkapital pr. 31.12.2022 er 335 millioner kroner.

Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Tippenøkkelen	5 734 mill.kr
Grasrotandelen	770 mill.kr
Bingoentreprenørenes overskuddsformål	45 mill.kr
Tiltak mot spilleavhengighet	33 mill.kr
Sum overskuddsdisponering	6 582 mill.kr

Styret i Norsk Tipping AS

Hamar, 9. mars 2023

Linda Bernander Silseth

Styrets leder

Per Olav Monseth

Nestleder

Dag Westby

Aysegül Cin

Petter Torgerhagen

Per Øivind Skard

Linda Reinhardsen

Frisvold

Linda Vøllestad Westbye

Pål Enger

Thomas Breen

Thor Gjermund Eriksen

Administrerende direktør

Tall og fakta

Nøkkeltall

Beløp i mill.kr	2022	2021	2020	2019	2018
Spillinntekter	46 702	43 741	42 594	40 267	38 122
Netto spillinntekter ¹	8 989	8 670	8 510	8 156	8 142
Salgsprovisjoner	458	475	520	620	706
Spillprovisjoner i % av netto spillinntekter	5,1 %	5,5 %	6,1 %	7,6 %	8,7 %
Driftsresultat	6 523	6 291	6 158	5 603	5 473
Driftsmargin	72,6 %	72,6 %	72,4 %	68,7 %	67,2 %
Årsresultat	6 582	6 286	6 167	5 676	5 523
Resultatgrad i % av netto omsetning	73,2 %	72,5 %	72,5 %	69,6 %	67,8 %
Antall ansatte 31.12 ²	440	436	410	420	413

¹ Spillinntekter fratrukket premier

² Før 2021 er ikke midlertidig ansatte inkludert

Formell rapport

Årsregnskap

Resultatregnskap

Beløp i mill. kr	Note	2022	2021
Driftsinntekter og driftskostnader			
Spillinntekter	1	46 702	43 741
Annen driftsinntekt		5	3
Sum driftsinntekter		46 707	43 745
Driftskostnader			
Premieandel		37 713	35 073
Salgsprovisjoner		458	475
Lønnskostnad	2	508	453
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	112	105
Annen driftskostnad	2, 4	1 393	1 349
Sum driftskostnader		40 185	37 453
Driftsresultat		6 523	6 291
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	5	63	17
Annen finanskostnad	5	3	22
Resultat av finansposter		59	-5
Resultat før skattekostnad		6 582	6 286
Resultat		6 582	6 286
Årsresultat	12	6 582	6 286
Overføringer			
Tippenøkkelen		5 734	5 497
Grasrotandelen		770	737
Bingoentreprenørenes overskuddsformål		45	36
Tiltak mot spillavhengighet		33	17
Sum overføringer		6 582	6 286

Balanseoppstilling

Beløp i mill. kr	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler	3	10	33
Sum immaterielle eiendeler		10	33
Varige driftsmidler			
Kunst	3	1	1
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3	149	135
Maskiner og anlegg	3	211	228
Sum varige driftsmidler		361	364
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	6	1	1
Investeringer i tilknyttet selskap	6	34	34
Andre langsiktige fordringer	7	42	39
Sum finansielle anleggsmidler		77	73
Sum anleggsmidler		448	470
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kommisjonærfordringer	8	45	57
Andre kortsiktige fordringer	10, 14	122	98
Sum fordringer		167	155
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	10	6 395	6 107
Sum omløpsmidler		6 562	6 262
Sum eiendeler		7 010	6 731

Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	11	0	0
Opptjent egenkapital			
Bundet egenkapitalfond	12	150	150
Investeringsfond	12	9	9
Annen egenkapital	12	326	326
Sum opptjent egenkapital		485	485
Sum egenkapital		485	485
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	226	197
Sum avsetning for forpliktelser		226	197
Annen langsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	14	149	119
Skyldig offentlige avgifter		35	30
Restoverskudd til utbetaling	16	5 070	4 833
Premieforpliktelser		203	194
Forskuddsbetalt innsatsbeløp		142	149
Annen kortsiktig gjeld	15	701	726
Sum kortsiktig gjeld		6 299	6 050
Sum gjeld		6 525	6 247
Sum egenkapital og gjeld		7 010	6 731

Styret i Norsk Tipping AS

Hamar, 9. mars 2023

Linda Bernander Silseth

Styrets leder

Per Olav Monseth

Nestleder

Dag Westby

Aysegül Cin

Petter Torgerhagen

Per Øivind Skard

Linda Reinhardsen Frisvold

Linda Vøllestad Westbye

Pål Enger

Thomas Breen

Kontantstrømoppstilling

Beløp i mill. kr	Note	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		6 582	6 286
Ordinære avskrivninger	3	112	105
Endring i kommisjonærfordringer	8	12	14
Endring i leverandørgjeld		30	-10
Forskj. kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsordn.	15	30	18
Endring i andre tidsavgrensningsposter	10	-46	-184
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		6 721	6 228
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	3	86	83
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-86	-83
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger til overskuddsformål		6 345	6 246
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-6 345	-6 246
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		290	-101
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnelse		6 107	6 208
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		6 396	6 108

Tall og fakta

Formell rapport

Årsberetning

Årsregnskap

Noter

Revisjonsberetning

Eierstyring og selskapsledelse

GRI-indeks

© 2022 Norsk Tipping AS.
Forbehold om feil på våre nettsider.

norsk-tipping.no
[Tilgjengelighetserklæring](#)

Formell rapport

Noter

Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk med de tilpasninger som er en følge av Norsk Tippings særskilte karakter i henhold til lov om pengespill m.v. av 28. august 1992 nr. 103 (pengespilloven).

Norsk Tipping AS er underlagt pengespilloven. Loven bestemmer at et statlig aksjeselskap, hvor staten eier alle aksjene, skal være spillsekskap. Det er Kultur- og likestillingsdepartementet som fastsetter vedtektene, oppnevner styret og gir instruks til styret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål og retningslinjer. Styret har ansvaret for en tilfredsstillende organisering og forvaltning av selskapet, og skal bl.a. påse at registrering og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Vedtektene fastsetter Kulturdepartementets særskilte instruksjonsrett til selskapet utover ordinær styring gjennom generalforsamling.

Konsolidering

Norsk Tippings datterselskaper har ikke betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tråd med regnskapsloven §3-8 er det derfor ikke utarbeidet konsernregnskap.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld. Det er først og fremst verdsettelse av fysiske og immaterielle eiendeler og tilhørende avskrivninger som påvirkes av anvendte forutsetninger om økonomisk levetid. I tillegg er det foretatt vurderinger av eventuelle usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i forbindelse med regnskapsavslutningen i henhold til god regnskapsskikk. Ledelsen er ikke kjent med vesentlig usikkerhet knyttet til regnskapet og balanseførte verdier.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte

balansedagens kurs. Effekten av valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Driftsinntekter, premier og provisjoner

Som spillinntekter regnes spillernes brutto innsatsbeløp. For spill på spillterminaler (Belago og Multix) og nettbaserte spill vil spillerne normalt gjennomføre flere spill i samme spillsesjon med gjenspill av eventuelle premier. Hvert enkelt spill (innsats med påfølgende trekning og eventuelt utbetaling av premie) anses regnskapsmessig som egne transaksjoner uavhengig av spillsesjoner.

Bokføringen av spillinntekter og tilhørende premier og provisjoner korresponderer ikke fullt ut med kalenderåret, men følger kalenderens ukesinndeling. I 2022 omfatter spillrelaterte inntekter og kostnader 52 spilleomganger/ uker.

Spillinnsatsene med tilhørende forventet premieandel for flerukesspill er periodisert på hver av de gjeldende omgangene/ukene. Provisjonen er tilsvarende avgrenset.

Inntekter fra øvrig salg resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført.

Skatt

Selskapet er unntatt fra beskatning.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Forskning og utvikling

Selskapet følger unntaksregelen i regnskapsloven §5-6 for kostnadsføring av utgifter knyttet til grunnleggende forskning og utvikling. Selskapet har i liten grad denne type aktiviteter.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede

levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer balanseføres og avskrives etter forventet levetid. Dersom virkelig verdi av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til virkelig verdi. Virkelig verdi er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere, enten direkte eller som forutsetning for selskapets øvrige kontantstrømmer.

Selskapets utviklingsaktiviteter knyttet til egenutvikling av programvare, spillkonsepter, distribusjonskanaler og systemer vurderes ihht NRS 19 immaterielle eiendeler. Utviklingsaktiviteter som tilfredsstillere kriteriene balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid.

Datterselskap/tilknyttede selskap

Datterselskap og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Investeringene nedskrives til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap og tilknyttede selskap er inntektsført samme år som det er vedtatt i selskapenes generalforsamling.

Fordringer

Kommisjonærfordringer, kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Pensjoner

Selskapet har ytelsesbaserte pensjonsordninger som vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Selskapet benytter seg av korridormetoden for regnskapsføring av effekter av pensjonsforutsetningene. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 % ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Merverdiavgift

Norsk Tipping AS sin ordinære virksomhet er unntatt fra merverdiavgift iht. merverdiavgiftsloven §5b første ledd nr. 6. Kostnader og investeringer er som hovedregel inkludert mva.

Note 1 - Spillinntekter

Selskapets virksomhetsområder er fordelt etter spillkategori basert på grunnleggende egenskaper ved spillene.

Spillinntekter per virksomhetsområde

Spillinntekter	2022	2021
Sportspill	4 907	4 809
Lotterispill	11 593	11 118
Øyeblikkspill	2 260	2 138
Kasinospill	27 943	25 676
Totale spillinntekter	46 702	43 741

Netto spillinntekter per virksomhetsområde (spillinnsatser fratrukket premieandeler)

Netto spillinntekter	2022	2021
Sportsspill	1 050	1 121
Lotterispill	5 774	5 532
Øveblikkspill	864	812
Kasinospill	1 301	1 204
Totale netto spillinntekter	8 989	8 669

Spillinntektene omfatter kalenderukene 1-52 i 2021 (3. januar 2022 - 1. januar 2023).

Selskapets virksomhet er rettet mot det norske markedet. Det er ingen naturlige geografiske markedsinndelinger.

Note 2 Lønns- og personalkostnader

Lønns- og personalkostnader

	2022	2021
Lønn og honorarer	375	334
Arbeidsgiveravgift	59	54
Pensjonskostnader	64	59
Andre sosiale tiltak	10	5
Totalt	508	453
Naturalytelser	8	8

Ytelser til ledende ansatte

Navn	Stilling	Lønn og honorarer	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnader	Totalt
Thor Gjermund Eriksen	Administrerende direktør fra 1.9	920	12	143	1 075
Åsne Havnelid	Administrerende direktør til 31.8	2 972	24	512	3 508
Stein Willy Andreassen	Direktør økonomi og virksomhetsstyring	1 624	20	330	1 974
Tonje Sagstuen	Direktør ansvarlighet, samfunn og kommunikasjon	1 809	43	421	2 273
Per Ove Skomakerstuen	Direktør IT drift	1 598	10	508	2 116
Per Kristian Mengshoel	Direktør Innovasjon og utvikling	1 378	33	364	1 775
Thorbjørn Unneberg	Direktør Kundemøte	1 985	59	309	2 353

Åsne Havnelid har gått over i ny stilling som spesialrådgiver fra 1.9.22 med tilsvarende lønnsbetingelser som i stillingen som adm. dir.

Det er ingen bonusordninger i selskapet, verken for ledere eller øvrige ansatte.

Antall årsverk i 2022 var 433, mens det i 2021 var 431.

Samlet godtgjørelse utbetalt til styremedlemmer i 2022 var 1 644 000 kr

For utfyllende informasjon henvises det til [godtgjørelsesrapporten](#).

Note 3 - Driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr.	Kunst	Kjøretøy	Mask. utstyr og inventar	Tomter, bygg	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2022	1	1	1 964	497	2 463
Avgang i året	-	-		0	0
Tilgang i året		-	47	38	85
Anskaffelseskost pr 31.12.2022	1	1	2 012	534	2 548
Akk. av- og nedskrivninger	-	1	1 801	386	2 188
Bokført verdi pr 31.12.2022	1	-	211	149	360
Årets avskrivning	-	-	64	25	89
Avskrivningsplan (lineær)	Ingen avskr.	5 år	3-6 år	10-25 år	

Selskapet har enkelte uvesentlige kostnadsførte leieavtaler vedrørende biler, kontormaskiner og utstyr.

Immaterielle eiendeler

Beløp i mill. kr.	IT- infra- struktur	Spill og spillapplikasjoner	Distribusjons- kanaler	Avtaler	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2022	308	180	330	12	830
Avgang i året					-
Tilgang i året	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost pr 31.12.2022	308	180	330	12	830
Akk. av- og nedskrivninger	298	180	330	12	820
Bokført verdi pr 31.12.2022	10	-	-	-	10
Årets avskrivning	16	5	2	-	23
Avskrivningsplan (lineær)	5 år	3-7 år	5-7 år	3 år	

Immaterielle eiendeler vedrører utviklingsprosjekter som er gjennomført i selskapets regi. Prosjektene vedrører utvikling av nye løsninger eller tilpasninger av innkjøpte løsninger fra eksterne leverandører.

Det forventes at samlet inntjening av balanseførte eiendeler minst motsvarer tilvirkningskostnad. Kostnader knyttet til lønn og andre personalkostnader til ansatte som er engasjert i utviklingsarbeidet er ikke balanseført siden selskapet ikke har pålitelig måling av dette.

Av- og nedskrivninger

				2022	2021
Immaterielle eiendeler				23	15
Driftsmidler				89	90
Totale avskrivninger				112	105

Note 4 - Andre driftskostnader

Andre driftskostnader

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Drift av anlegg og maskiner	473	445
Telekommunikasjon	61	53
Reklame	194	209
Kostnader til Lotteri- og stiftelsestilsynet	44	44
Konsulentbistand og honorarer	130	121
Distribusjon og fraktkostnader	42	38
Trykksaker og rekvisita	34	28
TV- produksjon	32	32
Øvrige kostnader	46	68
Sponsor og profilering	120	118
ID- og betalingsløsninger	227	193
Totalt andre driftskostnader	1 403	1 349

Andre driftskostnader

Revisor, beløp i tusen kr	2022	2021
Ordinær revisjon	472	441
Andre attestasjonstjenester	0	52
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester	106	5
Totalt	579	498

Note 5 - Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekter

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Renteinntekter	41	5
Andre finansinntekter	0	0
Finansinntekter datterselskaper og tilknyttede selskaper	9	9
Kursgevinst	12	4
Totale finansinntekter	62	17

Finanskostnader

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Rentekostnader	1	1
Andre finanskostnader	0	0
Kurstap	2	21
Totale finanskostnader	3	22

Selskapet har konti i NOK og EUR. Innestående på valutakonti er normalt begrenset i forhold til behov knyttet til løpende drift. Premietransaksjoner i spill som avholdes i samarbeid med øvrige regulerte spilltilbydere (Vikinglotto, Eurojackpot) gjennomføres i EUR og medfører at selskapet i perioder kan ha større beholdning av EUR.

I henhold til selskapets vedtekter overføres fri likviditet utover 2,5 prosent av netto spillinntekter foregående år hver måned til selskapets kontolån til statskassen i Norges Bank. Rentebetingelsene for innskuddet følger statens foliorente for innskudd.

Selskapet har ingen valutaterminkontrakter.

Note 6 - Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Investeringer i datterselskaper og tilknyttende selskaper

Firma	Anskaffet i år	Forretn. kontor	Eierandel	Stemmeandel	Kostpris på aksjeposten	Bokført verdi
Datterselskaper						
Norske Spill AS	2009	Hamar	100 %	100 %	1	1
Sum datterselskaper					1	1
Tilknyttede selskaper						
Byypass AS	2006/2009/2011	Oslo	50 %	50 %	32	32
Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS	2018	Hamar	20 %	20 %	1	1
Sum tilknyttede selskaper					34	34
Totalt					34	34

I henhold til regnskapslovens § 3-8 andre ledd er datterselskapet ikke konsolidert inn i Norsk Tipping AS sitt regnskap. Begrunnelsen for å utelate selskapene fra konsolidering er at de ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat.

Årsregnskapet for Norske Spill AS er ikke avlagt.

Årsregnskapet for Buypass er ikke avlagt. Det foreløpige konsernregnskapet for Buypass AS viser et overskudd på 24 mill.kr og en egenkapital på 171 mill. kr. Det ble inntektsført utbytte på 9 mill. kr i 2022.

Selskapet Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS er etablert som et joint venture i samarbeid med fire andre statlige spillselskap. Selskapet hadde i 2022 et overskudd på 839 tusen kroner og en egenkapital på 13,8 mill.kr

Note 7 - Andre langsiktige fordringer

Andre langsiktige fordringer

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Langsiktige lån til ansatte*	8	10
Øvrige fordringer	34	29
Totalt	42	39

* Selskapet tilbyr boliglån til ansatte med tilsvarende betingelser som i Statens Pensjonskasse.

Note 8 - Kommissjonærfordringer

Norsk Tipping AS foretar ukentlige etterskuddsvise oppgjør med kommissjonærene ved autogirotrekk. Fordringene er i stor grad sikret gjennom depositum og garantier fra kommissjonærene. Trekket følger ukedagene, og saldo ved årsskifte vil ha variasjoner som følge av dette.

Note 9 - Andre fordringer

Andre fordringer består av forskuddsbetalte/periodiserte kostnader og øvrige kundefordringer med forfall kortere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

Andre fordringer

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Kundefordringer	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	68	42
Personallån/ lønnsforskudd *	6	6
Øvrige kortsiktige fordringer	49	48
Totalt	122	95

* Personallån/ lønnsforskudd til ansatte har løpetid inntil 4 år. Rentefordel blir fordelsbeskattet.

Note 10 - Bankinnskudd, kontanter og lignende

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår bundet skattetrekk med 25 mill. kr.

Overskuddslikviditet overføres månedlig til kontolån til Staten i Norges Bank. Dette er klassifisert som bankinnskudd.

Saldo på kontolån til staten pr 31.12.2022 er 5 564 mill.kr.

Note 11 - Aksjekapital

Norsk Tippings aksjekapital består av 3 aksjer, hver av dem pålydende kr 50 000.

Staten v/ Kultur- og likestillingsdepartementet eier 100 prosent av aksjene.

Note 12 - Egenkapital

I henhold til pengespilloven og retningslinjer fra Kultur- og likestillingsdepartementet har selskapet et investeringsfond.

Investeringsfondet inngår opptjent egenkapital på linje med annen egenkapital.

Egenkapital

Beløp i mill. kr.	Aksje- kapital	Bundet egenkapitalfond	Investerings- fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 31.12.2021	0,15	150	9	326	485
Årets endring i egenkapital:					
Tilført fra årets overskudd				6 582	6 582
Årets overføringer til overskuddsmottakerne				-6 582	-6 582
Samlet bevegelse i regnskapsåret				0	0
Egenkapital per 31.12.2022	0,15	150	9	326	485

Note 13 - Pensjonsforpliktelser

Norsk Tipping AS har både fonderte og ufonderte pensjonsordninger. De fonderte pensjonsordningene administreres av SPK, se nærmere beskrivelse av ordningen nedenfor. De ufonderte ordningene gjelder alderspensjonsavtaler for ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G, samt to pensjonsavtaler for tidligere ledende ansatte.

I tillegg har selskapet ved enkelte anledninger inngått avtaler om driftspensjon med enkeltansatte ved fratreden som følge av organisasjonsmessige endringer.

Statens Pensjonskasse

Beskrivelse av ordningen:

Norsk Tipping AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven). Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. I tillegg gjelder beregningen for ytelser fra 62 år etter AFP-ordning for statlig sektor. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser.

Selskapets andel av premien kostnadsføres løpende under lønns- og personalkostnader.

Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelser for SPKs pensjonsordning skjer etter aktuarmessige prinsipper. Ordningen er ikke fondsbasert, men basert på en simulert forvaltning av pensjonsmidler (fiktive fond) som om 65% av midlene var plassert i statsobligasjoner og 35 % til avkastning tilsvarende Statens pensjonsfond utland. Utbetalingen av pensjoner er garantert av staten (pensjonsloven § 1).

Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning, og denne beregningen forutsetter at ordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt. Pensjonsmidlene verdsettes til bokført verdi.

Fonderte pensjonsordninger

Pensjonskostnad

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	53	46
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	21	14
Avkastning på pensjonsmidler	-21	-14
Ansattes egenandel til pensjonsordningen	-7	-6
Administrasjonskostnader	1	1
Netto pensjonskostnad før amortisering	48	41
Resultatført virkning av estimatavvik	18	11
Periodisert arbeidsgiveravgift ¹	10	8
Netto pensjonskostnad fonderte pensjonsordninger	76	60
Antall yrkesaktive med i beregningen	445	450

¹ Arbeidsgiveravgift er netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse multiplisert med gjeldende prosent for arbeidsgiveravgift. Netto aktuarmessige gevinster og tap som ikke er innregnet i balansen inkluderer arbeidsgiveravgift.

Pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kr.	31.12.2022	31.12.2021
Beregnete pensjonsforpliktelser	1 092	1 128
Arbeidsgiveravgift	53	69
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-717	-642
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	428	554
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-285	-420
Netto pensjonsforpliktelser	143	134

Økonomiske forutsetninger

	2022	2021
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,70 %	3,10 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	2,75 %
Forventet G-regulering	3,25 %	2,50 %

Som økonomiske forutsetninger er NRS(V) Pensjonsforutsetninger (januar 2023) lagt til grunn.

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring. Beregningene er basert på dødelighetforutsetninger etter K2013.

Ufonderte pensjonsavtaler og driftspensjon

Selskapet har ufonderte pensjonsavtaler som nevnt i note 2, samt avtaler med enkelte ansatte om driftspensjon i forbindelse med fratreden i selskapet. Avtalen om driftspensjon gir rett til 66 % av lønn inntil fylte 67år.

Beløp i mill. kr.	Ufonderte avtaler over 12G	Driftspensjon
Avsetning per 01.01	61	0,6
Ny avsetning/kostnad i perioden	1	24
Utbetalt i 2022	2	1
Forpliktelse per 31.12	60	23

Avsetning/kostnad i perioden er i sin helhet belastet regnskapet for 2022.

Samlede pensjonsforpliktelser

Samlede pensjonsforpliktelser	2022	2021
Ufonderte pensjonsordninger over 12G	60	61
Fonderte pensjonsordninger (SPK)	143	134
Driftspensjon	23	1
Totale pensjonsforpliktelser	226	197

Note 14 - Mellomværende med datterselskaper og tilknyttede selskaper

Mellomværende med datterselskaper og tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktig gjeld (leverandørgjeld) til tilknyttet selskap	28	18
Kortsiktige fordringer på selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktige fordringer på tilknyttet selskap	0	0

Transaksjoner med nærstående parter

Kjøp av varer og tjenester	2022	2021
Buypass AS (tilknyttet selskap)	252	211
Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS	16	10
Totalt	268	221

Kjøp av varer og tjenester fra Buypass AS knytter seg til ID- og betalingstjenester knyttet til spillene.

Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS leverer spill og plattformtjenester.

Tjenesten er konkurranseutsatt etter lov om offentlige anskaffelser.

Note 15 - Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kr.	2022	2021
Depositum kommisjonærer	26	29
Bonuspotter knyttet til spillene	193	188
Skyldig feriepenger	37	36
Gjeld spillerkonti	399	384
Periodiseringer	45	88
Totalt	701	726

Note 16 - Restoverskudd og disponeringer

Restoverskudd og disponeringer tilsvarer årets overskuddsdisponering fratrukket forskuddsutbetalinger/ disponeringer til overskuddsmottakerne basert på opptjent overskudd gjennom året.

Forskuddsutbetalinger og disponeringer til overskuddsmottakerne

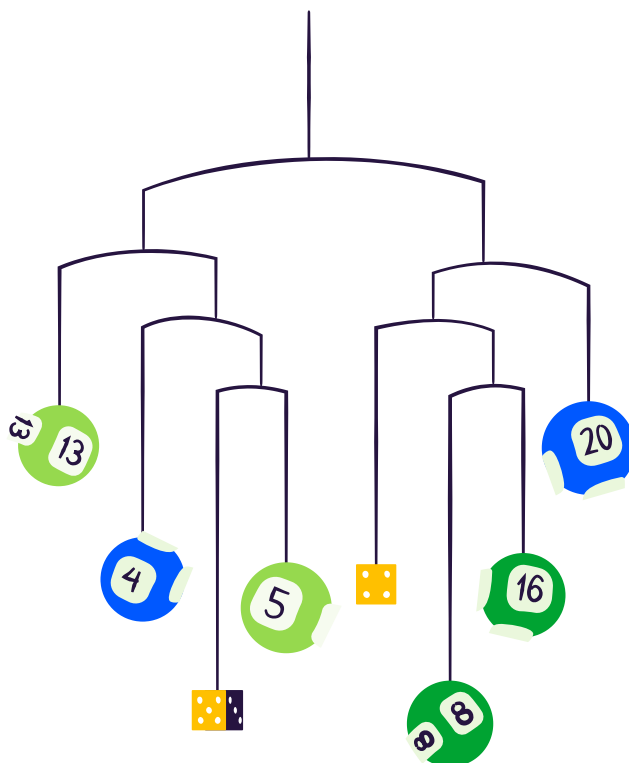
Forskuddsutbetalinger og disponeringer til overskuddsmottakerne	2022	2021
Helse- og rehabiliteringsformål	124	117
Bingoentreprenørenes overskuddsformål	23	13
Grasrotmottakere	498	493
Idrettsformål	841	804
Kulturformål	26	25
Totalt	1 512	1 453

Restoverskudd til utbetaling

Restoverskudd til utbetaling	2022	2021
Årets overskuddsdisponering	6 582	6 286
Forskuddsutbetalinger	1 512	1 453
Totalt	5 070	4 833

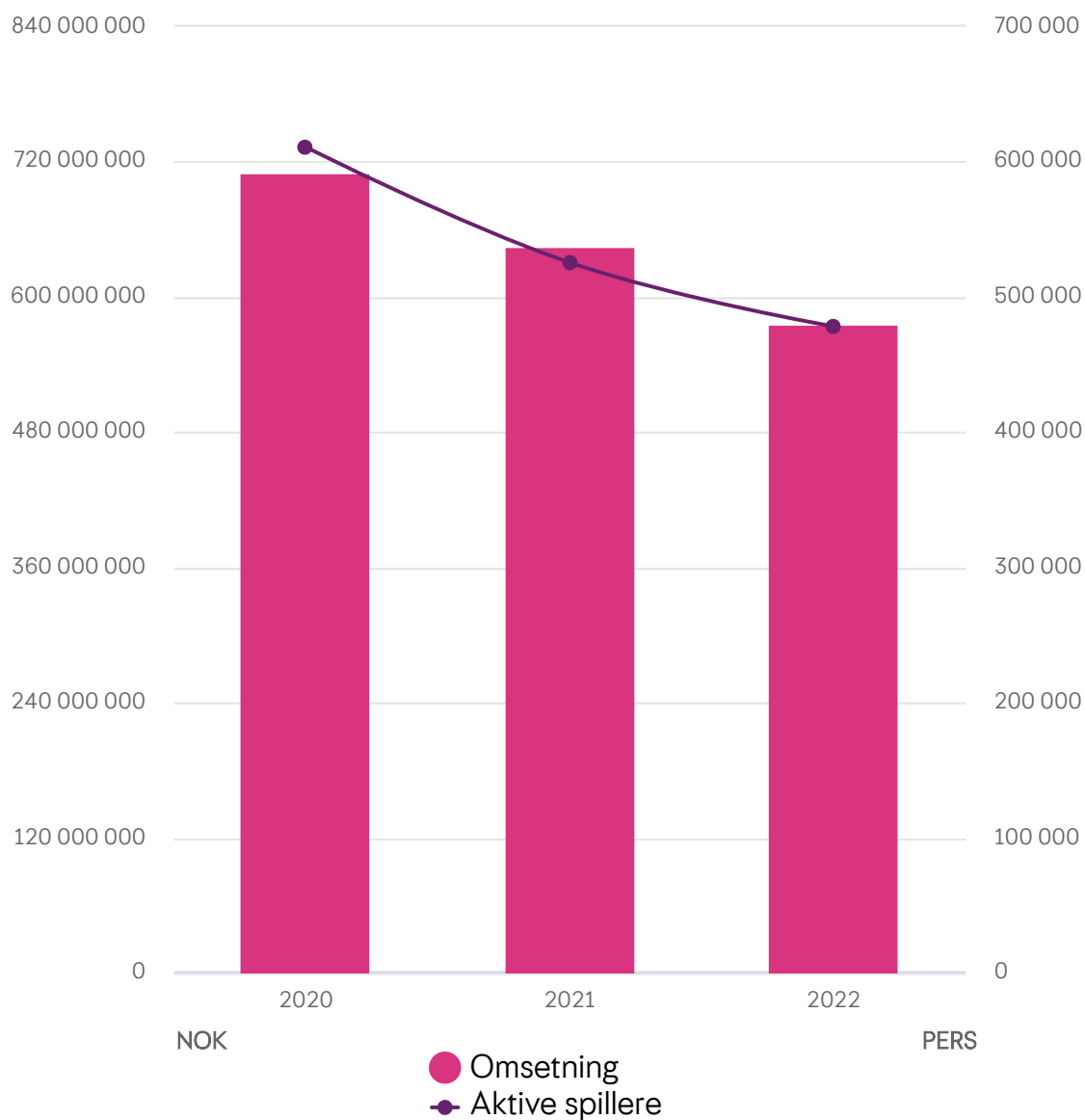
Tall og fakta

Våre spill

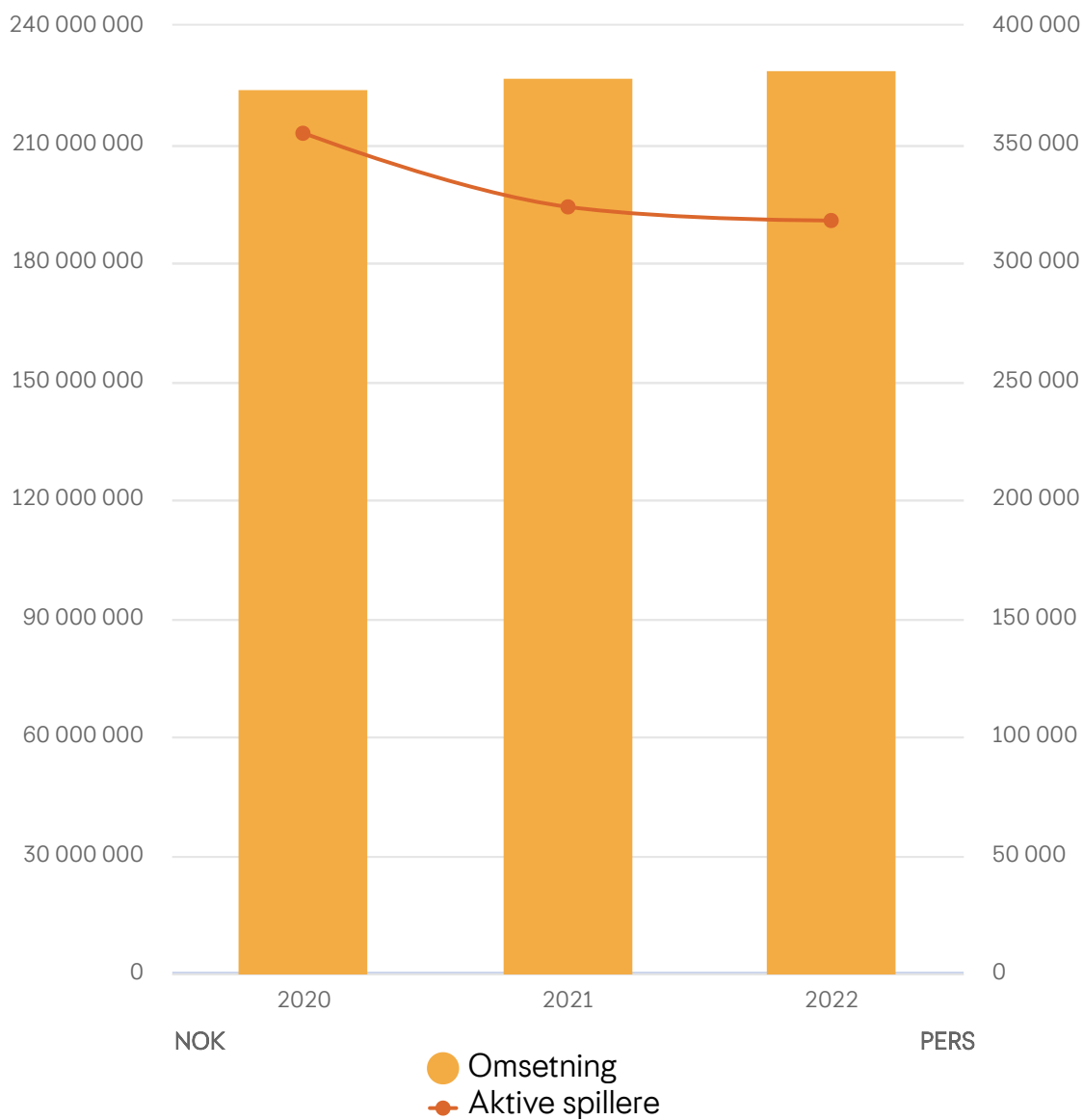

I Extra trekkes det 47 tall mellom 1 og 75. Hver kupong har to spillebrett. Med tv-sendte trekninger er Extra en fin tirsdagstradisjon for mange spillere.

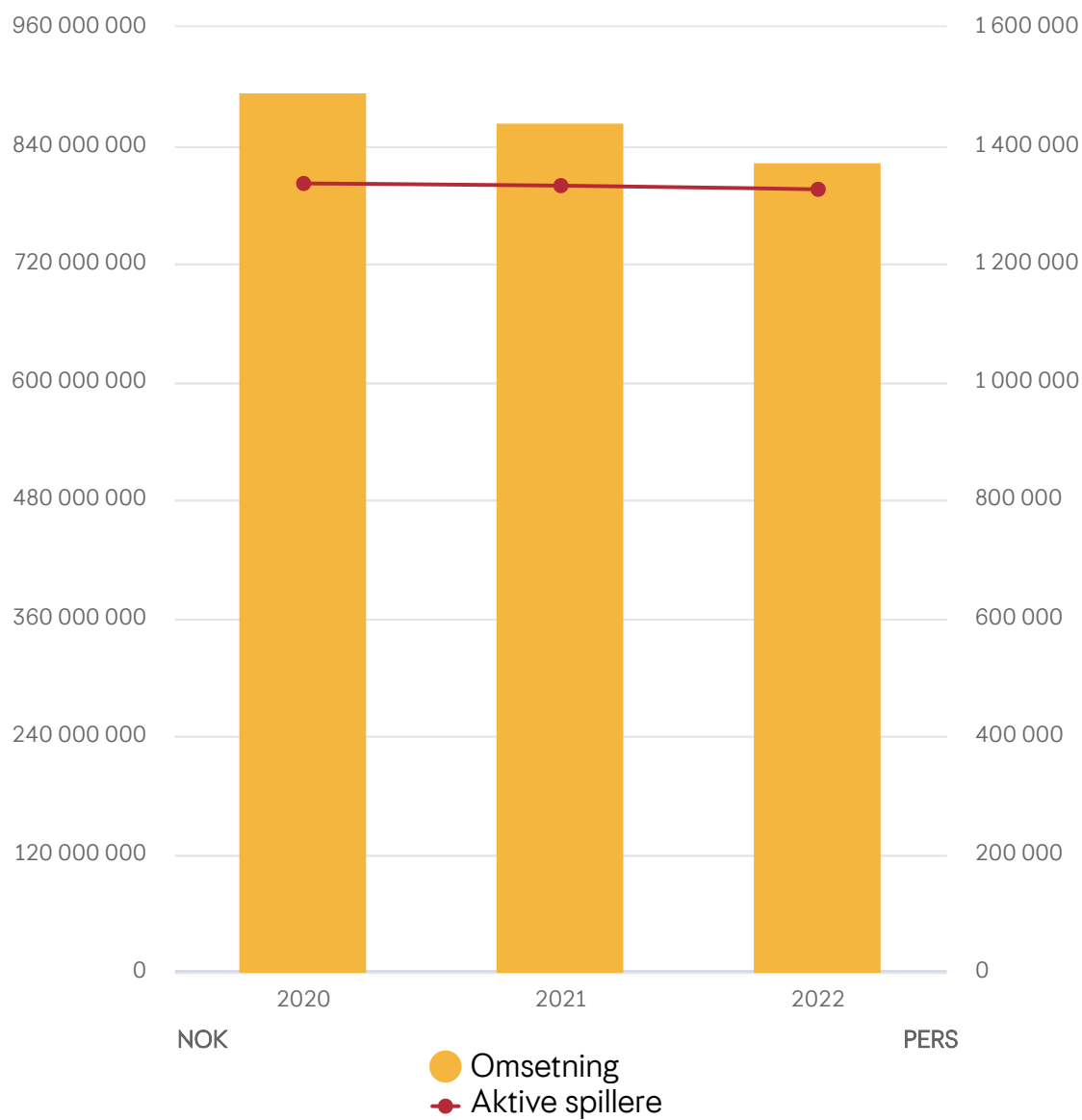

Nabolaget er lotterispillet hvor du kan bli millionær på adressen din. Hver kveld trekkes en vinner av 10 000 kroner, og på fredager trekkes seks nabolag. I ett av disse mottar hovedvinneren 1 million kroner, og gjør med det hele nabolaget sitt til glade vinnere.

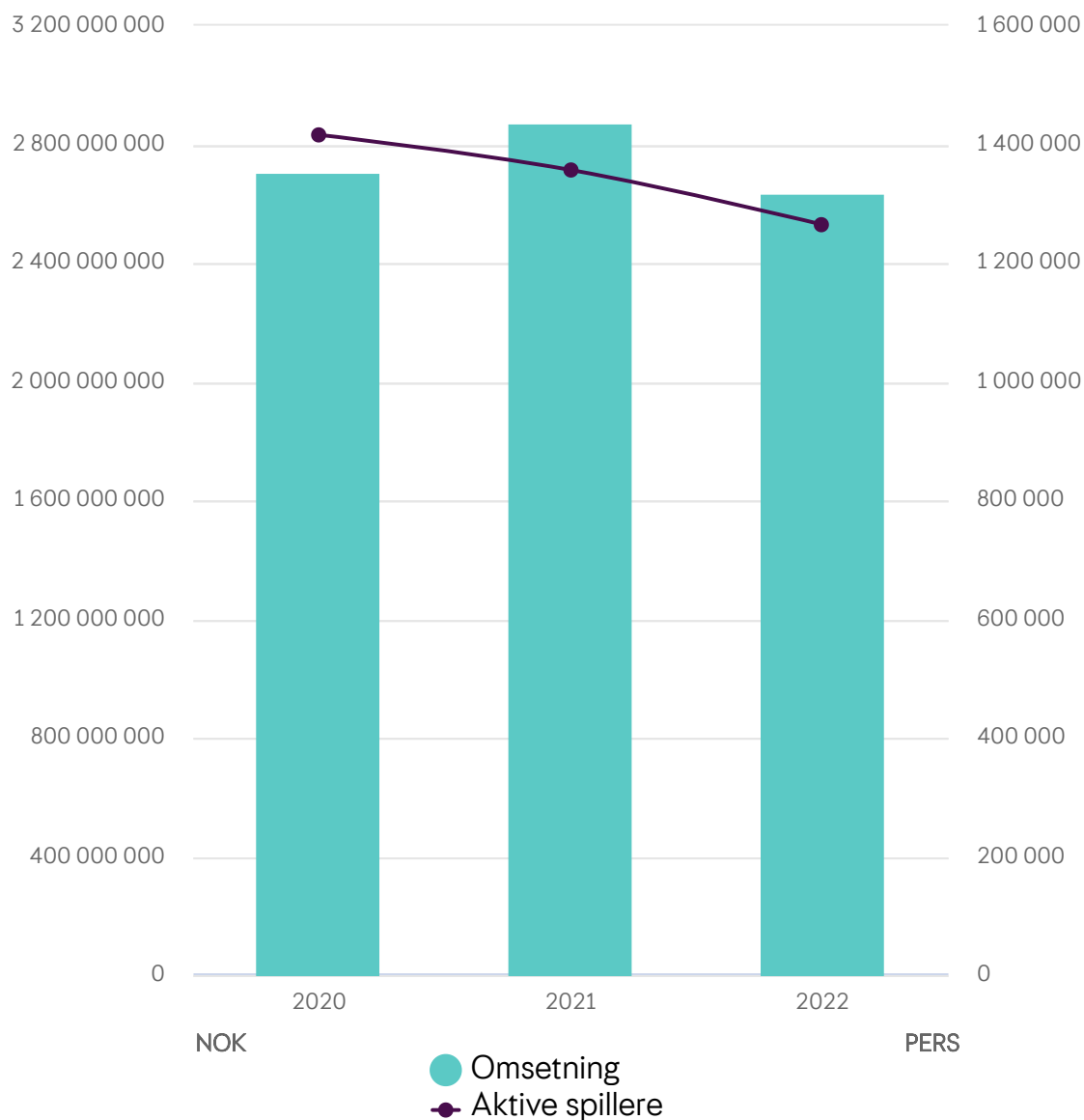

«Går du opp eller ned?» Det er spørsmålet i Joker-trekningene på onsdager og lørdager. Kanskje dukker jokeren opp?

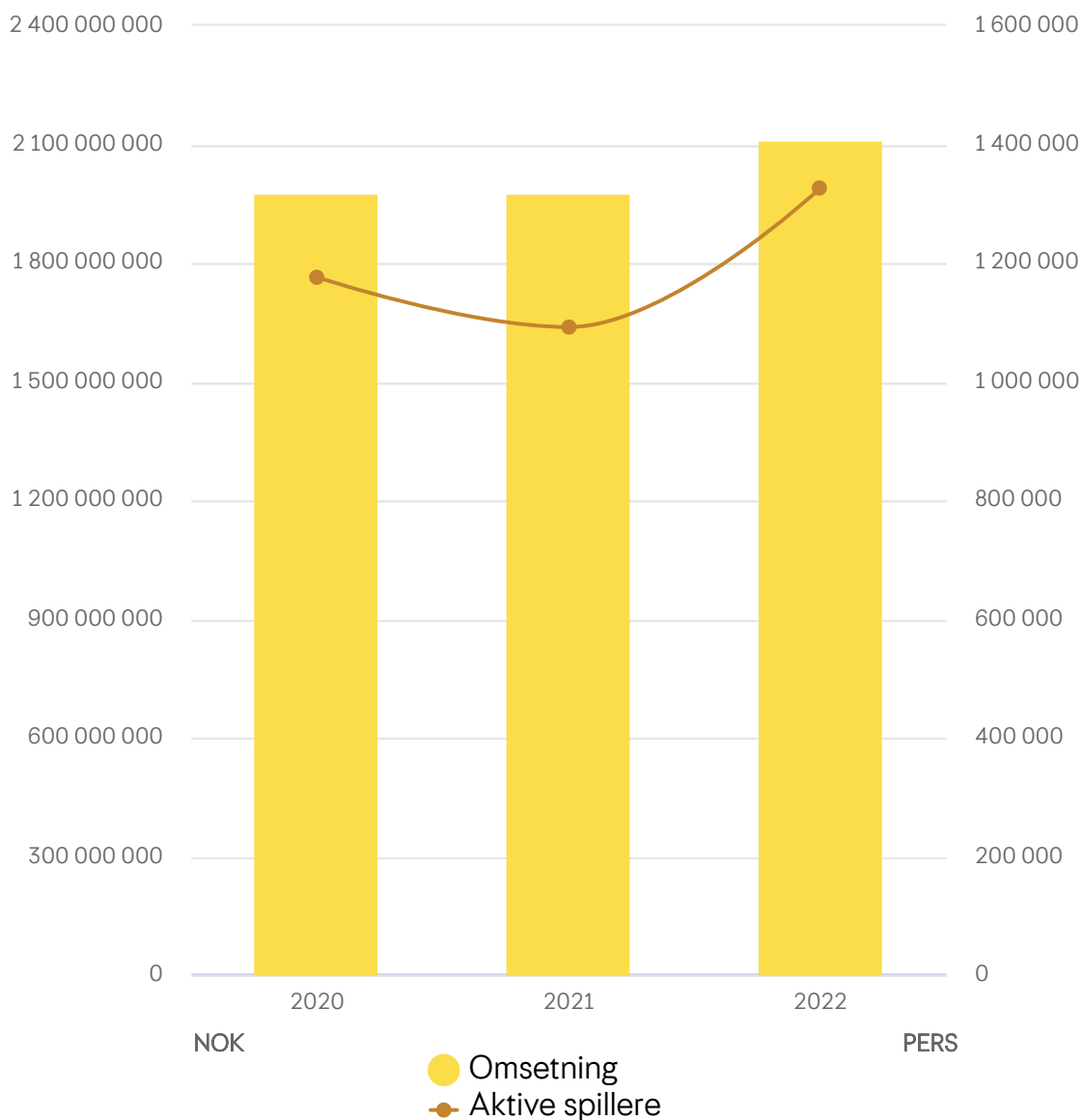

Lotterispillet, som har ni medlemsland i tillegg til Norge, er et populært medlem i vår lotteriportefølje. Etter en oppgradering i 2021 fikk spillet høyere premietak (25 mill. euro), høyere sannsynlighet for førstepremie og oftere utbetaling av førstepremien.

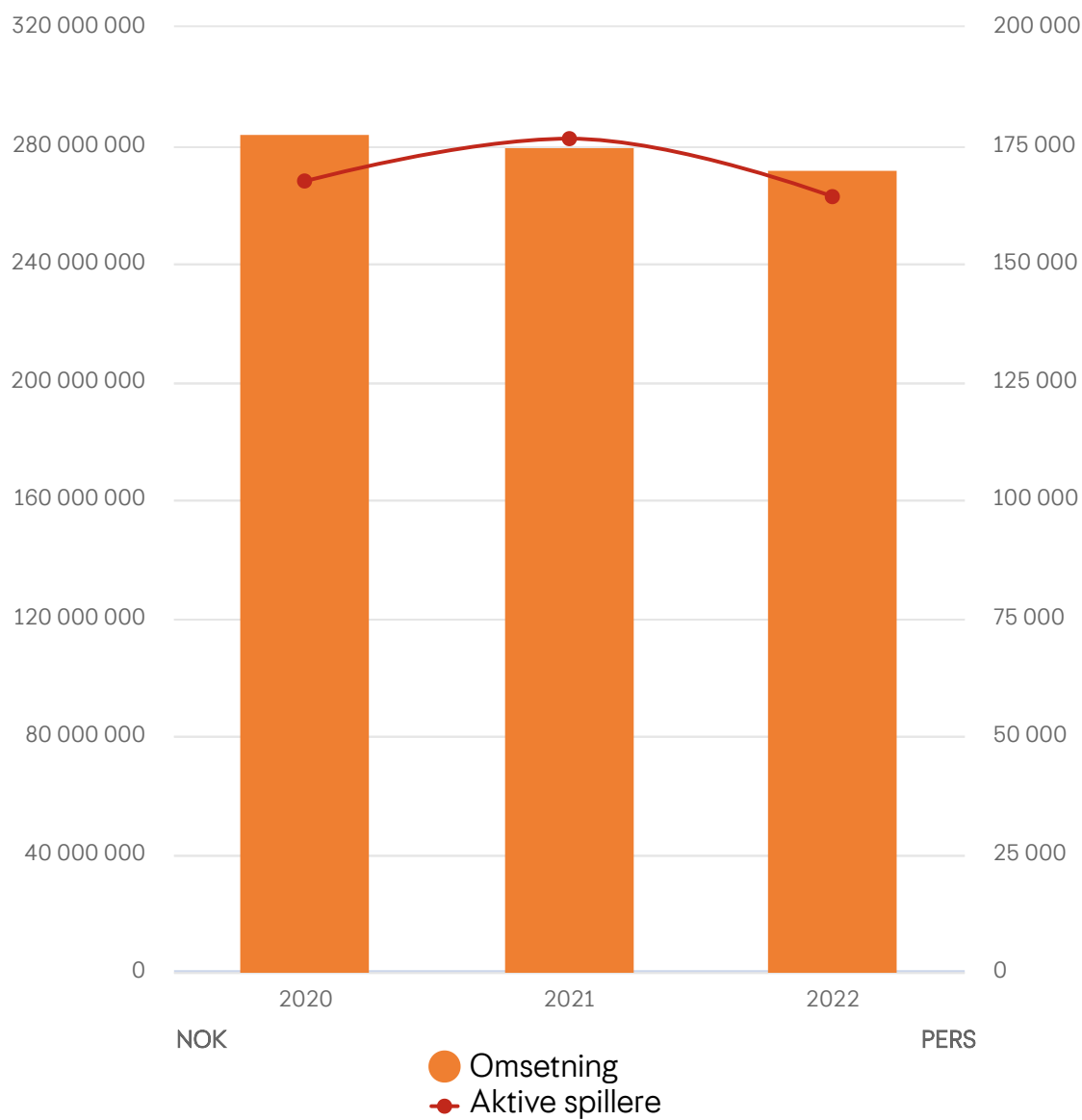

Eurojackpot fylte 10 år i 2022, og i jubileumsåret fikk det både en ekstra trekningsdag og det ble Norges første spill med potensiell milliardpremie. Spillet er et samarbeid mellom 17 europeiske land, og går ut på å få fem rette hovedtall og to stjernetall.

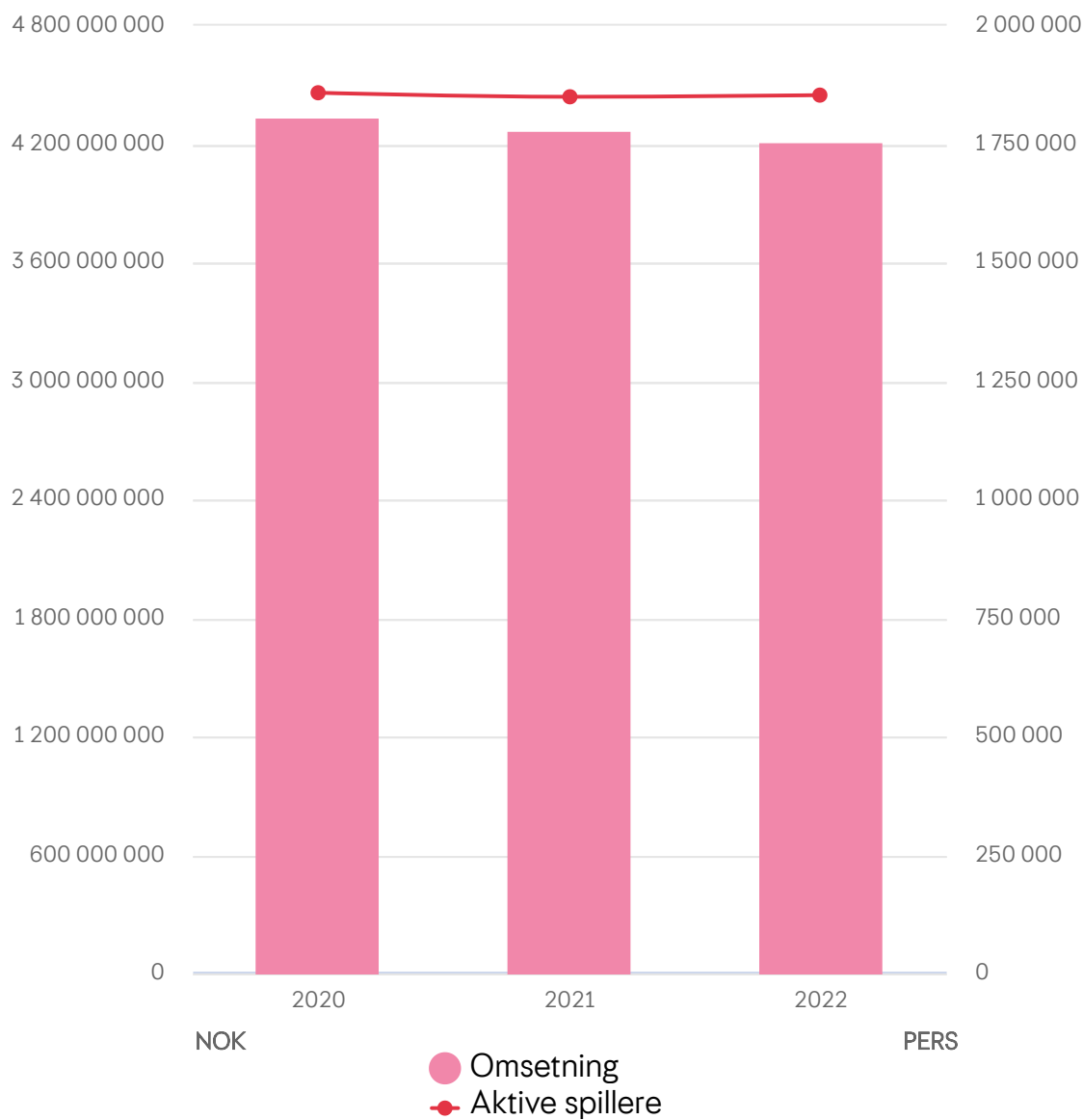

Tallspillet med faste odds og daglige trekninger, der det trekkes 20 hovedtall av totalt 70 mulige. Spilleren velger både rekkepris og hvor mange tall man vil spille på.

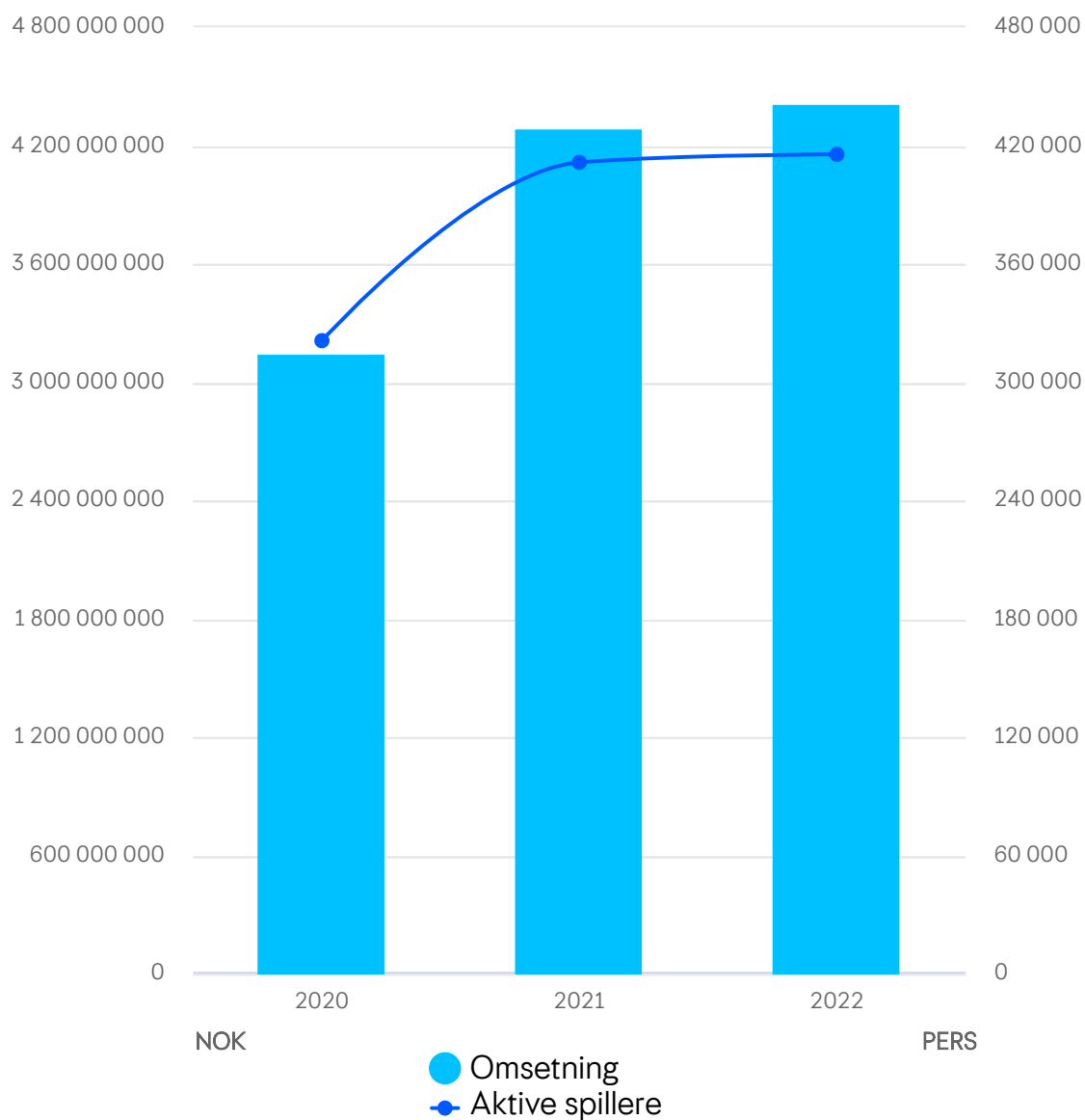

Folkefavoritten siden 1986 og Norsk Tippings største spill med snaut 1,9 millioner spillere i 2022. I Lotto trekkes det 7 hovedtall og 1 tilleggstall av totalt 34 tall, og får du 7 rette tall på én og samme rekke, vinner du førstepremien.

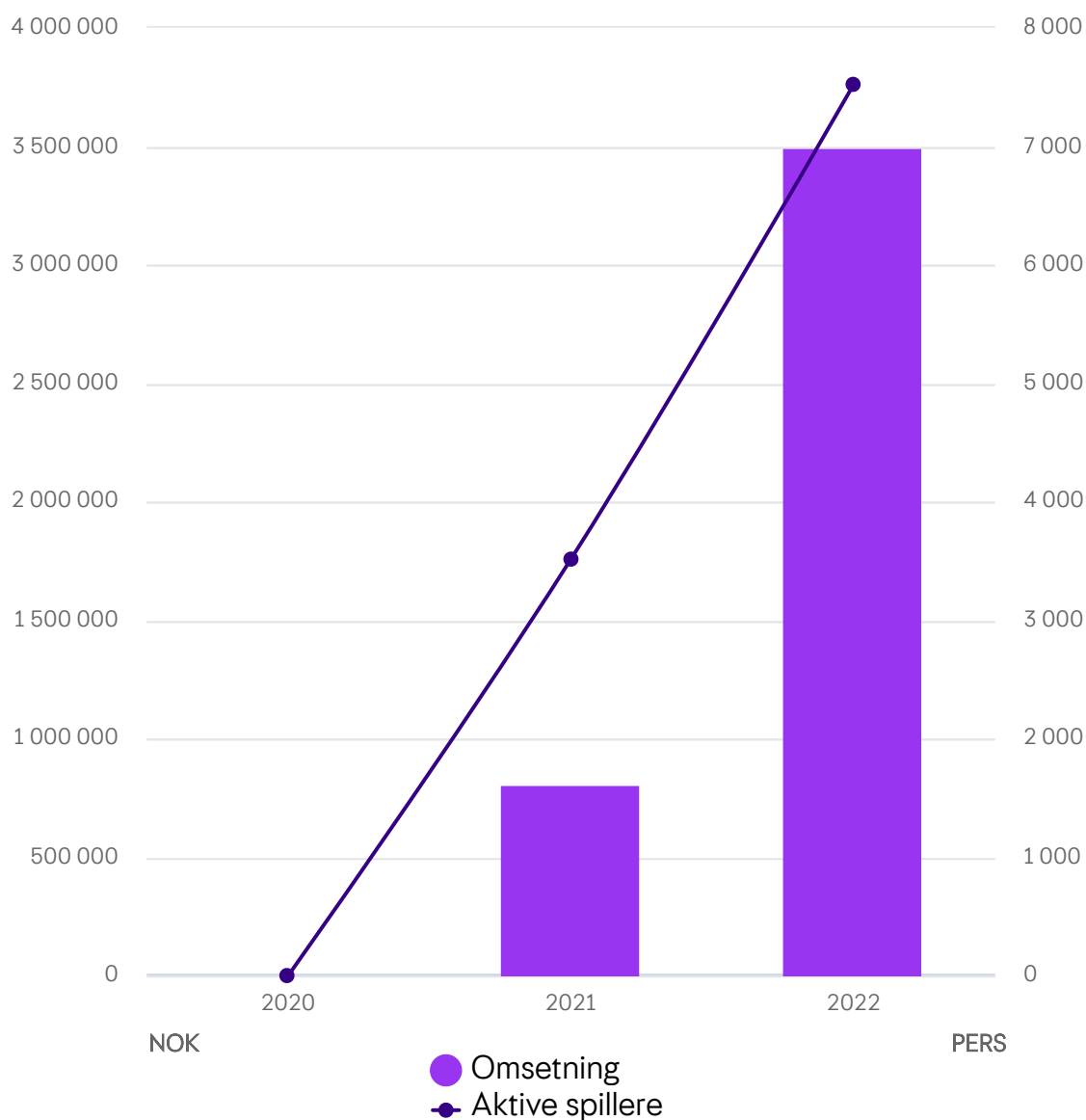

Oddsen er et spill som gir kunden mulighet til å spille på hundrevis av forskjellige spillobjekter på fotball, e-sport og andre idretter. På Oddsen kan du spille på både pågående og kommende kamper.

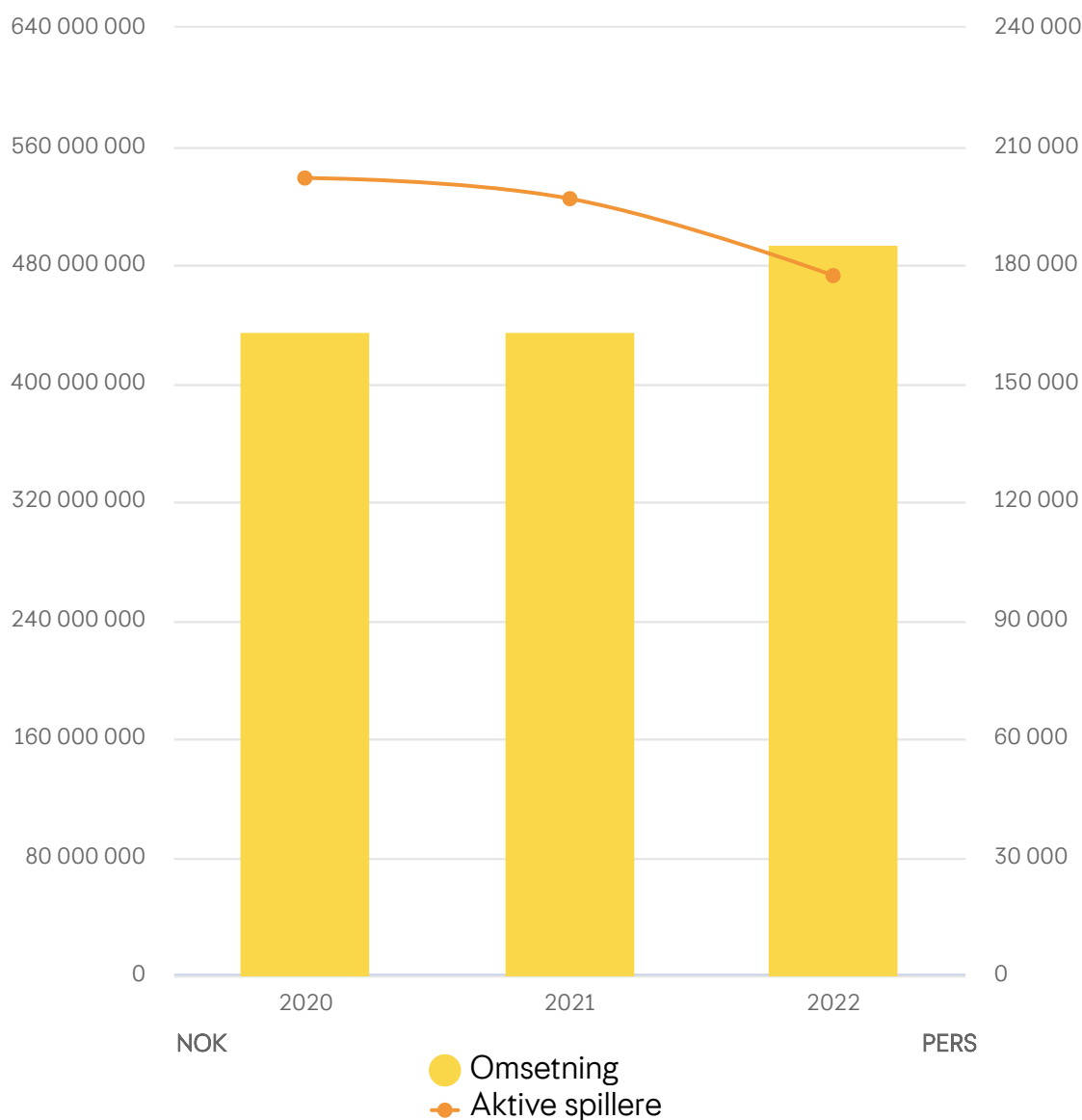

Fantasy er et spill hvor du spiller rollen som manager og komponerer ditt best mulige Fantasy-lag innenfor et fastsatt budsjett. Utøverne tildeles Fantasy-poeng basert på prestasjonene deres i den virkelige verden. Utfordringen å forutse de utøverne som har størst potensial for å oppnå Fantasy-poeng.

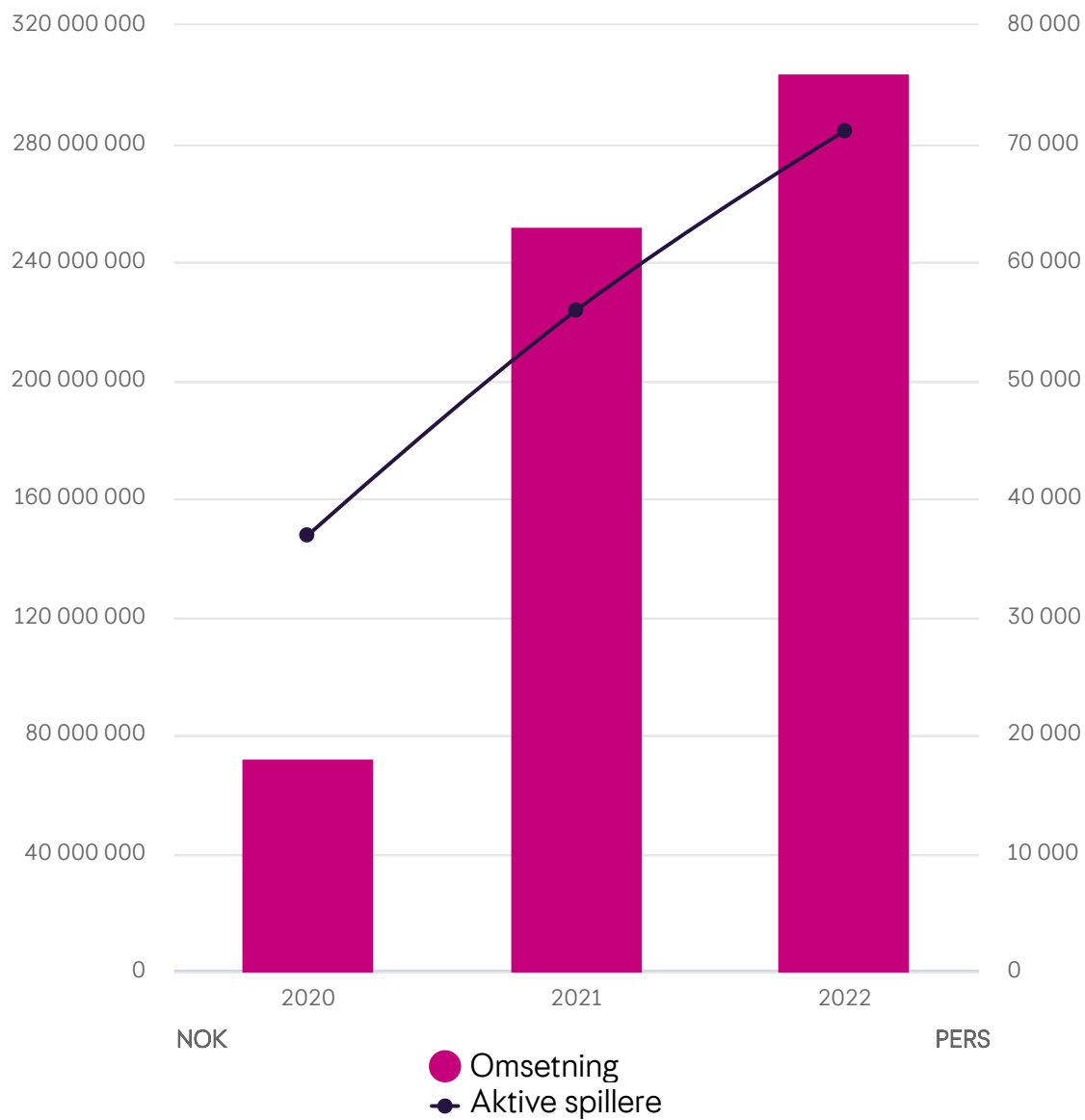

Norsk Tippings eldste spill, med første spilleomgang 13. mars 1948. Spillet går ut på å tippe riktig utfall, hjemmeseier, uavgjort eller borteseier, i de tolv kampene som er satt opp på tippekupongen. Det kan tippes på resultatene både ved fulltid og pause. Normalt tilbys tre kuponger per uke: Midtuke, Lørdag og Søndag.

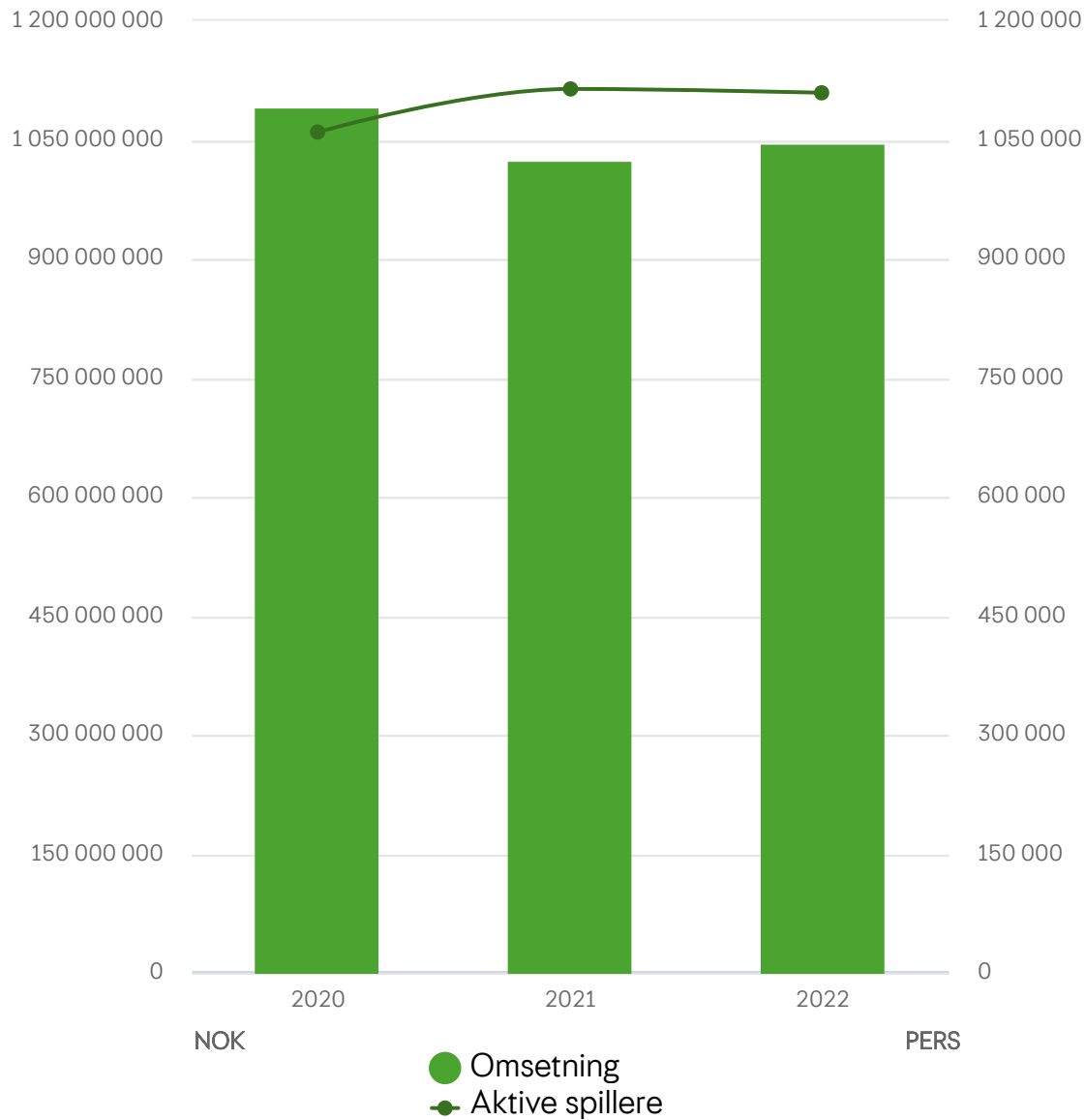

Enkle spill basert på tilfeldighet, som også kan ha elementer av ferdighet.

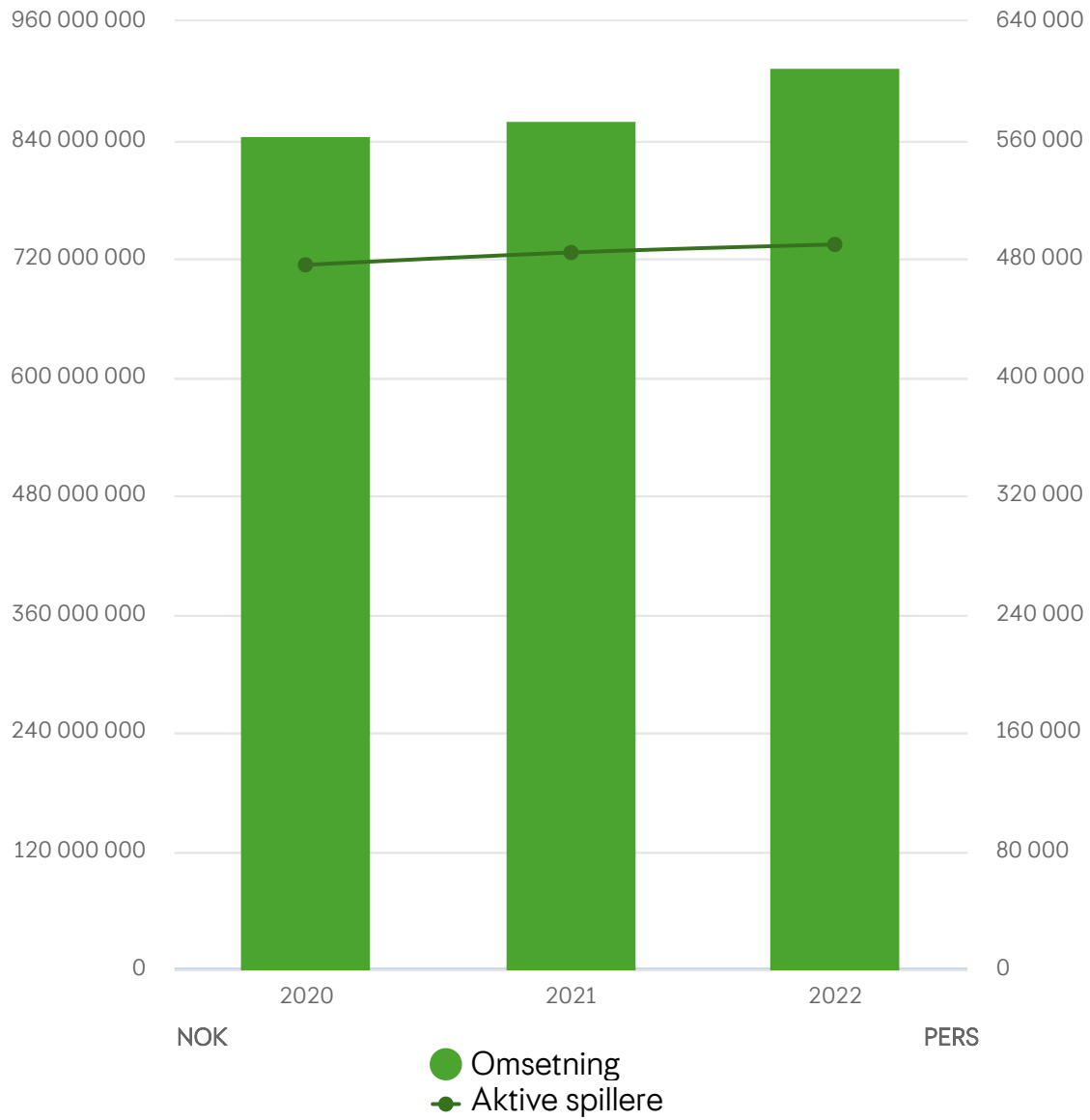

Flax er en portefølje av skrapelodd som vært hos Norsk Tipping siden 1995. Loddene har ulike uttrykk, priser og toppremier. De mest kjente Flax-loddene er MillionFlax og Flax julekalender. Flax-lodd selges både hos Norsk Tippings kommisjonærer og digitalt.

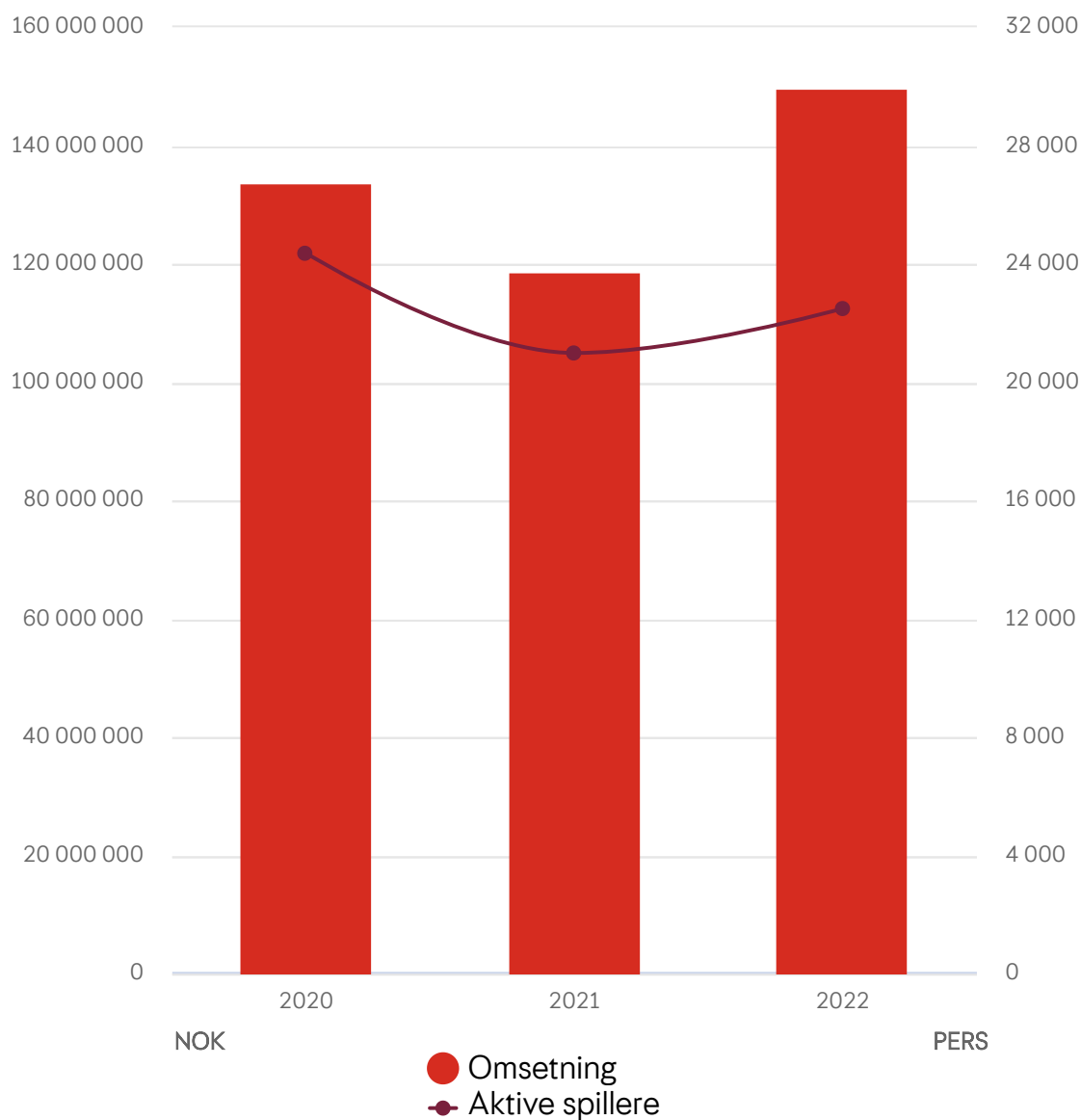

Digitale versjoner av de fysiske loddene, i tillegg til heldigitale varianter.

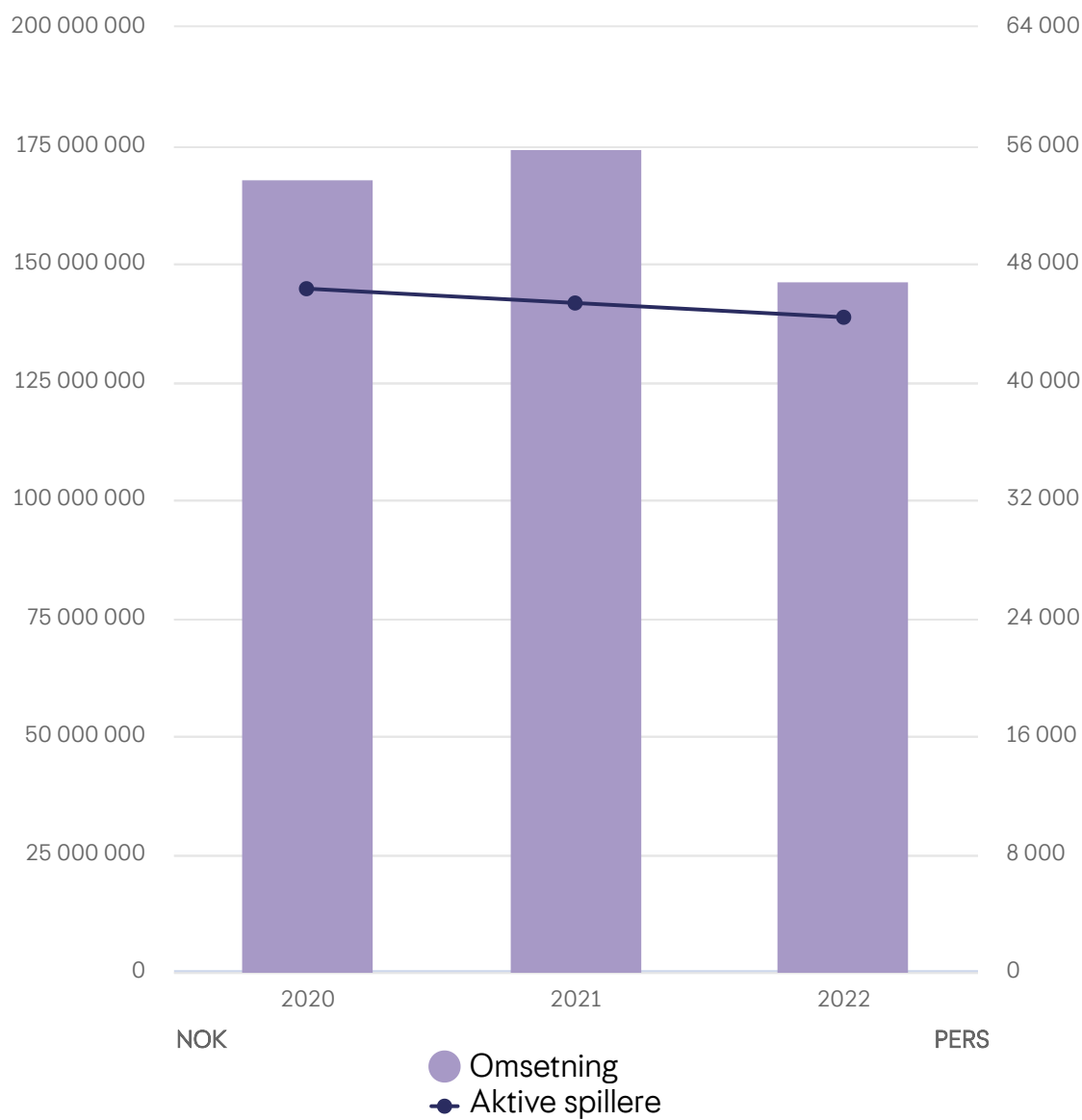

Interaktive spill som tilbys på spillterminaler fra Norsk Tipping i norske bingohaller. I tillegg til gevinster i hvert enkelt spill, kan spilleren også vinne lokal og nasjonal jackpot.

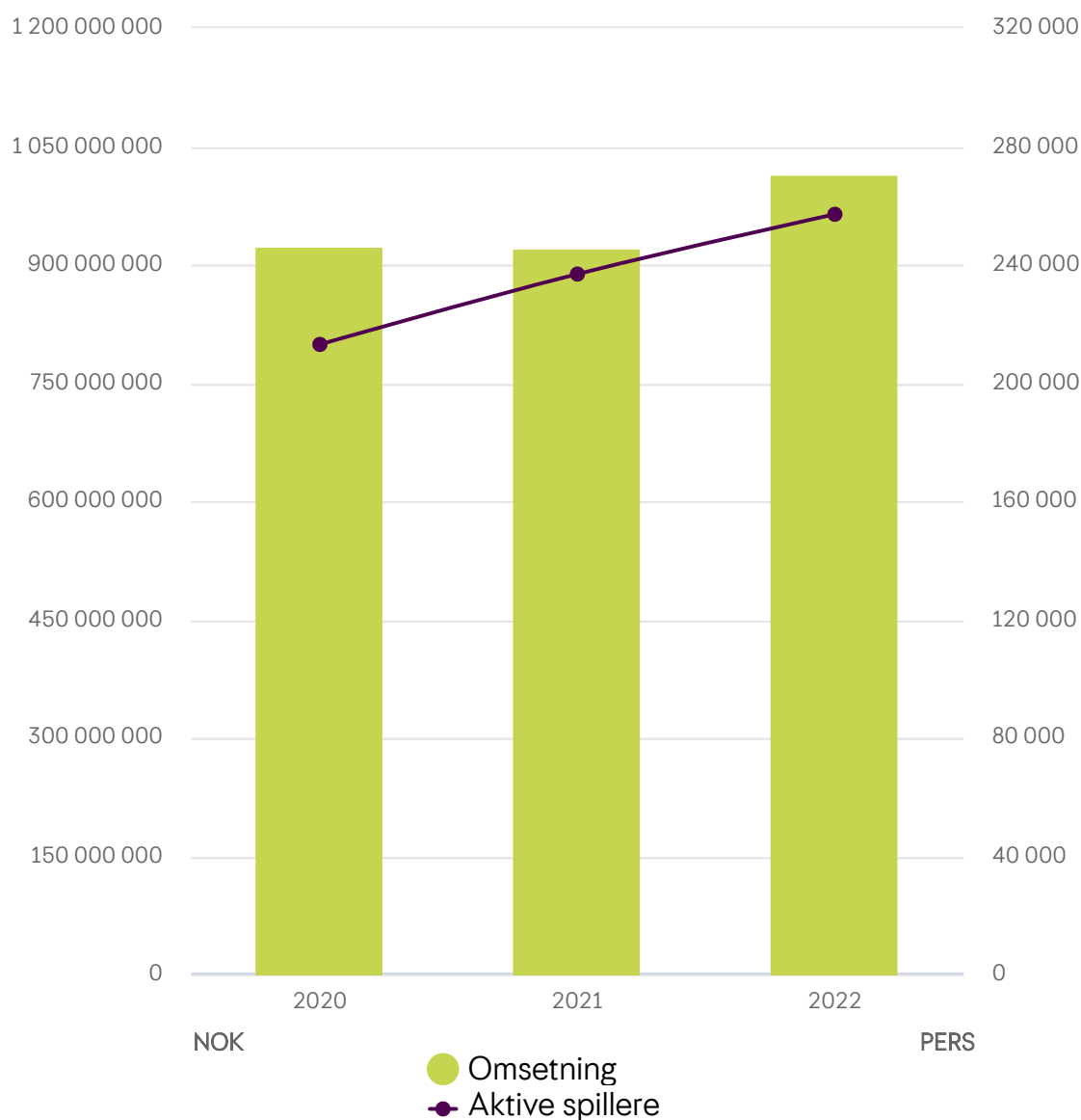
Multix-porteføljen har kasinospill, kortspill, ferdighetsspill og lykkespill. Norsk Tippings spillterminaler er plassert i kiosker, bensinstasjoner, puber, barer og noen kafeer.

KongKasino: Hjulspill, bordspill, videopoker, etc.

Bingoria: Flere varianter av 30-, 75- og 90-ballsbingo, og minispill.

Rapport om
**godtgjørelse til
ledende personer**

Innholdsfortegnelse

1.1 Introduksjon	3
1.2 Total godtgjørelse	4
1.3 Honorarsatser til styre og utvalg	6
1.4 Aksjebasert godtgjørelse	7
1.5 Unntak og avvik fra godtgjørelsespolitikken og prosedyren for implementering	7
1.6 Årlige endringer av godtgjørelse og selskapets resultat	8
1.7 Aksjebasert godtgjørelse	10

Introduksjon

1.1

Norsk Tipping utarbeider godtgjørelsesrapport etter kravene som følger av allmennaksjeloven § 6-16 b, og videre beskrevet i forskrift om retningslinjer og rapport om godtgjørelse for ledende personer etter § 6.

Norsk Tipping har i 2022 fortsatt den positive resultatutviklingen fra de senere år. Både omdømme, antall kunder og omsetning har økt, samtidig med at omfanget av problematisk spillatferd, målt ved Playscan- indeksen, er redusert. Overordnet tilsier dette en god måloppnåelse for selskapet. Resultatet er muliggjort av myndighetenes regulering på området samt håndhevelsen av reguleringene. Her har bankenes forsterkede oppfølging av betalingsformidlingsforbudet og Lotteritilsynets kontinuerlige arbeid med tilsyn og håndhevelse av regler rettet mot regulerte og uregulerte aktører. For utfyllende omtale av utviklingen i regnskapsåret henvises det til årsrapporten.

Selskapet fikk ny administrerende direktør 12. september 2022. Thor Gjermund Eriksen erstattet Åsne Havnelid i rollen. Utover dette har det ikke vært endringer i selskapets ledergruppe i 2022.

Norsk Tipping er et statlig eid selskap. Selskapet skal være konkurransedyktig på lønn, men ikke være lønnslednede sammenlignet med sammenlignbare selskaper. Fastlønn skal alltid utgjøre hoveddelen av godtgjørelsen. Selskapet benytter ikke aksjebasert avlønning eller opsjoner, verken for ledere eller øvrige ansatte. Det er ingen bonusordninger i selskapet. Selskapets godtgjørelsespolitikk er uendret gjennom året.

Ved ufrivillig avgang har administrerende direktør i sin avtale rett til 6 måneders etterlønn. Ved frivillig avgang vil det ikke utbetales sluttvederlag eller etterlønn.

Der det inngås avtaler om etterlønn og sluttvederlag med øvrige ledere, skal samlet lønn i oppsigelsestiden pluss sluttvederlag ikke overstige 12 måneders fastlønn

For ytterligere informasjon vises det til selskapets retningslinje om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Norsk Tipping.

Total godtgjørelse

1.2

TABELL 1 - GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER FOR DET RAPPORTERTE REGNSKAPSÅRET

Navn på ledende person, stilling	År	1 Fast godtgjørelse			2 Variabel godtgjørelse		3 Ekstraordinære poster		4 Pensjonskostnad		5 Total godtgjørelse		6 Andel fast og variabel godtgjørelse		7 Foretak i samme konsern eller foretaksgruppe	
		Fastlønn	Honorarer (fees)	Øvrige ytelser							Fast	Variabel				
Thor Gjermund Eriksen Adm dir fra 12.9.2022	2022	920		12					143		1075	100%				
	2021										0	100%				
Åsne Havnelid Adm dir til 12.9.2022	2022	2972		24					512		3508	100%				
	2021	2879		15					469		3363	100%				
Tonje Sagstuen Dir kommunikasjon og samfunn	2022	1809		43					421		2273	100%				
	2021	1694		19					382		2095	100%				
Stein Willy Andreassen Dir økonomi og virksomhetsstyring	2022	1624		20					330		1974	100%				
	2021	1626		20					304		1950	100%				
Per Kristian Mengshoel Dir innovasjon og utvikling	2022	1378		33					364		1775	100%				
	2021	1272		25					324		1621	100%				
Per Ove Skomakerstuen Dir IT drift	2022	1598		10					508		2116	100%				
	2021	1519		10					1129		2658	100%				
Thorbjørn A. Unneberg Dir kundemøte	2022	1985		59					309		2353	100%				
	2021	1832		37					754		2623	100%				

TABELL 2 - GODTGJØRELSE TIL STYRET FOR DET RAPPORTERTE REGNSKAPSÅRET

Navn på ledende person, stilling	År	1 Fast godtgjørelse			2 Variabel godtgjørelse		3 Ekstraordinære poster		4 Pensjonskostnad		5 Total godtgjørelse		6 Andel fast og variabel godtgjørelse		7 Foretak i samme konsern eller foretaksgruppe	
		Fastlønn	Honorarer (fees)	Øvrige ytelser							Fast	Variabel				
Linda Bernander Silseth Styreleder	2022		284								284	100%				
	2021		274								274	100%				
Per Olav Monseth Nestleder	2022		194								194	100%				
	2021		187								187	100%				
Linda Reinhardsen Frisvold Styremedlem	2022		152								152	100%				
	2021		146								146	100%				
Linda Marie Vøllestad Westbye Styremedlem	2022		194	2							196	100%				
	2021		187								187	100%				
Per Øivind Skard	2022		151								151	100%				
	2021		146								146	100%				
Aysegül Cin	2022		191								191	100%				
	2021		146								146	100%				
Dag Westby	2022		213								213	100%				
	2021		190								190	100%				
Petter Torgerhagen	2022		151								151	100%				
	2021		102								102	100%				
Thomas Breen	2022		109								109	100%				
	2021		0								0	100%				
David Hansen	2022		5								5	100%				
	2021		187								187	100%				
Bjørn Vidar Mathisen	2022		0								0	100%				
	2021		45								45	100%				
Pål Enger	2022		0								0	100%				
	2021		31								31	100%				

Honorarsatser til styre og utvalg

1.3

Selskapets styre utpekes av generalforsamlingen.
Styrets honorarer fastsettes av generalforsamlingen.
Alle styrehonorarer er faste, og det er ingen variable komponenter.

TABELL 3 - HONORARSATSER TIL STYRET OG UTVALG

Rolle	2022	2021	Endring
Styreleder	278 000	269 100	3,3 %
Nestleder	179 100	172 800	3,6 %
Styremedlem	152 600	147 200	3,7 %
Leder revisjonsutvalg	62 400	60 200	3,7 %
Medlem revisjonsutvalg	43 200	41 700	3,6 %
Leder kompensasjonsutvalg	16 700	16 100	3,7 %
Medlem kompensasjonsutvalg	7 800	7 500	4,0 %
Fast møtende vararepresentant	99 700		
Sats pr møte for varamedlem	8 500	8 200	3,7 %

Aksjebasert godtgjørelse

1.4

Sekskapet benytter ikke aksjebaserte godtgjørelser

Unntak og avvik fra godtgjørelsespolitikken og prosedyren for implementering

1.5

Det er ikke gjort unntak fra godtgjørelsespolitikken i 2022.

Årlige endringer av godtgjørelse og selskapets resultat

1.6

TABELL 4 - SAMMENLIGNBAR TABELL OVER GODTGJØRELSE OG SELSKAPETS YTELSETIL LEDENDE PERSONER OVER DE SISTE FEM RAPPORTERTE REGNSKAPSÅR

			2018	2019	2020	2021	2022
	Tiltrådt	Fratrådt	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år
Godtgjørelse for ledende person, 1000 kr							
Åsne Havnelid, adm dir		01.09.2022*	2 937 10,7 %	3 233 10,1 %	3 270 1,1 %	3 363 2,8 %	3 508 4,3 %
Thor Gjermund Eriksen, adm dir	12.09.2022						1 075
Stein Willy Andreassen, dir økonomi og virksomhetsstyring			1 696 3,4 %	1 730 2,0 %	1 715 -0,9 %	1 950 13,7 %	1 974 1,2 %
Tonje Sagstuen, dir kommunikasjon			2 034 11,9 %	1 998 -1,8 %	2 020 1,1 %	2 095 3,7 %	2 273 8,5 %
Per Kristian Mengshoel, dir innnovasjon og utvikling	01.08.2018		1 476 27,9 %	1 556 5,4 %	1 536 -1,3 %	1 621 5,5 %	1 775 9,5 %
Thorbjørn Unneberg, dir kundemøte			2 804 8,3 %	2 752 -1,9 %	2 467 -10,4 %	2 623 6,3 %	2 263 -13,7 %
Eirill Holtvedt, dir strategi	01.09.2018	30.06.2021	1 287	2 246 74,5 %	2 291 2,0 %	1 120 -51,1 %	110 -90,2 %
Lene Finstad, dir produkt		31.08.2018**	1 757 0,7 %	1 304 -25,8 %			
Morten Eriksen, dir. distribusjon		31.12.2019	1 823 4,5 %	1 799 -1,3 %	645 -64,1 %		
Per Ove Skomakerstuen, dir IT drift			1 946 -13,0 %	2 144 10,2 %	2 057 -4,1 %	2 658 29,2 %	2 116 -20,4 %
Selskapets resultat							
			5 523 000 000	5 676 000 000	6 167 000 000	6 286 000 000	6 572 000 000
Gjennomsnittlig godtgjørelse fordelt på antall årsverk							
Antall årsverk			426	430	432	431	433
Totale godtgjørelser			319 000	323 000	317 000	334 000	375 000
Gjennomsnittlig godtgjørelse			749	751	734	775	866

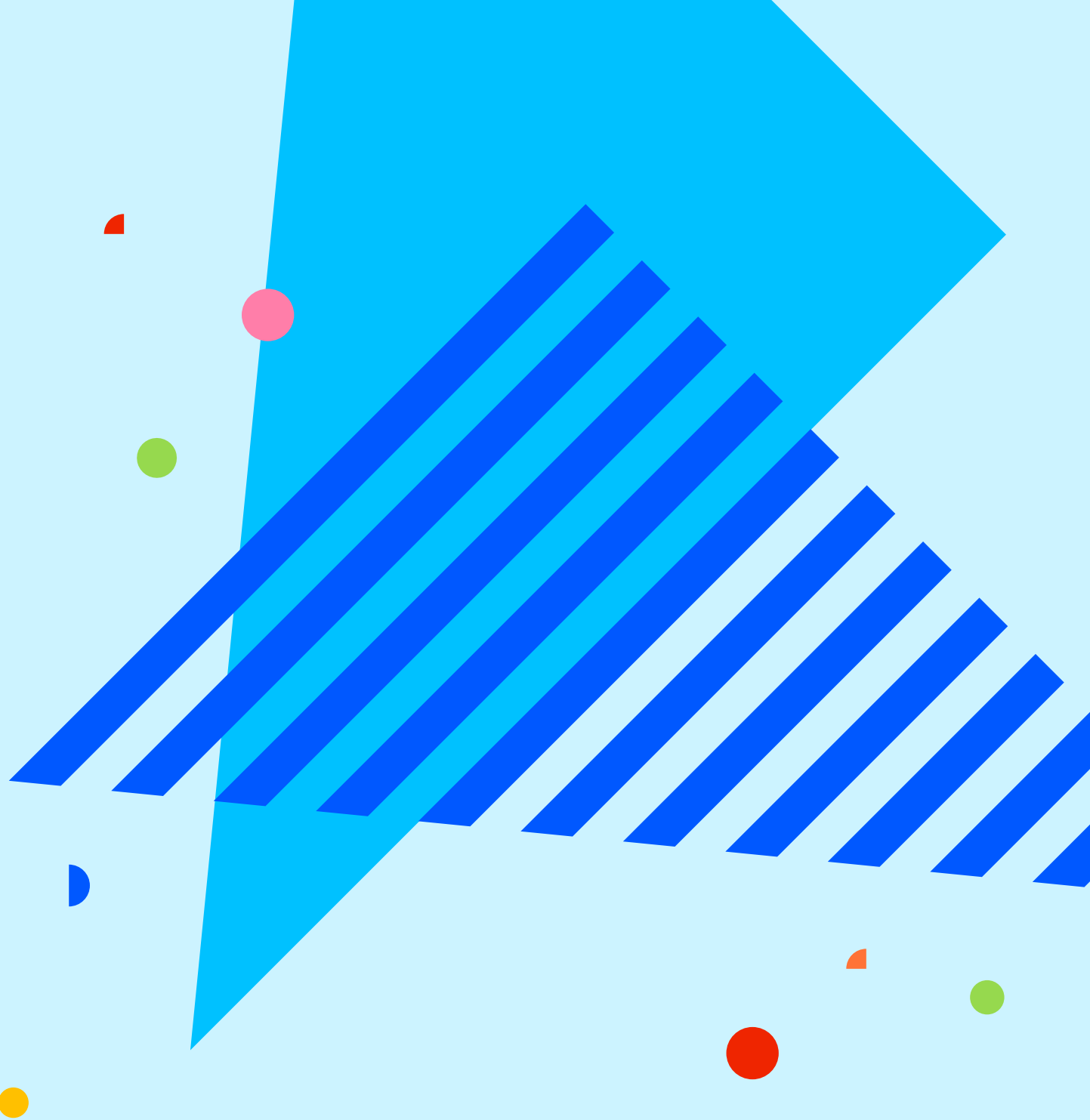
* Har gått over i ny stilling som spesialrådgiver. ** Gikk over i ny stilling til 30.4.2019.

TABELL 5 - SAMMENLIGNBAR TABELL OVER GODTGJØRELSE OG SELSKAPETS YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OVER DE SISTE FEM RAPPORTERTE REGNSKAPSÅR

Årlig endring	Tiltrådt i perioden	Fratrådt i periodn	2018	2019	2020	2021	2022
			Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år	Endring fra forrige år
Andersen Hege		Apr-19	139	37	6	5	
Breen Thomas	Apr-22						109
Cin Aysegül	Apr-20				99	146 48%	191 31%
Enger Pål			17 56%	18 8%	57 208%	42 -26%	18 -57%
Frivold Linda Reinhardsen	Apr-19		2	108 4995%	142 31%	146 3%	153 5%
Hansen David		Jan-22	175 2%	180 3%	182 1%	187 3%	5 -97%
Mathisen Bjørn Vidar		Apr-21	143 -11%	165 15%	149 -9%	64 -57%	-100%
Meyer Anne Lise		Apr-20	175 15%	180 3%	57 -69%	-100%	
Moe Kari Skeidsvoll		Apr-19	147 10%	38 -74%	-100%		
Monseth Per Olav			160 35%	176 10%	182 4%	187 3%	194 4%
Silseth Linda Ann Bernander			256 5%	264 3%	267 1%	274 3%	285 4%
Skard Per Øivind	Apr-20				99	146 48%	151 4%
Thorsheim Andreas Egge		Apr-20	136 36%	140 3%	44 -69%	-100%	
Torgerhagen Petter	Apr-21		6 -26%	2 -63%	7 226%	113 1473%	164 45%
Westby Dag			145 -5%	149 3%	151 1%	191 26%	213 12%
Westbye Linda Vollestad	Apr-19			108	170 58%	187 10%	197 5%
Selskapets resultat							
			5 523 000 000	5 676 000 000	6 167 000 000	6 286 000 000	6 572 000 000

Informasjon vedrørende aksjonærstemme 1.7

Generalforsamlingen tok fjorårets lederlønnserklæring til orientering.

Til generalforsamlingen i Norsk Tipping AS

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

Konklusjon

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at Norsk Tipping AS sin rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer (lønnsrapporten) for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2022, er utarbeidet i samsvar med statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel og allmennaksjeloven § 6-16 b og tilhørende forskrift.

Etter vår mening er lønnsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i samsvar med statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel og allmennaksjeloven § 6-16 b og tilhørende forskrift.

Styrets ansvar

Styret er ansvarlig for utarbeidelsen av lønnsrapporten og for at den inneholder de opplysninger som kreves etter allmennaksjeloven § 6-16 b og tilhørende forskrift. Styret har også ansvar for slik intern kontroll som det finner nødvendig for å utarbeide en lønnsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, hverken som følge av misligheter eller feil.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Vi anvender internasjonal standard for kvalitetsstyring (ISQM 1) og internasjonal standard for oppdragskontroll (ISQM 2) og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om lønnsrapporten inneholder de opplysninger som kreves etter allmennaksjeloven § 6-16 b og tilhørende forskrift, og at opplysningene i lønnsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 - «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon».

Vi har gjort oss kjent med retningslinjene om fastsettelse av lønn og godtgjørelse til ledende personer som er godkjent av generalforsamlingen.

Våre handlinger omfattet opparbeidelse av en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for utarbeidelse av lønnsrapporten for å utforme kontrollhandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. Videre utførte vi kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av opplysningene i lønnsrapporten, herunder om den inneholder de opplysningene som kreves etter lov og tilhørende forskrift. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

BDO AS

Terje Tvedt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Terje Tvedt

Partner

Serienummer: 9578-5992-4-3003934

IP: 77.16.xxx.xxx

2023-03-15 10:05:32 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

RAPPORTERING OM ANSVARLIG SPILLVIRKSOMHET 2022

Hamar, 01.02.2023

Innholdsfortegnelse

1.	Sammendrag	3
2.	Innledning	3
3.	Status på Norsk Tippings arbeid med å forebygge spilleproblemer i Norge.....	4
3.1.	Kanalisering og markedsandel.....	4
3.2.	Playscanindeks.....	7
3.3.	Andre indikatorer	12
3.4.	Problemspillmålingen	17
3.5.	Oppsummering.....	19
4.	Utvikling av kasinospill	19
5.	Utvikling av sportspill.....	21
6.	Forbedringer av ansvarlighetsrammeverket i 2022	23
6.1.	Revidering av grenseregimet.....	23
6.2.	Spillepuls.....	25
6.3.	Proaktive samtaler.....	31
6.4.	Ansvarlighetskommunikasjon.....	32
6.5.	Forbedringer av ansvarlighetstiltak for kasinospill.....	37
6.6.	Forbedringer av ansvarlighetstiltak for sportspill	46
7.	Viktige hendelser i 2022 innenfor området ansvarlig spillvirksomhet.....	49
7.1.	Resertifisering European Lotteries Responsible Gaming Standard	49
7.2.	Kundeundersøkelse grenser	50
7.3.	Eksterne kontaktmøter	53
7.4.	«Kunnskapsløftet» - et konsept for å forebygge pengespillproblemer i fotballen	54
7.5.	Gamban - "Pengespillfilter"	55
8.	Oppfølging av tiltak fra KUD/generalforsamlingen og Lotteritilsynet.....	55
9.	Norsk Tippings vurdering	57

1. SAMMENDRAG

Samtidig som Norsk Tipping har intensivert ansvarlighetsarbeidet, har selskapet i 2022 opplevd god kanalisering av spillere fra de utenlandske spillselskapene som følge av myndighetstiltak som begrenser disse selskaperens muligheter til å tilby pengespill ulovlig. Selskapets markedstrackere indikerer at Norsk Tipping øker både sin spillerandel og markedsandel på bekostning av utenlandske spillselskap.

Selskapet har gjennomført en rekke tiltak for å styrke og videreutvikle ansvarlighetsarbeidet i henhold til strategien om å bidra til å snu trenden med økende spilleproblemer, som forrige befolkningsundersøkelse viste. Utviklingen av Spillepuls har tatt store steg det siste året, og dekker nå 14 atferdsspor hvor ca. 385 000 spillere har mottatt mer enn 2,8 millioner meldinger. Andelen spillere som gjør tiltak er ca. 30%, noe som er svært gode resultater sett opp mot relevant forskning på atferdsendring. Spillepuls fikk i 2022 en internasjonal pris for beste innovasjon av European Lotteries. Dette er en innovasjonspris som er på tvers av alle fagfelt og ikke bare for ansvarlighetstiltak.

Myndighetstiltakene gir Norsk Tipping handlingsrom til å innføre nye dempende tiltak. Et eksempel er at det gjorde det mulig for Norsk Tipping å fjerne inngangen til KongKasino fra selskapets forsider uten at risikoen for negativ kanalisering var for stor. Hensikten var å dempe rekrutteringen til kasinospill, og Norsk Tipping er ikke kjent med noen andre spillselskap som har gjort et tilsvarende grep.

Selskapet har i 2022 gjennomført en resertifisering etter den omfattende European Lotteries Responsible Gaming standarden. En slik sertifisering gjelder for tre år og dette var femte gang Norsk Tipping ble sertifisert. Norsk Tipping oppnådde full score i alle elleve områder, det vil si 1100 av 1100 mulige poeng, noe som er et svært godt resultat og understøtter selskapets posisjon som verdensledende innenfor ansvarlighet.

Det er den totale mengden av ansvarlighetstiltak kombinert med tilstrekkelig synlighet og attraktivitet for spilltilbudet, som gir en samlet effekt på forebygging av spilleproblemer. Proaktive samtaler, Spillepuls, pauser og grenser, ansvarlighetskommunikasjon og forbedringer av kundereiser er blant områdene som bidrar til måloppnåelsen.

Playscanindeksen viser at dette har slått positivt ut for spillerne, som samlet sett har beveget seg i grønn retning i løpet av året.

2. INNLEDNING

I henhold til Kulturdepartementets styringskalender for Norsk Tipping, skal selskapet oversende en rapport om ansvarlig spill til Lotteritilsynet innen 1. februar, med kopi til Kulturdepartementet. Denne rapporten inneholder en beskrivelse av utviklingen av Playscanindeksen og andre indikatorer som belyser Norsk Tippings arbeid med å forebygge spilleproblemer. Videre gis det en oversikt over viktige aktiviteter og hendelser innenfor ansvarlig spillvirksomhet i 2022 og til slutt en kort vurdering av året 2022.

For Norsk Tipping har ansvarlighetsarbeidet i 2022 vært preget av ambisjonen om å bidra til et samfunn med mindre spilleproblemer, samtidig som selskapet opplever en betydelig kanalisering av spillere fra de utenlandske spillselskapene. Spesielt myndighetstiltakene betalingsformidlingsforbudet og reduksjonen av TV-reklame fra utenlandske spillselskap, har sannsynligvis hatt stor effekt. Det har medført at Norsk Tipping i 2022 har styrket både fokuset og innsatsen for å forebygge spilleproblemer spesielt innenfor kategoriene kasinospill og sportsspill. Samtidig jobber selskapet med å aktivt påvirke utviklingen av spillmarkedet i Norge til å bevege seg i grønn retning i henhold til Norsk Tippings balanserte kanaliseringsmål. Dette gjøres ved å forsøke å påvirke spillerne til å velge mindre risikofylte spill fremfor spill med høyere risiko.

Ved å aktivt flytte tyngdepunktet av spillforbruket i Norge i retning av lavrisikospill og styrke forbrukerbeskyttelsen for høyrisikospillene, mener Norsk Tipping at selskapet vil bidra til mindre spilleproblemer i Norge.

3. STATUS PÅ NORSK TIPPINGS ARBEID MED Å FOREBYGGE SPILLEPROBLEMER I NORGE

3.1. Kanalisering og markedsandel

For å forebygge spilleproblemer i Norge er det nødvendig å kanalisere spillelysten i befolkningen inn til et lovlig og ansvarlig spilltilbud. En viktig del av denne kanaliseringen er å kanalisere spillere fra ulovlige tilbydere av pengespill inn til Norsk Tipping. Dette skjer ved at spillere flytter hele eller deler av sitt spillforbruk fra de ulovlige tilbyderne til Norsk Tipping. I året 2022 antas det at kanaliseringen har vært svært høy. Dette skyldes effekten av myndighetstiltak som begrenser mulighetene til utenlandske spillselskap å tilby spill ulovlig i Norge, kombinert med Norsk Tippings ansvarlige og attraktive tilbud og synlighet.

Det er godt dokumentert at andelen problemspillere er høyere blant de som spiller hos de utenlandske spillselskapene enn de som spiller hos Norsk Tipping. Det vil si at sannsynligheten for å utvikle spilleproblemer er høyere dersom en spiller hos disse utenlandske spillselskapene.

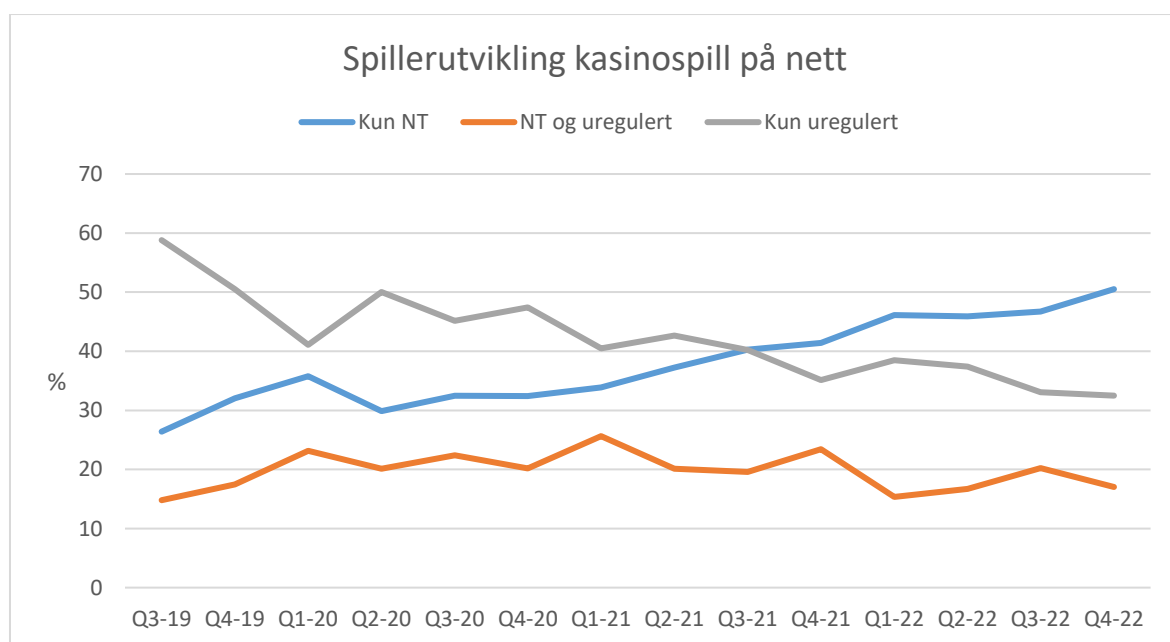
Det betyr at en kanalisering fra de utenlandske spillselskapene medfører at Norsk Tipping vil få flere spillere med en allerede risikofylt spilleadferd (det vil si flere høyrisikospillere/røde spillere). Siden mange av disse spillerne også har et kundeforhold hos Norsk Tipping (for eksempel for å spille lotterispill), vil det hos Norsk Tipping kunne se ut som en grønn spiller som nå har begynt å spille kasino og sportsspill. Når Norsk Tipping ser mer av spillerens totale forbruk, vil Playscan gi en riktigere vurdering og flytte spillerens risikostatus fra grønn til rød. Med andre ord er det forventet at kanalisering av spillernes forbruk av spill fra de utenlandske spillselskapene, vil øke antall røde spillere hos Norsk Tipping. Likeledes vil også spillere som kanaliseres fra utenlandske spillselskap, men som ikke har et kundeforhold til Norsk Tipping fra før,

antagelig allerede ha en spilleadferd som hos Norsk Tipping ganske raskt vil få en gul eller rød Playscanstatus.

Omfanget av kanaliseringen er derfor et viktig perspektiv å ha med seg i vurderingen av hvor godt Norsk Tipping lykkes med å forebygge spilleproblemer. Norsk Tipping benytter markedstrackerne som en indikasjon på omfanget av kanalisering fra de utenlandske spillerselskapene som tilbyr pengespill ulovlig i Norge. Markedstrackerne er regelmessig utsendte markedsundersøkelser som måler befolkningens spillevaner og forbruk innen pengespill, enten på befolkningsnivå (landsrepresentativt) eller rettet mot spillere av de enkelte kategoriene av pengespill.

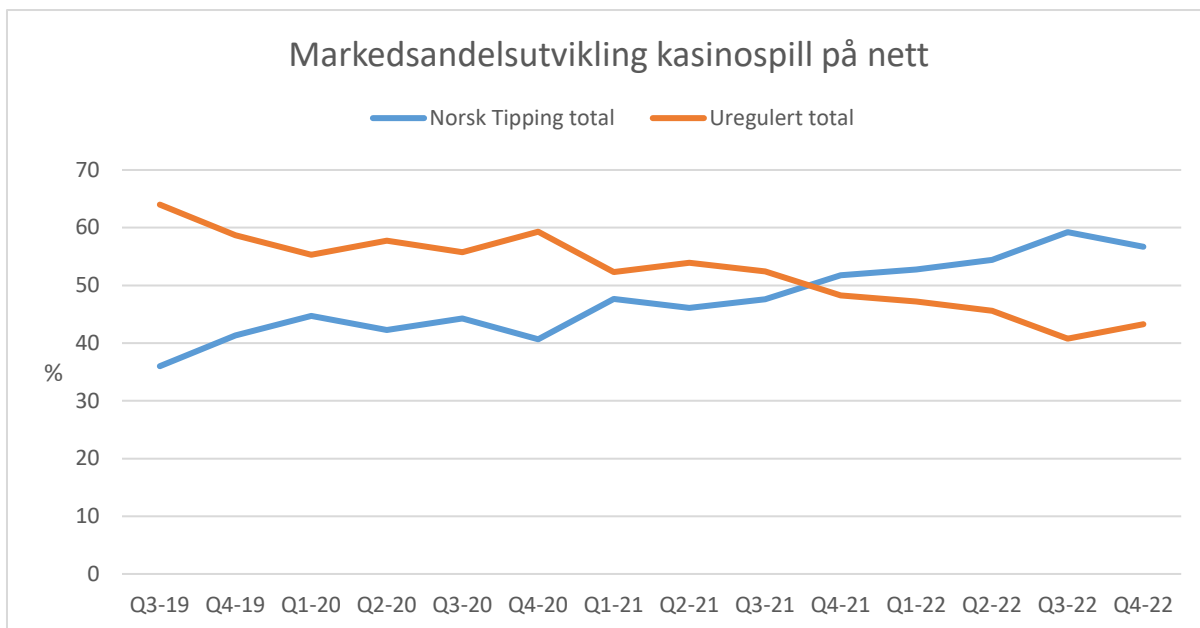
I figurene under vises både spillerutviklingen og markedsandelen for kasinospill og sportsspill. Utviklingen av markedsandel som måles i andel av omsetning/GGR, må det sees i lys av at Norsk Tippings ansvarlighetstiltak som for eksempel tapsgrenser, aktivt reduserer omsetningen på selskapets spill. Det vil si at uten disse ansvarlighetstiltakene ville Norsk Tippings markedsandel vært høyere.

Figuren under viser at andelen av kasinospillere som spiller kun hos Norsk Tipping har hatt en økende trend de tre siste årene. Tilsvarende har andelen som kun spiller hos utenlandske spillerselskaper (merket «uregulert» i grafen) hatt en synkende trend de siste tre årene. Siden også andelen som oppgir å spille begge steder har en synkende trend de to siste årene, er dette en god indikasjon på at spillerne kanaliseres til Norsk Tipping.

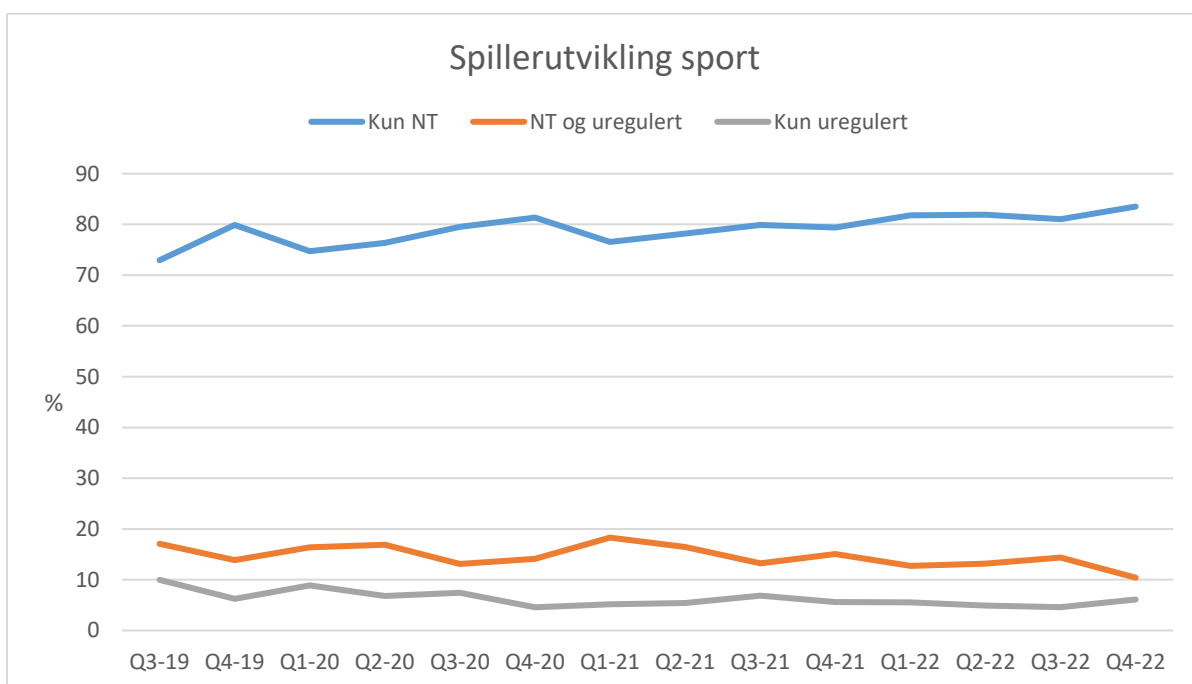
Figur 1. Spillerutvikling kasinospill

I figuren under sees også samme trend når det gjelder utviklingen av markedsandel målt i kroner.

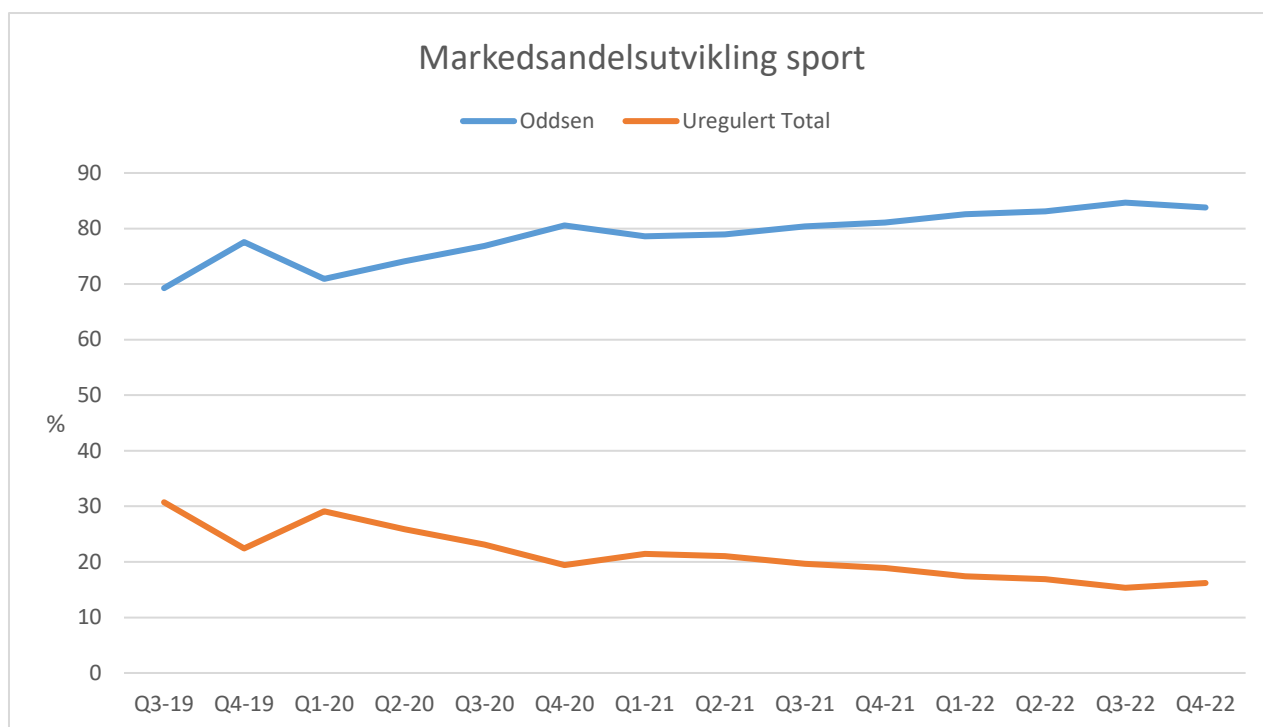

Figur 2. Utvikling av markedsandel kasinospill

Norsk Tipping opplever en tilsvarende utvikling for sportspill hvor både andel spillere og markedsandel har økt de siste to årene som vises i de to neste figurene.

Figur 3. Spillerutvikling sport.

Figur 4. Utvikling av markedsandel sport

Norsk Tippings markedstrackere gir en tydelig indikasjon på at kombinasjonen av myndighetstiltak og selskapets spilltilbud kanalisere både spillere og spillforbruk fra ulovlige tilbydere av pengespill inn til Norsk Tipping. Dette gir et godt grunnlag for å redusere omfanget av spilleproblemer i Norge, men det medfører også at Norsk Tipping får flere røde spillere med en risikofylt spilleadferd. Det er viktig å ha med seg det perspektivet når en skal vurdere utviklingen av antall røde spillere hos Norsk Tipping.

3.2. Playscanindeks

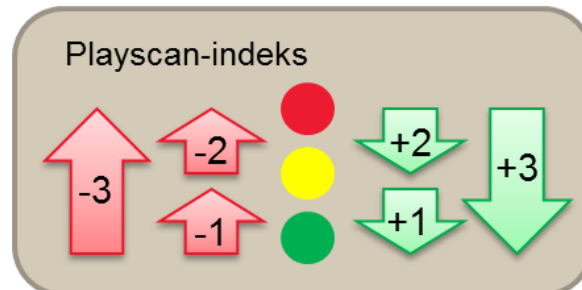
3.2.1. Beskrivelse av modellen

Playscan er et analyseverktøy som måler endringer i spilleatferd i form av risiko for å utvikle problemer med spill. Playscan analyserer data for fem uker tilbake i tid, og en må ha spilt for minst 500 kr i løpet av de fem ukene for å bli analysert.

Verktøyet kategoriserer spillerne i tre kategorier:

- Rød. Dette er en høyrisikospiller hvor sannsynligheten er høy for at spilleren opplever problemer med pengespill.
- Gul. Dette er en moderat risiko hvor sannsynligheten er middels for at spilleren opplever problemer med pengespill.
- Grønn. Dette er en lavrisikospiller hvor sannsynligheten er lav for at spilleren opplever problemer med pengespill.

Norsk Tipping bruker Playscanindeksen som en indikasjon på hvor godt selskapet lykkes med å forebygge spilleproblemer. Playscanindeksen måler endringen av Playscanstatusen for alle spillerne, det vil si hvor mange som for eksempel går fra å være gul til rød. Alle positive endringer (bevegelse i grønn retning) får pluss-poeng, mens alle negative endringer (bevegelse i rød retning) får minus-poeng, som vist i figuren under.

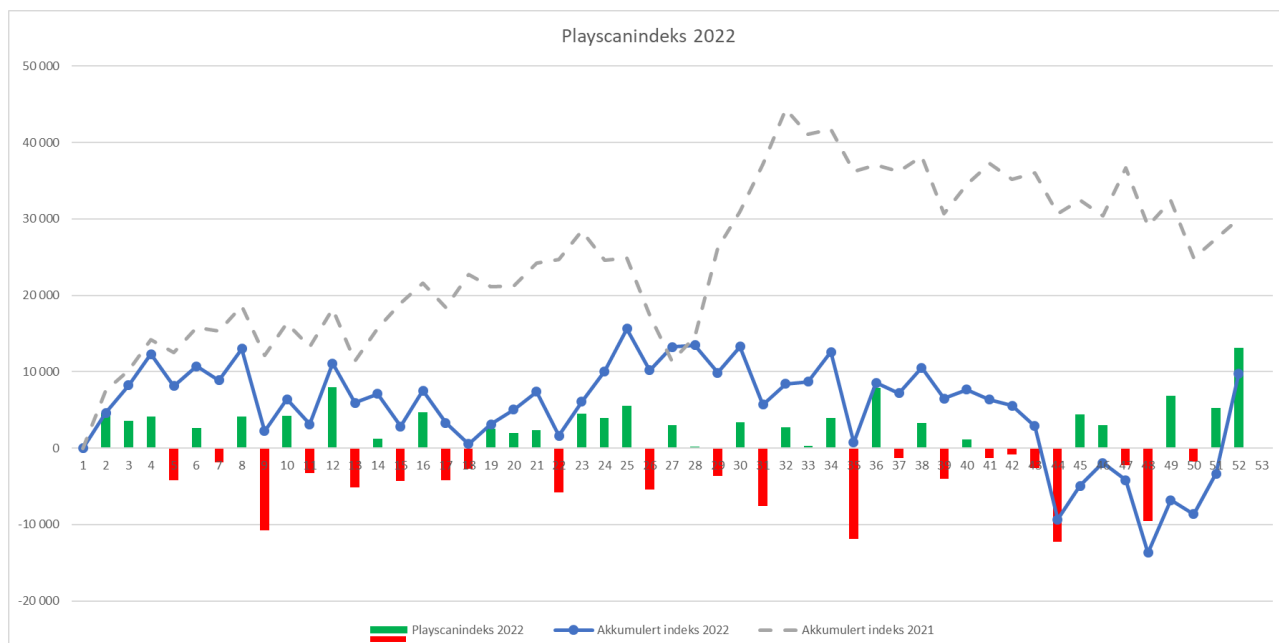
Figur 5. Poengangivelse ved Playscan-indeksen.

En Playscanindeks > 0 betyr at flest bevegelser skjer i grønn retning, mens Playscanindeks < 0 , betyr at flest bevegelser skjer i rød retning. Tanken bak Playscanindeksen er å ha en indikator som er mer robust med tanke på kanalisering enn bare, for eksempel, å telle antall røde spillere. Siden Playscanindeksen ser på bevegelser mellom risikonivåene er den mer robust, men den vil likevel påvirkes av kanalisering hvis den skjer i form av at en spiller flytter større andeler av forbruket sitt til Norsk Tipping. I et slikt tilfelle vil en spiller kunne se grønn ut, men hvis en større andel av forbruket flyttes fra et uregulert spilltilbud til Norsk Tipping kan det gi seg utslag i endret risikonivå.

3.2.2. Playscanindeksen for 2022

Figuren under viser Playscanindeksen for 2022 sammenlignet med 2021. Forklaringen på «kulen» nedover i ukene 44 til 49 er endringer som følge av fotball VM og månedsskiftet fra november til desember hvor tapsgrensene nullstilles. Playscan fanget opp at det typisk var en del spillere som økte spillingen sin under mesterskapet, og at de reduserte spillingen sin igjen etter mesterskapet.

Fra uke 34 kan det sees at Playscanindeksen har en svakt fallende trend. Dette henger sammen med at spill-intensiteten generelt øker i høsthalvåret når Premier League starter og i perioden mot jul. Ukene i oktober fra 41 til månedsskiftet i uke 44 hadde en rødere utvikling enn forventet. Dette skyldtes i hovedsak en økning i antall kasinospillere og at Eurojackpots førstepremiepott var over en milliard kroner for første gang.

Figur 6. Ukentlig og akkumulert Playscan-indeks.

De grønne søylene i figuren over viser uker med bevegelse i grønn retning og de røde søylene viser uker med bevegelse i rød retning. Ukentlig er det ca. 2 % av lotterispillerne, ca. 7 % av oddsenspillerne og ca. 14 % av kasinospillerne som endrer Playscanstatusen (det vil si beveger seg i grønn eller rød retning). De resterende har uendret status. Den blå kurven tegner den akkumulerte Playscanindeksen, mens den grå stiplede kurven viser den tilsvarende akkumulerte kurven for året før.

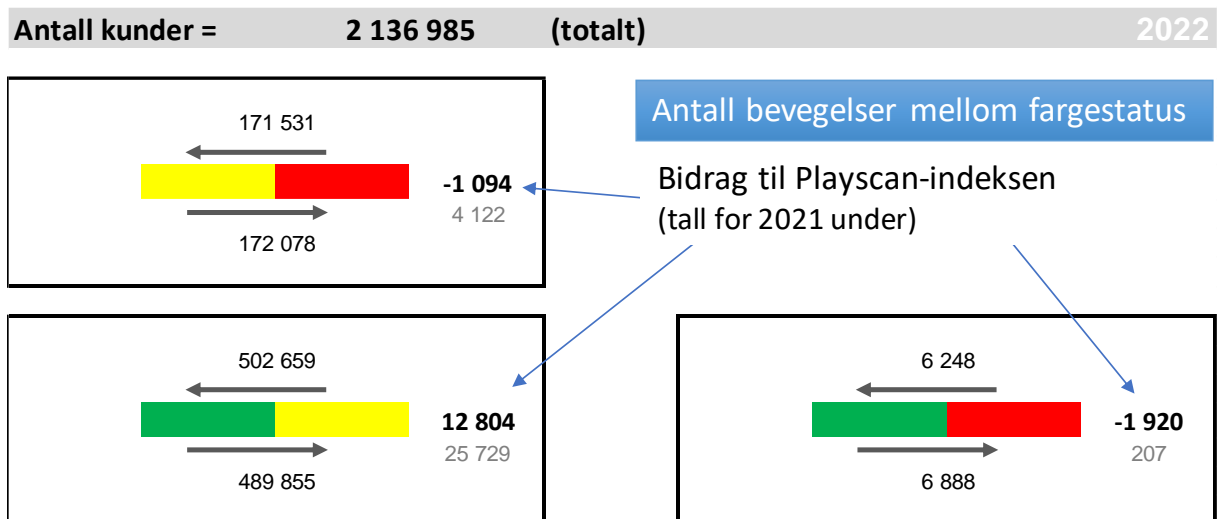
Figur 6 viser at Playscanindeksen endte positivt med verdien 9 790, noe som betyr at i sum har bevegelsene vært i en grønn retning i 2022. Tilsvarende tall for 2021 endte på 30 058.

Norsk Tipping anser dette som et godt resultat, spesielt med tanke på at selskapet sannsynligvis har kanalisert mange spillere fra de utenlandske spillselskapene. Playscanindeksen nullstilles slik at man starter «på nytt» ved årsskiftet. Det medfører at det blir vanskelig å oppnå et like godt resultat i 2022 som i 2021, fordi det krever en ytterligere bevegelse i grønn retning fra et allerede høyt nivå. Dette kan illustreres ved å se på Playscanindeksen over en toårs periode uten «nullstillingen» som figuren under viser.

Figur 7. Playscanindeks over to år

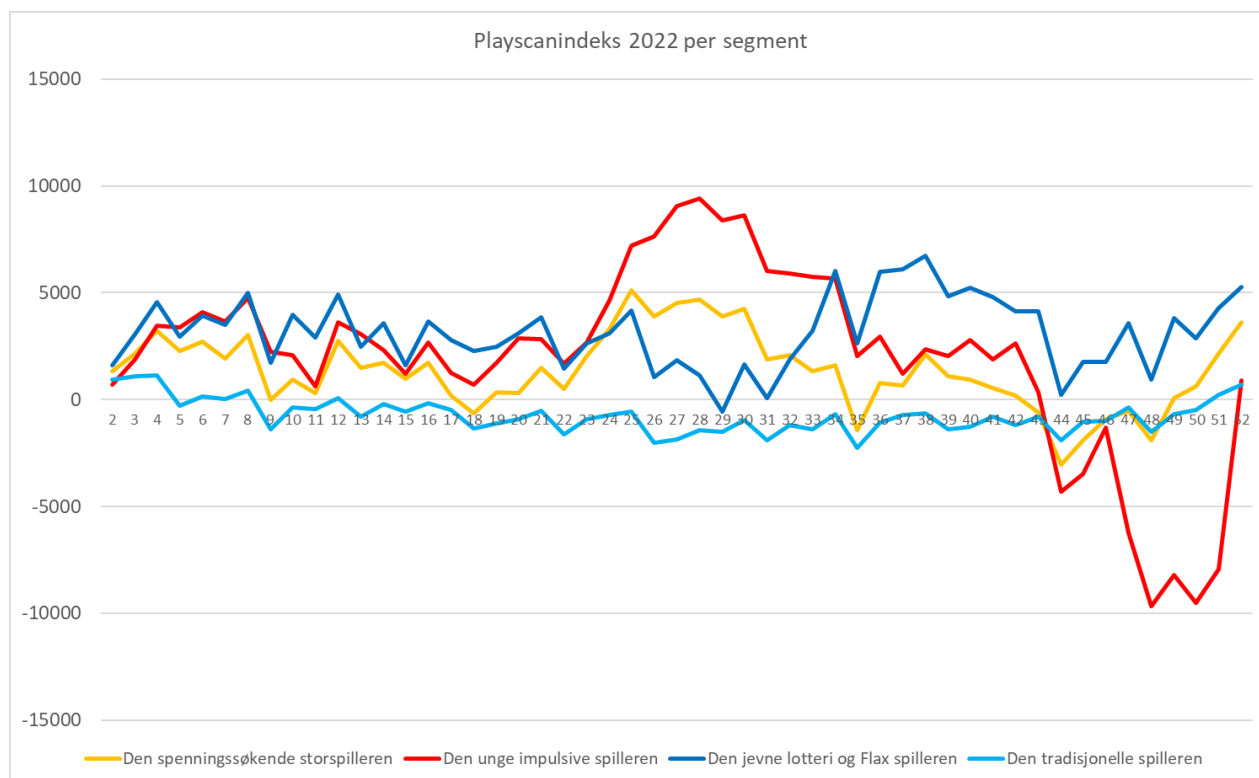
Figur 8 under viser antallet bevegelser mellom Playscanstatusene i 2022, og den gir et bilde av omfanget av bevegelser i forhold til totalt antall spillere. Av en aktiv spillerbase på over to millioner spillere ser en av figuren at det har vært ca. 170 000 bevegelser mellom gul og rød status (begge veier) og ca. 500 000 bevegelser mellom grønn og gul (begge veier). Tallene i Figur 8 er bevegelser og ikke nødvendigvis unike spillere fordi en spiller kan bevege seg mellom to statuser flere ganger i løpet av et år.

Figur 8. Antall bevegelser mellom Playscanstatuser i 2021.

Figuren over viser at den positive bevegelsen har vært gjennom at gule spillere er blitt grønne, mens det har vært en liten negativ bevegelse til rød status. Det er spesielt relativt mange som er gått direkte fra grønn til rød, noe som mest sannsynlig er kanaliserte spillere som kun spilte lotterispill hos Norsk Tipping før de har flyttet kasinospill og sportspill til Norsk Tipping

Norsk Tipping har en segmenteringsmodell som deler spillerne inn i segmenter med ulike egenskaper og kjennetegn for å bedre forstå bevegelsene i kundebasen. Disse segmentene er en relativt grov inndeling av spillerne, men de gir nyttig tilleggsinformasjon. Figuren under viser Playscanindeksen for de største segmentene.

Figur 9. Playscanindeks for kundesegmentene.

Det er spesielt segmentet «Den unge impulsive spilleren» som økte spillforbruket sitt under fotball-VM og som resulterte i en bevegelse i rød retning. Tilsvarende i perioden på slutten av mesterskapet (med få kamper) og ukene etter har de beveget seg i grønn retning igjen fordi spillforbruket ble redusert. Dette danner den «kulen» nedover på slutten av året. Dette segmentet har også en «kul» oppover om sommeren som hovedsakelig skyldes at Premier League har sommerferie. Tilsvarende bevegelser, men i svakere grad kan sees for segmentet «Den spenningsøkende storspilleren».

3.2.3. Oppsummering av Playscanindeksen for 2022

Det var forventet at det ville være utfordrende for Norsk Tipping å oppnå et like godt resultat i 2022 som for 2021 fordi Playscanindeksen nullstilles slik at man starter «på nytt» ved årsskiftet.

2022 har vært nok et spesielt år med etterdønninger av en pandemi og andre hendelser som krig og prisøkninger som har påvirket samfunnet. For Norsk Tipping har året også vært preget av fortsatt økt innsats for å snu trenden med økende spilleproblemer i Norge. Usikkerhet rundt konsekvenser av større endringer som påvirker samfunnet, styrket kanalisering, fortsatt vekst i kategorien Instaspill og fortsatt økt digitalisering er alle faktorer som Norsk Tipping regnet med ville gjøre det utfordrende å lykkes med

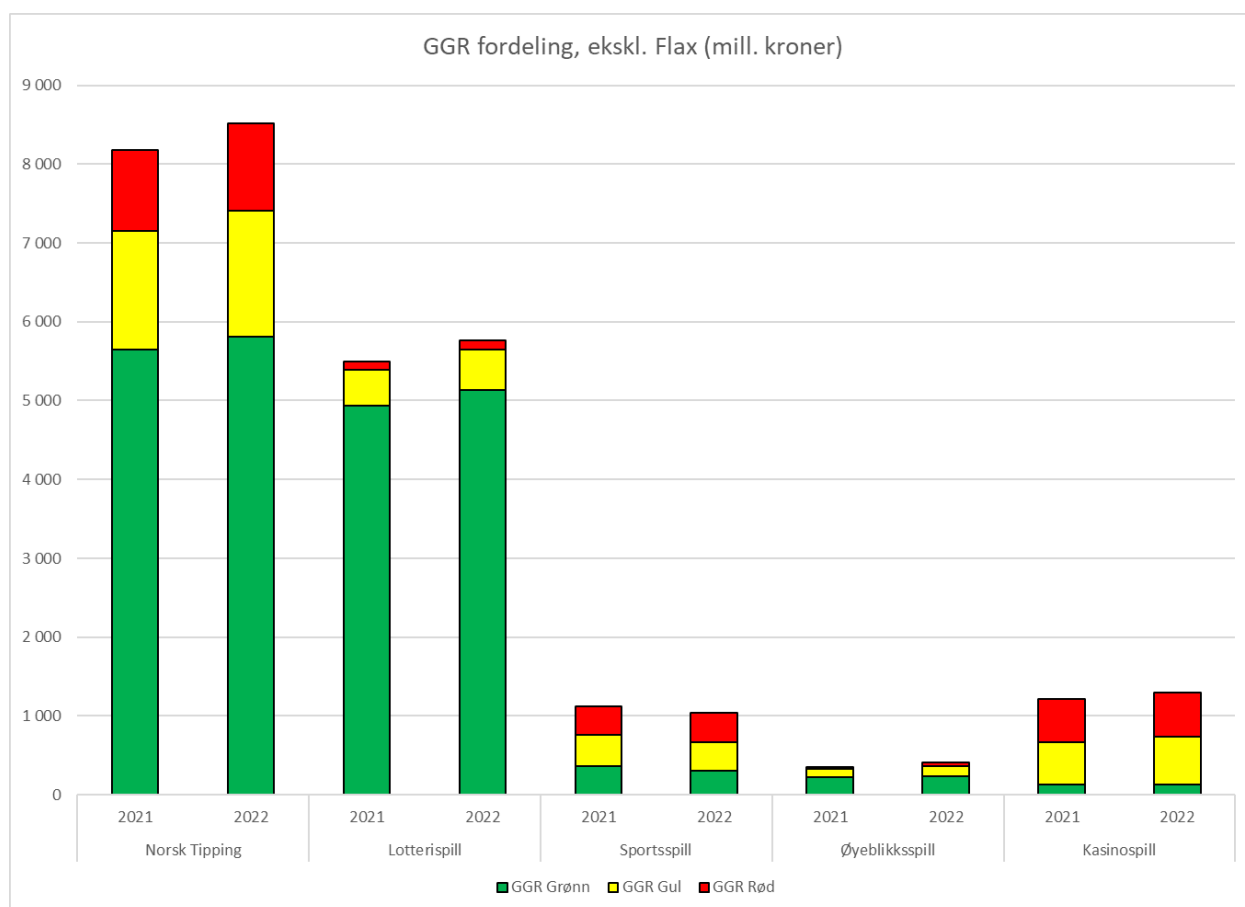
målsettingen om en positiv Playscanindeks. Derfor er selskapet meget fornøyd med å ha oppnådd et godt resultat for Playscanindeksen. Det at Playscanindeksen viser en bevegelse i grønn retning, er en indikasjon på at de tiltakene selskapet og myndighetene har gjort har hatt god effekt med tanke på å snu trenden med økte spilleproblemer i Norge. Det gir et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med å forebygge spilleproblemer i Norge.

3.3. Andre indikatorer

Norsk Tipping følger kontinuerlig med på også andre indikatorer i tillegg til kanalisering og Playscanindeks. Eksempler på dette er:

- Fordelingen av grønn, gul og rød GGR (Gross Gaming Revenue = spillinntekter). Dette gir en indikasjon på tyngdepunktet og utviklingen av spillmarkedet.
- Antall aktive røde spillere som gir en indikasjon på omfanget av høyrisikospillere som kan være problemspillere.
- Antall førstegangs røde som gir en indikasjon på «påfyllet» av nye mulige problemspillere
- Langvarige røde spillere. Dette er spillere som har vært rød minst 50% av siste 52 uker.
- Antall stortapere som defineres som de som taper mer enn kr 10 000 per måned.

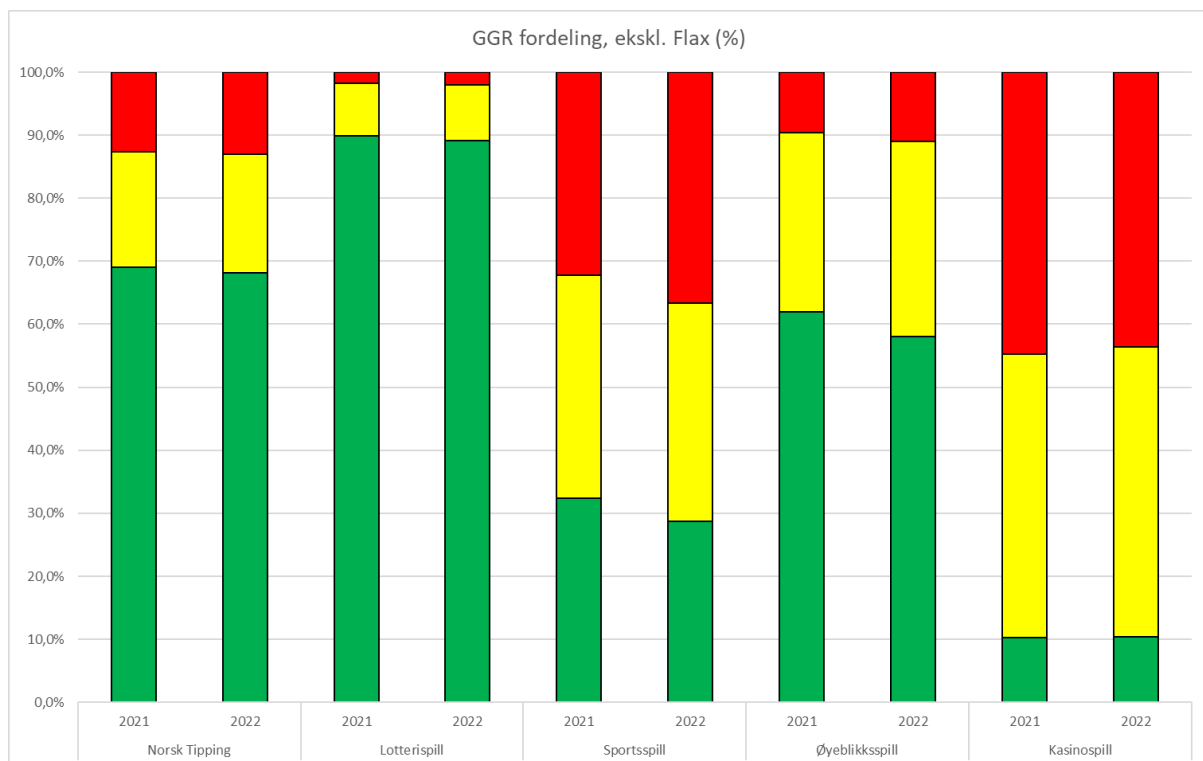
De to neste figurene viser fordelingen av grønn, gul og rød GGR for 2021 og 2022.

Figur 10. Fordeling av grønn, gul og rød GGR for spillkategorier i 2021 og 2022.

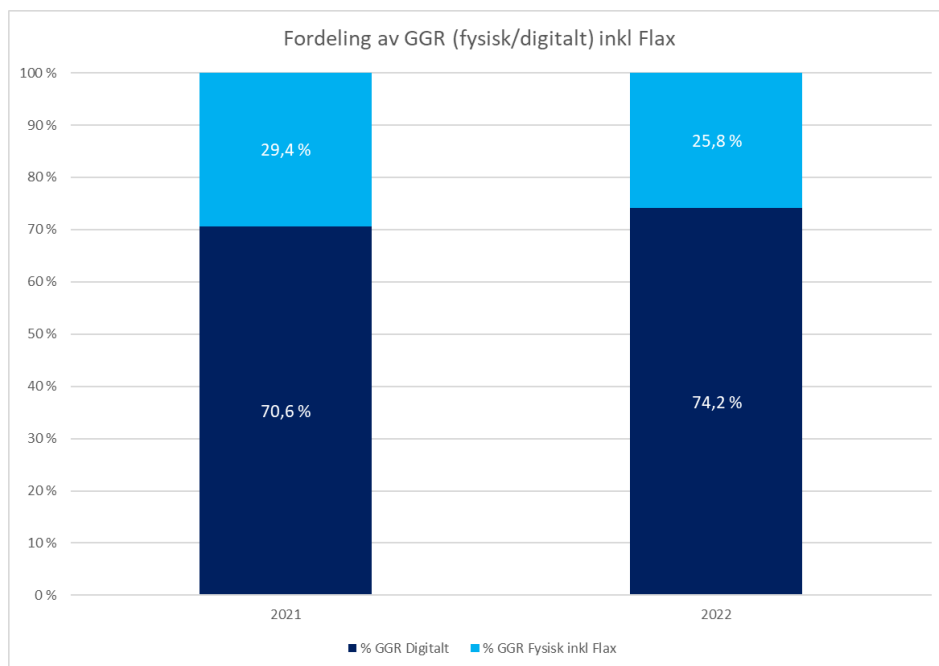
Norsk Tipping har i 2022 gjort noen endringer på inndelingen av kategoriene. Kategoriene som tidligere het Instaspill (KongKasino, Bingoria, Yezz og eFlax) og VLT (Multix og Belago) er erstattet med Øyeblikkspill (eFlax og Yezz) og Kasinospill (KongKasino, Bingoria, Multix og Belago). Dette medfører at det i denne rapporten noen ganger benytter gammel inndeling der det er naturlig på grunn av data eller henvisning til grenser og ny inndeling der det er mulig.

Figur 10 over viser at den kategorien som økte mest i GGR var lotterikategorien. Det er positivt med tanke på å bevege tyngdepunktet av spillforbruket i Norge i grønn retning. Samtidig ser en også at det har vært en økning i kategorien kasinospill.

Figur 11. Fordeling av andel grønn, gul og rød GGR, 2020 og 2021.

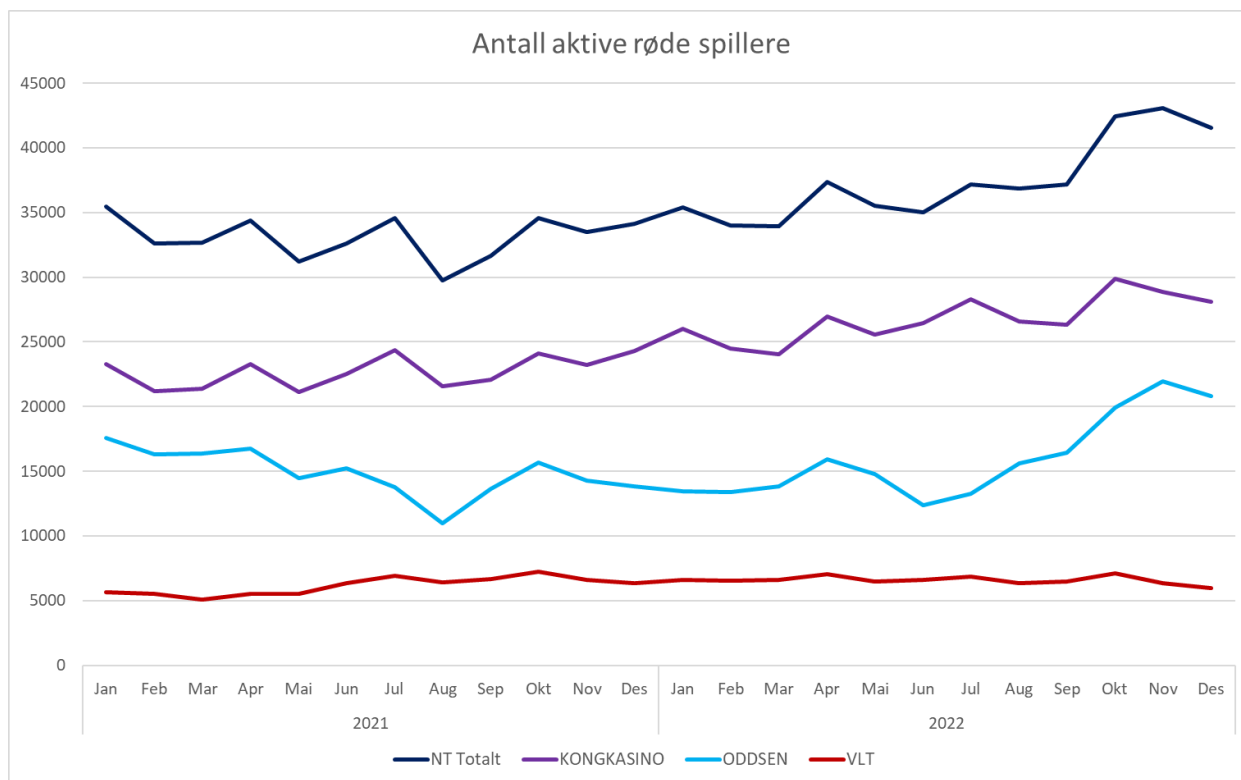
Figuren over viser at selv om total GGR øker i 2022 forblir den totale andelen rød GGR tilnærmet lik på ca. 13%. Det fremheves at den røde andelen for Kasinospill er redusert til tross for vekst i kategorien og god kanalisering. For sportsspill er det en økning i den røde andelen, noe som Norsk Tipping vil følge med på i 2023.

Figur 12. Fordeling av fysisk og digital GGR, 2020 og 2021 (inkludert fysisk Flax).

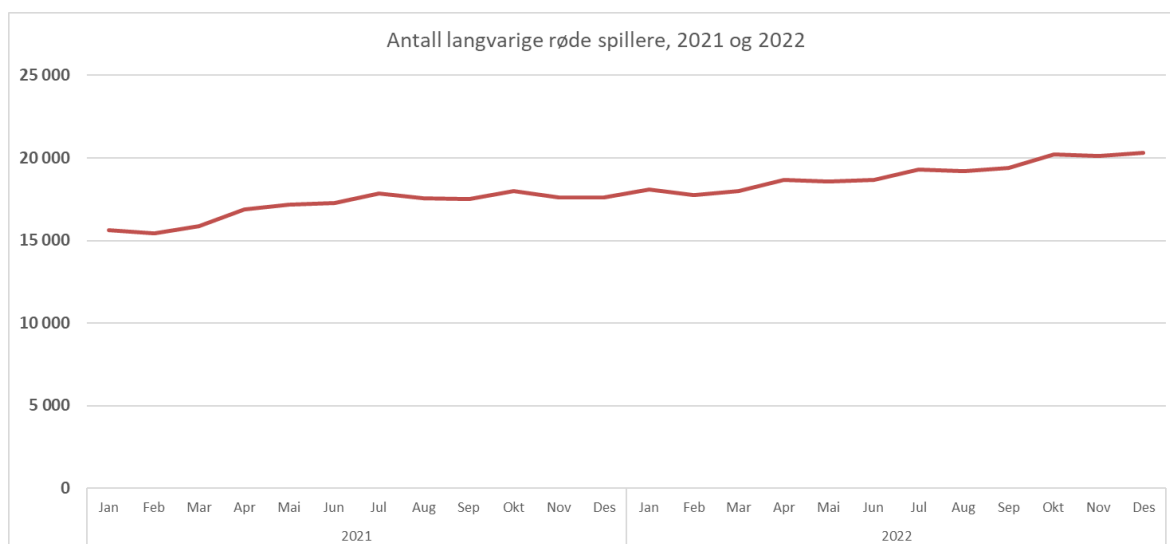
Figuren over viser at digitaliseringen av forbruket av spill har fortsatt i 2022 og at 74,2% av selskapets GGR kom fra digitale kanaler. Hvis man ser bort fra tall for fysisk Flax, så blir den digitale andelen 78,2% i 2022. I et forebyggingsperspektiv gir økt digitalisering både muligheter og utfordringer. Digitalisering øker muligheten til å nå spillerne med forebyggende verktøy og tiltak, men det bidrar også til at tilgjengeligheten til pengespill øker.

Norsk Tipping følger også med på antall aktive røde spillere. Generelt er det ønskelig at antall aktive røde spillere ikke øker, men i perioder med høy kanalisering vil det kunne øke antall røde spillere. Figuren under viser utviklingen av antall aktive røde spillere for utvalgte kategorier/spill og for Norsk Tipping totalt sett.

Figur 13. Antall aktive røde spillere

Figuren over viser en økende trend i 2022 av antall aktive røde spillere, drevet av økningen av røde kasino- og sportsspillere. Denne økningen er sammenfallende med trenden av økende antall spillere og markedsandel for disse kategoriene (kanalisering). Likevel er Norsk Tipping bekymret over utviklingen og har i 2022 fokusert mange av ansvarlighetstiltakene mot å dempe/reducere denne trenden.

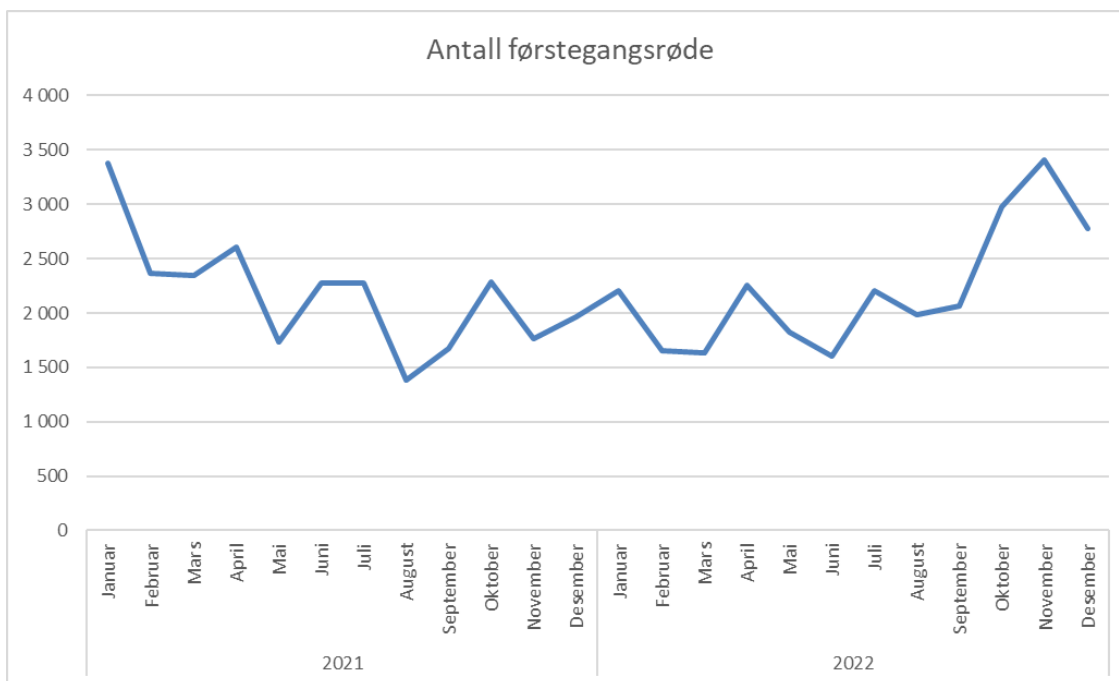

Figur 14. Langvarige røde spillere

Figuren over viser antall langvarige røde spillere, definert som spillere som er røde minst 50% av de siste 52 uker. Selv om økt kanalisering vil medføre en naturlig økning av disse spillerne, er dette kanskje den

indikatoren Norsk Tipping er mest bekymret for. Å dempe denne trenden har vært et av fokusområdene for selskapet i 2022 og vil være det også i 2023.

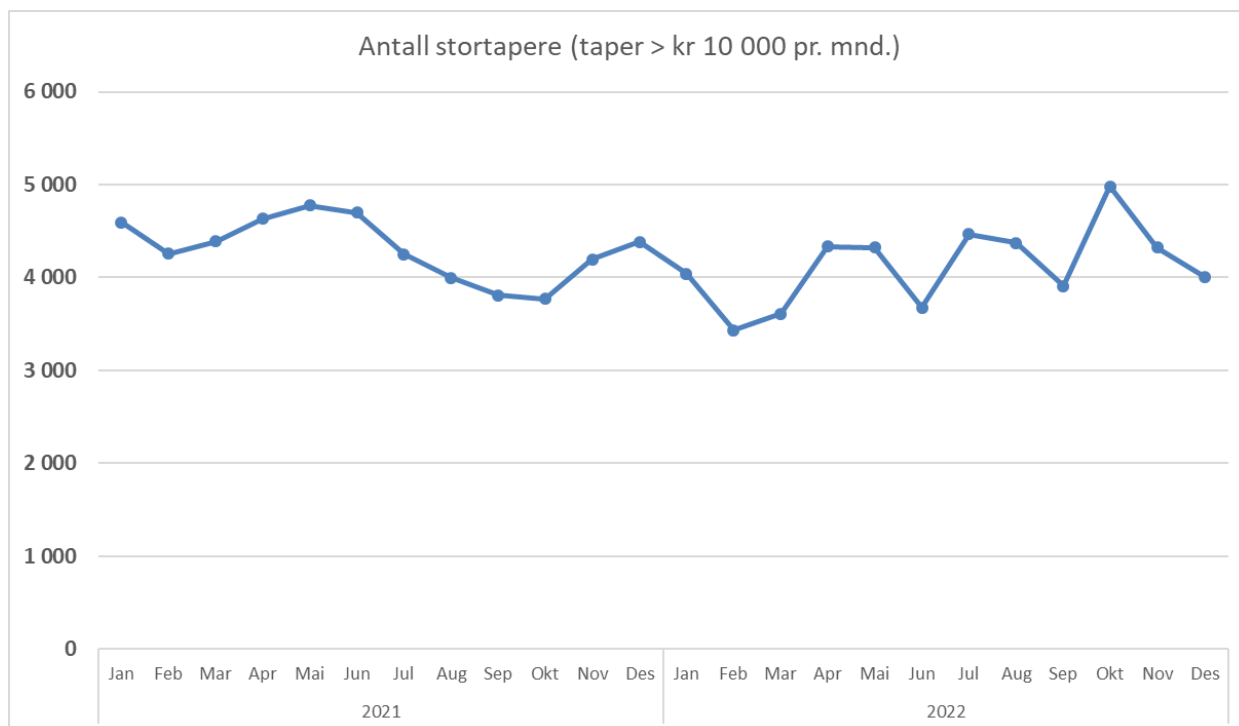
Et annet perspektiv er å se på hvor mange spillere som blir røde for første gang som vises i figuren under. Tanken bak å måle dette er for å prøve å begrense «påfyllet» av nye røde spillere.

Figur 15. Sammenligning av antall førstegangs røde spillere i 2021 og 2022

Det er vanskelig å trekke noen klare konklusjoner, men figuren over indikerer at antall nye førstegangs røde spillere ligger på et lavere nivå etter nedjusteringen av tapsgrensen for Instaspill til kroner 5 000 i 2020. Trenden har gjennom 2021 og første halvdel av 2022 vært svakt fallende. Høsten 2022 og under fotball-VM ses en økning, men det antas å skyldes at en del kanaliserte spillere flyttet spill på kasino og sport til Norsk Tipping og dermed ble røde for første gang.

En annen indikator Norsk Tipping følger med på er antall stortapere, definert som spillere som taper mer enn kr 10 000 i en måned. Figuren under viser utviklingen de to siste årene.

Figur 16. Utviklingen av antall stortapere

Figuren over viser tydelig at den svakt synkende trenden i 2021 har flatet ut i 2022. Norsk Tipping mener likevel det er positivt at den økte kanaliseringen ikke har medført en tilsvarende økning i antall stortapere

3.4. Problemspillmålingen

I 2019 publiserte Universitetet i Bergen (og Lotteritilsynet) befolkningsundersøkelsen som kartlegger problem- og risikospill i befolkningen. Undersøkelsen viste at omfanget av pengespillproblemer i Norge hadde økt. Dette er en økning som Norsk Tipping er bekymret over og selskapet ønsker å bidra til å snu denne trenden.

På bakgrunn av dette har Norsk Tipping innført en rekke tiltak som forhåpentligvis bidrar til å snu den negative utviklingen. Siden den offisielle befolkningsundersøkelsen gjennomføres med en del års mellomrom, har Norsk Tipping et behov for å gjennomføre hyppigere undersøkelser for å få indikasjoner på hvorvidt innførte tiltak har ønsket effekt i befolkningen. Norsk Tipping har derfor utarbeidet en problemspillmåling som skal forsøke å følge utviklingen hyppigere.

Norsk Tipping anser at det er befolkningsundersøkelsene som gir den beste kartleggingen av omfanget av pengespillproblemer i Norge (er «fasiten»), men hensikten med denne undersøkelsen er som nevnt å gi selskapet målepunkter oftere for å kunne evaluere effekten av tiltakene. Det planlegges derfor en årlig gjennomføring av denne undersøkelsen.

Første undersøkelse ble gjennomført i desember 2021 med rapportering i februar 2022. Det var planlagt en ny undersøkelse i desember 2022, men Norsk Tipping valgte å utsette den til januar 2023 for å ikke forstyrre den nye befolkningsundersøkelsen som hadde en datainnsamlingsperiode frem til og med desember 2022.

Noen fakta om den første problemspillmålingen:

- Norsk Tippings problemspillmåling benytter hovedsakelig på samme metodikk som den offisielle befolkningsundersøkelsen som gjennomføres av Universitetet i Bergen. F.eks. brukes Canadian Problem Gambling Index som instrument for måling av problemspill. Samtidig er dette en komprimert undersøkelse og vil ikke omfatte alle elementene rundt problemspill som offisiell befolkningsundersøkelse undersøkelse.
- Det er trukket tilfeldig representativt utvalg på 50 000 personer i Norge i alderen 16-74 år fra Folkeregisteret. Utvalgsdefinisjonen er valgt for å benytte samme grunnlag som offisiell befolkningsundersøkelse. Det ble gjennomført 4 577 intervjuer.
- Undersøkelsen ble sendt ut som digitalt skjema på e-post og purret på e-post og SMS. Feltperioden var mellom 26.11.2021 til 12.12.2021.
- Ferdig rapport forelå i februar 2022.

Tabellen under viser en oppsummering av resultatene fra den første problemspillmålingen som var klare i februar 2022. Det understrekes at det er metodiske forskjeller mellom problemspillmålingen og befolkningsundersøkelsene, slik at en må være forsiktig med å trekke konklusjoner fra en sammenligning. En usikkerhet i forbindelse med resultatene fra befolkningsundersøkelsen i 2019, er spørsmålet om den ble gjort på et toppunkt eller om økningen av problemspill var på stigende kurs. Med tanke på den økende digitaliseringen, pandemi og økningen av antall spillere som spiller høyrisikospill i 2020, er det rimelig å tro at den ble gjort på stigende kurs. Mange av tiltakene Norsk Tipping har gjort for å dempe denne utviklingen ble innført i 2020 og 2021.

Med bakgrunn i dette mener Norsk Tipping at det er en positiv indikasjon at problemspillmålingen viser en liten nedgang i problemspillere, men det er bekymringsfullt at den viser en økning av moderat risikospillere. Den innsikten medførte at Norsk Tipping i 2022 økte fokuset på tiltak som også skal treffe moderat risikospillere. Spillepuls er et eksempel på dette.

Canadian Problem Gambling Index	Problemspillmåling 2021	Befolkningsundersøkelse 2019*	Befolkningsundersøkelse 2015*
Ikke pengespillproblemer/ikke problemspillere/normalspiller	83,6%	86,7%	89,0%
Lavrisikospiller	11,6%	8,8%	7,7%
Moderat risikospiller	3,6%	3,1%	2,3%
Problemspiller	1,1%	1,4%	0,9%
(Moderat risiko + problemspiller)	4,7%	4,5%	3,2%

Figur 17. Problemspillmålingen sammenlignet med befolkningsundersøkelsen

3.5. Oppsummering

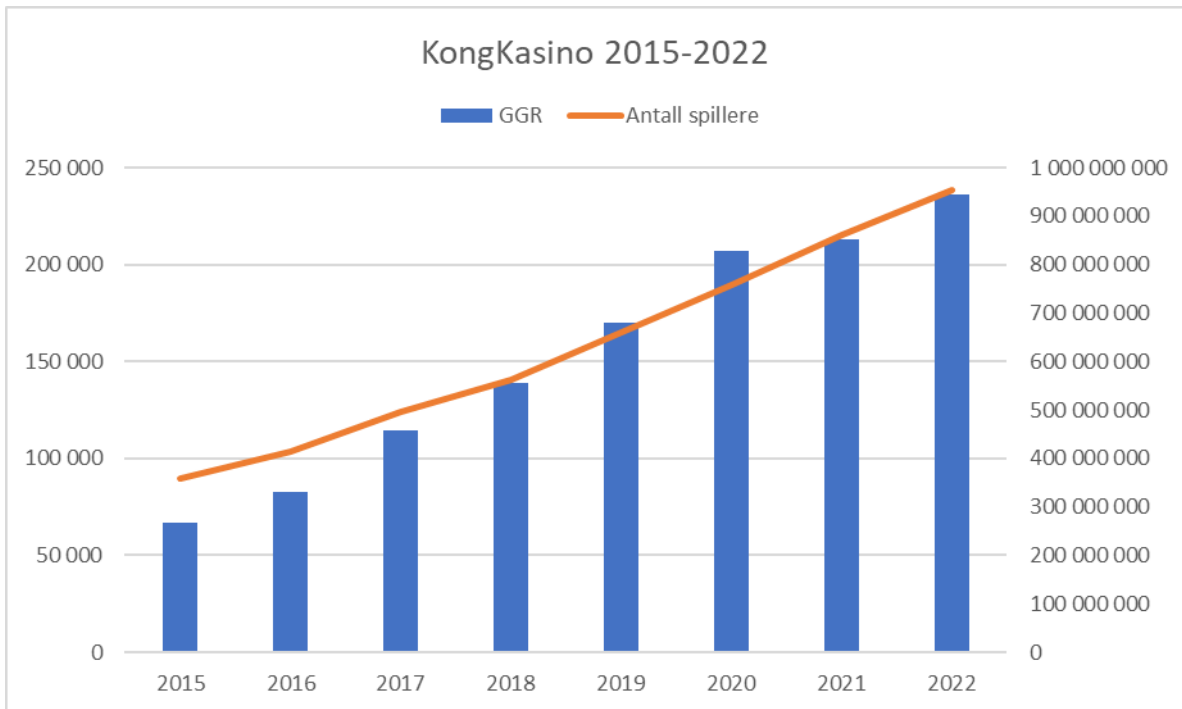
Norsk Tipping mener at det å forbedre ansvarlighetsrammeverket rundt de mest risikofylte spillene kombinert med å aktivt forsøke å bevege tyngdepunktet av spillforbruket i retning av grønnere spill, vil bidra til å redusere spilleproblemer i Norge. I et år hvor selskapet har tatt markedsandeler fra utenlandske spillselskap, er det et godt resultat at Playscanindeksen er positiv, den største veksten i GGR er for lotterikategorien, antall stortapere holder seg lavt og at kanaliseringen ikke har ført til en enda større økning av antall røde spillere. Størstedelen av økningen av røde spillere fant sted i oktober - desember hvor fotball-VM og myndighetstiltak antas å ha medført god kanalisering. Denne hypotesen støttes av markedstrackerne i kapittel 3.1 hvor antall som spiller hos Norsk Tipping har en økning i fjerde kvartal.

Den indikatoren Norsk Tipping er mest bekymret for, er den økende trenden av langvarige røde spillere. Selv om det er naturlig at en kanalisering av spillere fra de utenlandske spillselskapene medfører en økning av denne indikatoren, har selskapet et ønske om at flere spillere skal hjelpes ut av en langvarig rød spilleatferd. Dette er et område selskapet vil se på om det kan gjøres ytterligere forbedringer som hjelper disse spillerne i 2023.

Norsk Tipping mener at dette i sum er en god indikasjon på at selskapet og enerettsmodellen lykkes med å forebygge spilleproblemer i Norge og at pengespill gjennomføres på en ansvarlig og trygg måte.

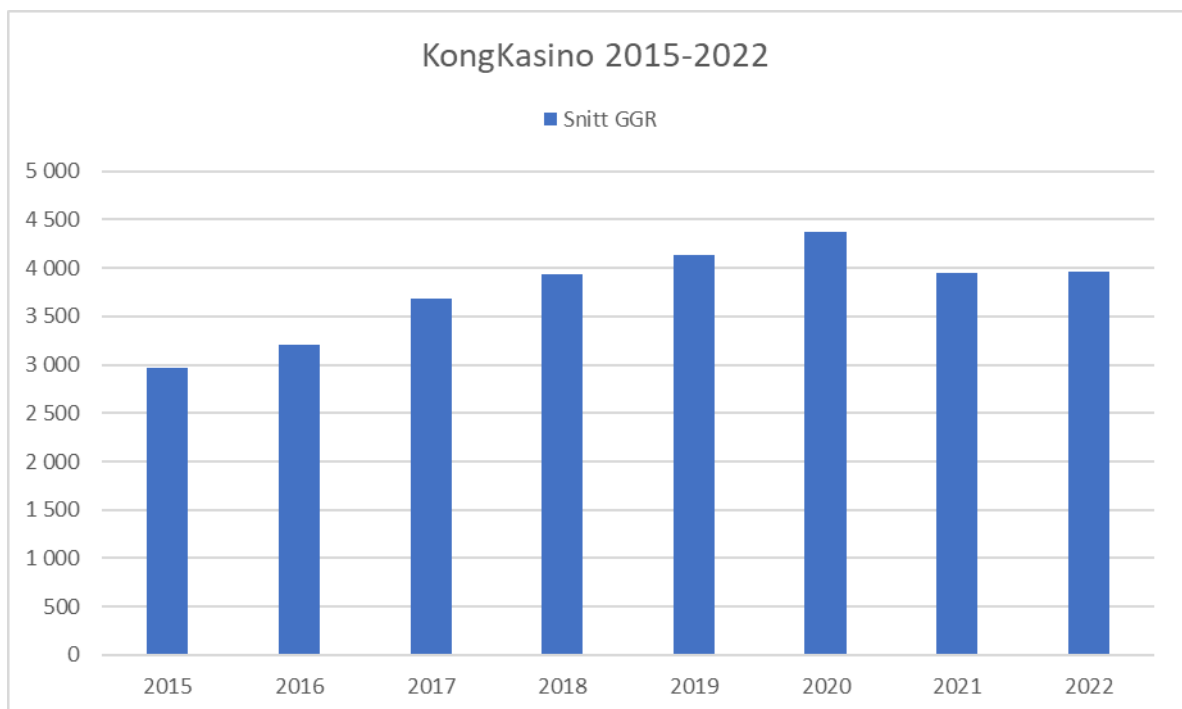
4. UTVIKLING AV KASINOSPILL

Kasinospill er den spillkategorien som skaper flest spilleproblemer i Norge. Slik har det vært helt siden kasinospillene (hjulspill) fantes på de gamle automatene og frem til i dag, hvor de samme type spill tilbys digitalt via nett og mobil. Derfor har Norsk Tipping også i 2022 fokusert mesteparten av forbedringene av ansvarlighetsrammeverket rundt kasinospill (se kapittel 6 og 6.5). Selskapet har som mål at færrest mulig i Norge skal spille disse spillene, men at flest mulig av de som gjør det skal spille hos Norsk Tipping. For å nå denne målsettingen er det viktig å både lykkes med kanalisering av spillere fra utenlandske spillselskap og kanalisering av spillelysten i befolkningen for disse spillene, men ikke unødvendig stimulere spillere til å spille kasinospill som ellers ikke ville ha startet med det. Dette er en komplisert balansegang mellom attraktivitet, synlighet og kanalisering som følge av myndighetstiltak. Norsk Tipping har i 2022 ikke hatt noen markedsføring for kasinospill, ytterligere dempet synlighet ved å fjerne inngangen til spillene fra forsiden og styrket ansvarlighetsrammeverket rundt spillene. Likevel har selskapet opplevd en vekst i både antall spillere og GGR i 2022 som Figur 18 under viser, noe som i hovedsak skyldes kanalisering av spillere og forbruk fra de utenlandske spillselskapene.

Figur 18. Utvikling for KongKasino fra 2015 til 2021.

Figuren over viser den dempende effekten i 2021 av den nedjusterte tapsgrensen til kroner 5 000, mens antall spillere fortsatte å øke. Det medførte at selskapet klarte å stoppe veksten i gjennomsnittstapet for KongKasino-spillerne som figuren under viser. Dette har holdt seg gjennom 2022, selv om både antall spillere og GGR har økt i 2022.

Figur 19. Spillernes gjennomsnittstap for KongKasino fra 2015 til 2021.

Det at gjennomsnittstapet til spillerne ikke øker når Norsk Tipping kanalisere spillere fra de utenlandske spillselskapene, tyder på at ansvarlighetsrammeverket bidrar til at disse spillerne reduserer spillingen sin.

Figur 20. Antall nye KongKasino spillere per år

Figur 20 viser utviklingen av antall spillere som spiller KongKasino for første gang hos Norsk Tipping. Antall nye spillere har vært økende hvert år frem til 2022, hvor det er en liten nedgang. Norsk Tipping har i 2022 gjort grep for å dempe nyrekrutteringen til kasinospill. Det viktigste grepet har vært å fjerne inngangen til KongKasino fra Norsk Tippings forside (se kapittel 6.5.1). Derfor er den lille nedgangen i 2022 positiv fordi det indikerer at selskapet lykkes med å dempe nyrekruttering samtidig som kanaliseringen av spillere fra utenlandske spillselskap er god.

5. UTVIKLING AV SPORTSSPILL

2022 var et begivenhetsrikt år for sport hvor selskapet opplevde et rekordstort antall spillere og omsetning for kategorien. Tendensen Norsk Tipping har sett de siste årene, er at sportspill har blitt enda mer eventdrevet. Store mesterskap, kamper med mye på spill eller stort mediefokus, samt enkeltøvelser med norske utøvere samler flere kunder og gir følgelig mer omsetning enn tidligere.

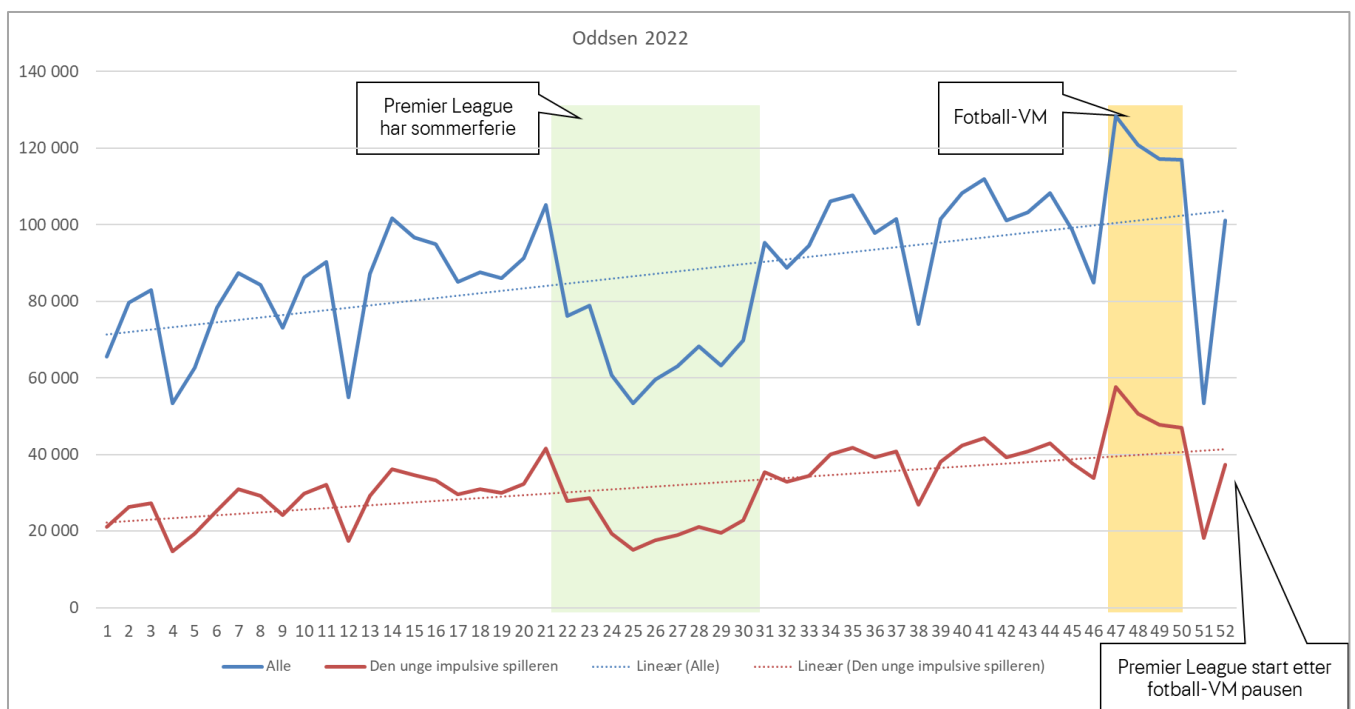
Vinter OL i Beijing i februar medførte likevel ikke den store økningen som selskapet hadde forventet, selv om det ble tidenes beste OL for Norge. Dette skyldes nok at øvelser på natt og tidlig på morgenen hadde en større dempende effekt enn forventet.

Fotball-VM i Qatar ble heller aldri den festen et fotball-VM skal være. Med rette. Det var et svært kontroversielt mesterskap hvor mange hadde et klart standpunkt om ikke å engasjere seg. I tillegg ble VM, som tradisjonelt går om sommeren, denne gangen avholdt i desember. Desember er vanligvis en god

måned for sportspillene, og uten andre interessante fotballobjekter på programmet ble det derfor likevel mye spilling på kampene og mesterskapet som helhet.

Vinter-OL og fotball-VM er to mesterskap som ofte engasjerer kunder som normalt ikke spiller oddsen, men av de nevnte årsaker ble de ikke like store som en normalt kunne vente seg. Likevel er det ingen tvil om at mesterskapene engasjerte mange sportspillkunder. Det er ingen skirenn som hadde bedre kundetall enn de under OL, og de mest omsatte og besøkte kampene på fotballen i år var de avsluttende kampene under fotball-VM.

Totalt for året 2022 har Oddsen hatt en jevn tilvekst av spillere som figuren under viser. «Den unge impulsive spilleren» er det segmentet som har hatt størst vekst. Det er i tråd med indikasjonene på høy grad av kanalisering fra de utenlandske spillselskapene, fordi det antas at andelen som spiller hos de utenlandske spillselskapene er størst i dette er segmentet.

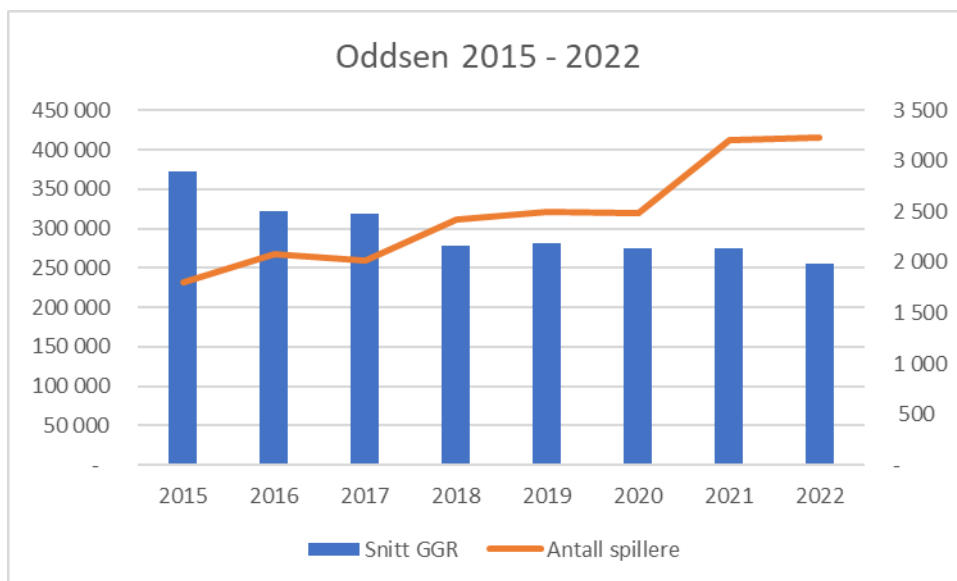

Figur 21. Utvikling av antall kunder totalt og for segmentet Impulsive Isak for Oddsen

Figur 21 viser også betydningen av Premier League og fotball-VM for spillaktiviteten på Oddsen.

Trendlinjen for «Den unge impulsive spilleren» har økt fra litt over 20 000 spillere per uke i begynnelsen av året til litt over 40 000 spillere ved årsslutt. Dette er nok en indikasjon på høy kanalisering av spillere som også har en innvirkning på antall røde spillere som nevnt tidligere. Trendlinjen for totalantallet spillere per uke øker litt over 70 000 til over 100 000 spillere per uke.

Figur 22 under viser at antall spillere på Oddsen har over tid økt, spesielt i 2021. Mye av denne økningen antas å være kanalisering av spillere og forbruk fra de utenlandske selskapene. Likevel ser an av figuren at gjennomsnittets GGR per spiller per år, går ned. Dette er en indikasjon på at ansvarlighetsrammeverket hos Norsk Tipping medfører at kanaliserte spillere reduserer sitt forbruk (tap).

Figur 22. Antall spillere og gjennomsnitts GGR per år for Oddsen

6. FORBEDRINGER AV ANSVARLIGHETS RAMMEVERKET I 2022

I dette kapittelet redegjøres det for de viktigste forbedringene av ansvarlighetsrammeverket som er gjennomført i 2022. Kapittelet er inndelt slik at først beskrives tiltak av en mer generell karakter, mens i slutten av kapittelet beskrives tiltak som er spesielt rettet mot kasino- og sportsspill.

6.1. Revidering av grenseregimet

I sin rapport til generalforsamlingen 2021 ba Lotteritilsynet om at Norsk Tipping utreder og innfører en felles delgrense på Oddsen. Norsk Tipping svarte ut dette med å si at selskapet skal gjøre en helhetlig vurdering av hele grenseregimet med det formål å se på hvilken kombinasjon av grenser og maksimalbeløp som har best forebyggende effekt. Denne vurderingen ble gjennomført i 2022.

Dagens grenseregime er et resultat av en utvikling over flere år. Norsk Tipping innførte den første tapsgrensen i 2008 for Multix og utviklingen har hovedsakelig skjedd ved innføring av nye spillkategorier; Belago i 2011, LiveOddsen i 2012 og Instaspill i 2014. I 2016 ble totalgrensen introdusert som en totalbeskyttelse hvor en av hovedhensiktene var å også gi bedre beskyttelse for Sportsspillere ved at Oddsen også ble inkludert i grenseregimet. Siden innføringen av totalgrensen i 2016 har over én million kunder satt sin personlige tapsgrense.

Som en del av innsiktsfasen i arbeidet med en helhetlig vurdering av grenseregimet, ble en ekstern av evaluering av grenseregimet bestilt av Professor Mark Griffiths (Nottingham og Trent University). Han konkluderte i sin rapport med følgende:

“The ...initiatives by Norsk Tipping demonstrate they have carefully considered their money limit-setting policies based on the type of game and the medium in which it is played as opposed to a ‘one size fits all’ approach ...”

Innsiktsfasen viste at selskapet har et forbedringspotensial i måten man kommuniserer med spillerne i forbindelse med setting av grenser for å redusere mulige misforståelser. En tydelig læring var at de fleste misforståelsene skyldtes uklare kommunikasjoner og ikke grenseregimet i seg selv.

En risiko ved å innføre en delgrense for sport med et lavere maksimumsbeløp enn totalgrensen, er at kundeundersøkelser viser at sportsspillere har større risiko for negativ kanalisering enn kasinospillere (en større andel oppgir at de spiller hos utenlandske spillerselskaper når de når totalgrensen sammenlignet med kasinospillere). I tillegg er det en risiko for at de sportsspillere som også spiller kasinospill, vil spille mer på kasino hvis de når en delgrense for sport. Det er derfor usikkerhet om hvorvidt en delgrense for sport vil bidra til bedre kundebeskyttelse og forbyggende effekt enn dagens totalgrense som alle sportsspillere har.

Norsk Tipping har over tid styrket forebyggingen og beskyttelsen for kasinospillere, og disse tiltakene bidrar også positivt for de sportsspillere som også spiller kasino. Disse spillerne har en høyere risikoprofil enn de som kun spiller sport. Videre erfarer Norsk Tipping at Spillepuls har en god effekt og når stadig flere spillere. Proaktive samtaler styrkes med to ressurser som betyr at de vil kunne nå flere spillere. I sum mener Norsk Tipping at disse tiltakene gir en forsterket beskyttelse også for sportsspillere. Norsk Tipping mener derfor at det ikke er behov for å innføre en egen delgrense for sport nå, men selskapet vil vurdere det på nytt dersom utviklingen innenfor sportspill skulle tilsa det. Videre vil Norsk Tipping vurdere om det er behov for å senke maksimumsbeløpet på kr 20 000 for totalgrensen når løsningen for spillelag er implementert.

Det er imidlertid identifisert noen forbedringer av dagens grenseregime i tillegg til å bedre kundereisen for å redusere misforståelser når grensene settes. Disse forbedringene beskrives under.

6.1.1. Lavere maksimumsbeløp for de under 20 år

Forskning viser at yngre mennesker har større risiko for å utvikle spilleproblemer. Norsk Tippings tall viser at ca. 1 800 spillere under 20 år har tapt mer enn 2 000 kr på en måned i 2021. Dette er en liten, men sårbar gruppe. Norsk Tipping ønsker å øke beskyttelsen for disse spillerne (18 – 20 år) og mange av disse unge spillerne er sportsspillere.

Norsk Tipping har besluttet å innføre en lavere maksimalgrense på kr 2 000 for spillere under 20 år. Dette vil bidra med tidlig forebygging og gi en tydelig signaleffekt for denne aldersgruppen.

6.1.2. eFlax

Kategorien Instaspill består av KongKasino, eFlax, Yezz! og Bingoria som frem til og med 2022 har vært regulert av samme spilleregler. Disse håndteres likt av grenseregimet i dag, men innsikt og analyser viser at spillene har både ulike strukturelle egenskaper og til dels ulike kundegrupper/kundeatferd. eFlax skiller

seg spesielt ut med et bredere kundegrunnlag med større krysspill mot lotteri og hovedsakelig «grønn» atferd.

eFlax har et stort kundegrunnlag og er ofte kundens første møte med tapsgrensene. I dag må kunden sette personlig totalgrense for måned/dag, delgrense Instaspill for måned/dag og tidsgrense per dag. En del av disse kundene misforstår hva de setter grense for når totalgrensen og delgrensen må settes samtidig. Det resulterer i at noen setter feil grense for seg. Det er også slik at en del førstegangs KongKasino-spillere derfor allerede har satt en delgrense for Instaspill ved at de først har spilt eFlax tidligere. Den ønskede forbedringen er på den ene siden å redusere omfanget av misforståelser blant lotterispillere som vil prøve eFlax, og samtidig lage en tydeligere barriere ved en eventuell overgang fra eFlax til kasinospill. Dette gjøres ved å beholde Instaspillgrensen som i dag, men endre på kravene til når man må sette de forskjellige grensene.

Forslaget er at kunder kun må sette månedsgrense Instaspill første gang de spiller eFlax. Dersom kunden deretter ønske å spille KongKasino/Bingoria, må de i tillegg sette de resterende grenser (en dagsgrense, en tidsgrense og totalgrense). Denne endringen i krav til grensesetting vil forenkle dagens kundereise og redusere antall feilsatte grenser (på grunn av misforståelser), i tillegg til at det vil skape en tydeligere overgang til kasinospill.

6.1.3. Tiltak mot store sportspillere

I dagens grenseregime er det slik at alle enkeltpremier over 20 000 kr ikke beregnes inn som en del av kundens disponible beløp i henhold til forbruk og grenser (RG konto). Denne mekanismen er ment å hindre spillere i å spille bort store premier. Siden Oddsen har en maks innsatsstørrelse per kupong på 500 kroner, betyr det at de aller fleste oddsen-premier ligger langt under 20 000 kr, og berøres derfor ikke av den nevnte regelen. Disse Oddsen-spillerne kan på en dag ha mange premier under kr 20 000 som sammenlagt langt overstiger 20 000 kr dersom de for eksempel spiller samme kupong mange ganger.

Problemstillingen er hvordan Norsk Tipping kan gi en bedre beskyttelse for disse spillerne slik at de ikke spiller bort store sammenlagte premiebeløp, samtidig som det også skal være mulig å vinne hos Norsk Tipping. Det vil si at det ikke skal fungere som en «limitering» av vinnende spillere. Dette er et tiltak som ikke berører mange spillere, men treffer noen få som typisk spiller for veldig mye. Norsk Tipping har i 2022 besluttet å innføre en slik ordning som vil bli implementert i 2023.

6.2. Spillepuls

Norsk Tipping skal forebygge, oppdage og reagere på uheldig spilleatferd og ta initiativ til nye tiltak når det er grunnlag for det. Selskapet har et sterkt generelt ansvarlighetsrammeverk, og utviklingen av Spillepuls ble initiert for å styrke mer individuelt rettede tiltak. I arbeidet har det vært viktig å utforske hvordan Norsk Tipping kan bruke data, ny teknologi og kunnskap på nye måter for å skape trygge rammer for spill. Spillepuls er en nyskapende løsning for personalisert spillerkommunikasjon som har vært under utvikling siden starten av 2020.

Spillepuls er en personalisert digital interaksjon med kunder som har til hensikt å forebygge at spillere blir eller forblir risikospillere (primær og sekundær forebygging). Målgruppen er kunder med gul eller rød risikostatus (Playscan), men løsningen dekker også enkelte kundegrupper med grønn status.

Nedenfor presenteres to eksempler på Spillepuls interaksjoner.

Ta pause på 180 dager

Målgruppe:
Kunder som tar pause på 180 dager

Målsetting:
At kunden setter lavere grense slik at han får en tryggere start når kunden starter å spille igjen etter at pausen er slutt

Figur 23. Eksempeldialog Spillepuls

Ta en selvtest (opptrapping røde spillere)

Målgruppe:
Røde kunder som har fått minst 2 Spillepuls meldinger nivå 2
Siste 12 uker: Rød PS-status, tap

Målsetting:
At kunden tar en selvtest og får bedre innsikt i eget spill
At kunden setter lavere grense

Selvtest: 7 spørsmål

Figur 24. Eksempeldialog Spillepuls

Spillepuls dekker så langt 14 ulike atferdsspor som det framgår av oversikten nedenfor. Fem interaksjoner dekker ulike hendelser som kan skje under spill (sanntidsinteraksjoner). Ni atferdsspor dekker ulike trekk ved kundens atferd over noe tid. Disse er strukturert i en «trapp» som gir mulighet til å følge kunder over tid og eskalere oppfølging om det skulle være behov for det.

Figur: Spillepuls løsningen - atferdsspor

6.2.1. Status for utviklingsarbeidet

Så langt er det gjennomført 22 piloter/kontrollerte eksperimenter hvor ca. 110 ulike dialogvarianter er testet. 385 000 unike kunder har mottatt mer enn 2,8 millioner meldinger. Løsningen har nå en god dekningsgrad for kunder med gul og rød Playscan-status.

I 2022 har selskapet arbeidet med å evaluere pilotene og ferdigstille disse til moduler, som innebærer at alle kunder som har treff på algoritmene får melding (ikke lenger kontrollgruppe).

6.2.2. Målsettinger og resultater

Spillepuls måles etter tre overordnede målsettinger:

- **Anvendelse:** At kundene bruker løsningen (åpner, leser og fullfører meldingene)
- **Kundeaksept:** At kundene opplever løsningen som relevant, nyttig og ikke forstyrrende
- **Effekter på spilleatferden:** At kundene gjør tiltak og/eller reduserer spillforbruket sitt.

De to første er viktige forutsetninger for å oppnå den tredje. Pilotene som gjennomføres evalueres opp mot disse målsettingene. For noen piloter er det i tillegg satt opp flere effektmål.

Målsetting 1: Anvendelse

For de første pilotene lå fullføring av melding på ca. 60 %. Over tid har Norsk Tipping lært mer om hvordan lengde, involvering og innhold påvirker fullføringsgraden, og optimalisert på grunnlag av læringen. I de senere pilotene ligger fullføringen på 90-99 %, som er et godt resultat.

Målsetting 2: Kundeaksept

I dialogene spørres kundene om informasjonen er relevant, nyttig og forstyrrende. Kundene svarer på en skala fra 1-5 (reversert skala for forstyrrende). På tvers av alle piloter gir kundene følgende skåre (feedback fra 147 000 kunder):

- Relevant: 3,7
- Nyttig: 3,7
- Forstyrrende: 2,4 (skala reversert)

Kundene kan også legge igjen kommentarer, og mer enn 2/3 av kommentarene er positive/nøytrale (ca. 7 500 kommentarer).

Selskapets vurdering er at det er kundeaksept for løsningen.

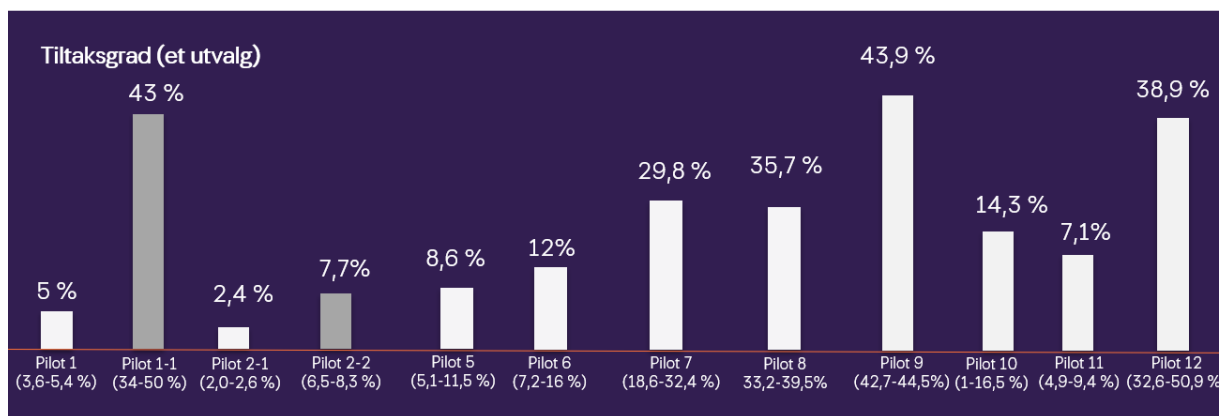
Effekter

I alle gjennomførte piloter ser selskapet at det er signifikante effekter av det å gjøre tiltak i dialogene sammenlignet med kontrollgruppene. Tiltaksandelen har økt over tid – fra pilot til pilot ettersom Norsk Tipping har justert brukergrensesnittet for å gjøre det så enkelt som mulig for kunden å for eksempel sette en lavere spillegrense.

På tvers av alle piloter gjør 29,5 % av kundene tiltak. Dersom man inkluderer pilot 8 (premier KongKasino) gjør 41 % av kundene tiltak i dialogene (akkumulerte tall). Sett opp mot relevant forskning fra spillansvarsområdet og andre atferdsendingsområder er dette svært gode resultater.

Ett interessant funn er at de hendelsesbaserte interaksjonene har svært gode resultater. Over tid har disse interaksjonene blitt sømløst integrert i kundereisen, de er korte og foreslår konkrete handlinger for kunden, og har høye andeler kunder som gjør tiltak.

Figuren nedenfor viser tiltaksandel per pilot (et utvalg). Andelene er noe høyere når kunden har fått flere meldinger fra samme pilot (akkumulerte tall).

Figur 25. Andel tiltak

Mange interaksjoner har som mål at kundene setter lavere grenser, og det er en høy andel som setter lavere grenser. Norsk Tipping ser også at kundene senker grensen betydelig, og at 90 % av kundene beholder de nye grensene to-tre måneder etter interaksjonen.

Interaksjonene fører til at kunder reduserer spillforbruket signifikant sammenlignet med kontrollgruppene. I noen piloter ser selskapet en korttidseffekt, mens i andre piloter ser en effekt opptil åtte uker etter interaksjonstidspunktet. Det er gode resultater.

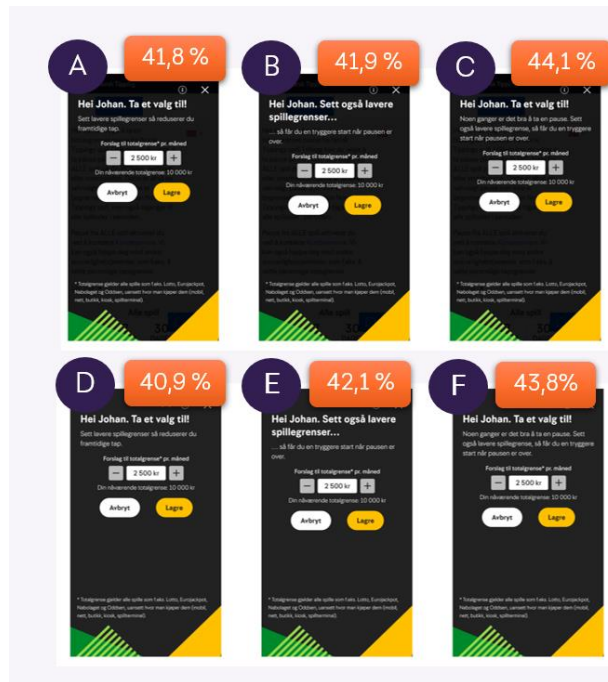
Flere av Spillepulsinteraksjonene er rettet mot kasinospillere og flere er rettet mot sportsspillere. Eksempler på de gjengis i delkapitlene 6.5.2 og 6.6.1 under om ansvarlighetstiltak for KongKasino og sportsspill.

Under gis noen eksempler på Spillepulsinteraksjoner som er integrert i kundereisen rundt pauser

6.2.3. Spillepuls interaksjoner integrert i kundereisen rundt pauser

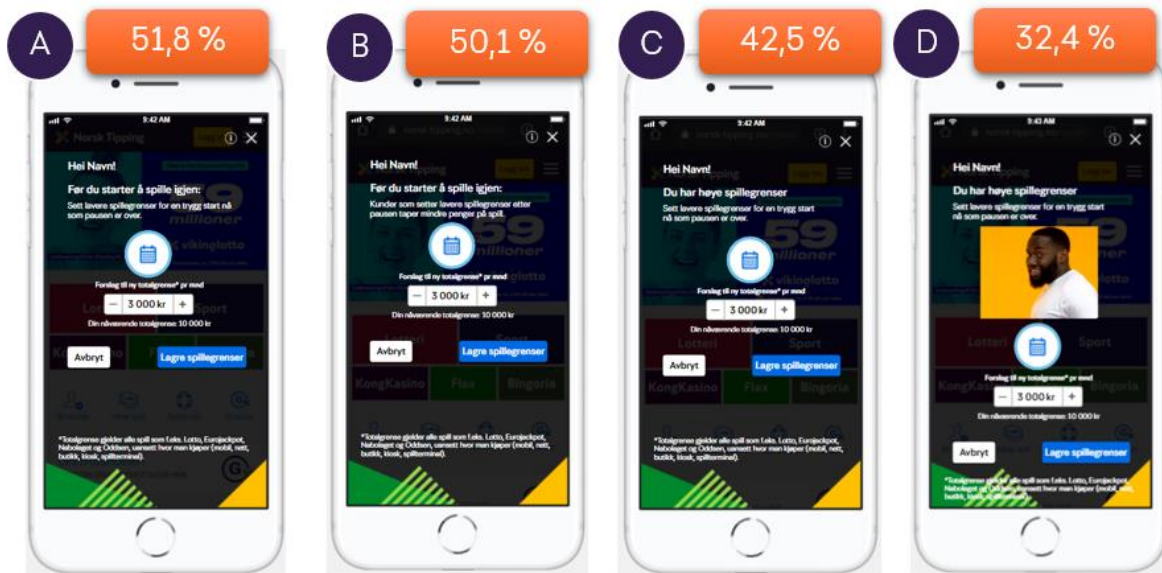
I Spillepuls har Norsk Tipping flere piloter som følger opp kunder idet de tar en pause og idet kunden starter å spille igjen etter at pausen er utløpt, med formål å få kundene til også å sette lavere grenser. Disse interaksjonene har svært gode resultater. Bakgrunnen for interaksjonene er at disse kundene i stor grad har gul/rød Playscan-status, en høy andel har høye grenser og Norsk Tipping ser at mange gjenopptar risikofylt spilleatferd etter at pausene er utløpt.

For 180 dagerspausen interagerer Norsk Tipping først idet kunden tar en pause. Spillepuls ber kunden om også å sette lavere grenser slik at han/hun får en tryggere start når pausen er over. I de ulike variantene som er testet, setter fra 40,9 – 43,8 % av kundene lavere grenser. Spillepuls foreslår lave grenser for disse kundene (maks 2 500 for den eldste aldersgruppen). 2/3 av kundene velger foreslått eller lavere grense, og en høy andel beholder de nye grensene også opp mot 12 uker etter at pausen er utløpt. Interaksjonen fører også til signifikant lavere tap sammenlignet med kontrollgruppen i 8 uker etter at pausen er utløpt.

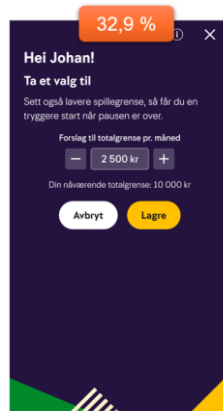
Figur 26. Pilot 9: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Spillepuls følger også opp kunder som fortsatt har grenser høyere enn de tapstersklene som er definert når de starter å spille igjen etter 180-dagerspausen. Her lagrer opp mot 50 % av kundene lavere grenser.

Figur 27. Pilot 1 (2. iterasjon): Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Basert på disse gode resultatene har Norsk Tipping innført samme oppfølging rundt 30-dagerspausen. Her lagrer 33 % lavere grenser i interaksjonen. Norsk Tipping skal også utvikle interaksjon for når kunden starter å spille igjen etter pausen og i tillegg vil selskapet også se på 7-dagerspausen.

Figur 28. Pilot 16: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Disse interaksjonene rundt pause har svært gode resultater og gir en betydelig forbedring av pauseverktøyene/kundereisen rundt pauser.

6.3. Proaktive samtaler

En proaktiv samtale er en kundeoppfølgingssamtale over telefon rettet mot spillere med risikofylt spilleatferd og med høyt tap hos Norsk Tipping. I disse samtaler informeres og bevisstgjøres kundene om eget spilleforbruk innenfor en gitt periode og om mulige tiltak Norsk Tipping kan tilby for å begrense spillingen, dersom kundene ønsker det. Tiltakene som tilbys er å redusere tapsgrensene og låse dem, utestenge og pause kunder fra et enkelt spill, flere spill eller fra alle spill. I mange av samtaler avtales det at rådgiverne hjelper kundene med å utføre konkrete tiltak. Kommer det fram i samtalen at kunden har et problematisk forhold til spill, informeres det om hjelpe- og behandlingstilbud. Norsk Tipping har også mulighet til å dele ut Gamban-filter (se kapittel 7.5) til kunder som ønsker å slutte helt med spill.

I løpet av 2022 ble det gjennomført proaktive samtaler med 3 299 kunder og tatt 661 oppfølgingssamtaler. Dette er en betydelig økning fra 2 033 kunder og 794 oppfølgingssamtaler i 2021. Økningen skyldes i hovedsak målrettet arbeid med å forbedre rutiner og prosesser slik at effektiviteten er økt. Selskapet har nå 3 fulltidsansatte som arbeider med å ta disse samtaler, og er i gang med å rekruttere 2 rådgivere/konsulenter til. Det gjennomføres jevnlig erfaringsutveksling med Rikstoto, Hjelpelinjen, Svenska Spel og ATG.

I 2022 valgte Norsk Tipping å fokusere på flere målgrupper som fikk en proaktiv samtale enn i 2021. Se liste under for prioriterte målgrupper:

- Kunder i alderen 18-25 som har tapt mest de siste 6 måneder

- Kunder i alderen 26-30 som har tapt mest de siste 6 måneder
- Kunder som har tapt mest totalt siste 12 måneder
- Spillere som har tapt mest på Instapill siste 6 måneder
- Spillere som har tapt mest på sport siste 6 måneder
- Nye kunder siste 6 måneder som har tapt mest siste 3 måneder
- Kunder med rød selvtest, men som ikke har gjort tiltak i Spillepulsinteraksjonen.
- Kunder som ikke hadde satt noen totalgrense
- Spillere som har nådd den maksimale totalgrensen innen de første 14 dagene av en måned, 2 eller flere ganger i løpet av de 6 siste månedene.

Proaktive samtaler har også fulgt opp kunder som selv tar kontakt med oss via appen eller nt.no, eller hvor andre avdelinger sender en sak og/eller bekymringsmelding for en kunde. Dette er for eksempel kunder som sikkerhetsavdelingen har fulgt opp, vinnerteamet som sender inn en bekymringsmelding på en storvinner med en negativ spillatferd, kunder oddsetterne fanger opp, kunder som legger igjen en bekymringsmelding i Spillepuls og kunder som har vært i dialog med Kundeservice.

For året samlet under ett ble det avtalt tiltak med 81,7 % av spillerne, noe som er en økning fra 76,3% i 2021. Dette er en svært høy tiltaksgrad og viser at proaktive samtaler er et meget godt virkemiddel for å nå disse spillerne.

Norsk Tipping er fornøyd med at proaktive samtaler i 2022 både har klart å nå flere spillere og at tiltaksgraden er økt.

6.4. Ansvarlighetskommunikasjon

Norsk Tipping har i 2022 videreutviklet selskapets kommunikasjon knyttet til ansvarlighet. I tillegg til økt ansvarlighetskommunikasjon i direkte uttak, er det jobbet med tydeliggjøring av ansvarlighetsbudskap i kundereiser.

Ønsket effekt av ansvarlighetskommunikasjonen, i samspill med blant annet ansvarlighetsverktøy og 1:1-kommunikasjon, er å fortsette og bygge kunnskap om ansvarlighetsarbeidet til selskapet og forebygge risikoatferd. Målgruppene for ansvarlighetskommunikasjonen er både opinionen og spillere, hvor den forebyggende kommunikasjonen i særlig grad retter seg mot spillerne som har en høyere risiko for utvikling av negativ spilleatferd. Norsk Tipping er tettere på ansvarlighetskommunikasjonen i perioder og ved hendelser der selskapet vet basert på innsikt at det er en større risiko for utvikling av negativ spillatferd. Eksempler på dette er sportsmesterskap, høytider og feriepengeutbetaling.

Videreføring av kommunikasjonskonsept fra 2021

Det ble i løpet av 2021 utviklet et eget kommunikasjonskonsept om ansvarlighet, som tok utgangspunkt i spillevevreglene og den fiktive spilleren Finn Erik Svendstuen. Filmene hadde bred dekning i nasjonale TV-kanaler, og fikk økt frekvens og synlighet i perioder hvor Norsk Tipping av erfaring vet at spillaktiviteten

øker på sportsspill (kvalifiseringsperioder, mesterskap, Premier League, Champions League med mer). Dette ble også fulgt opp med et digitalt kommunikasjonsspor rettet mot høyinvolverte sportsspillere. Dette konseptet har blitt gjenbrukt gjennom flere perioder i 2022 også. Blant annet i reklamepausene rundt Premier League, under EM i fotball i sommer og andre enkeltperioder.

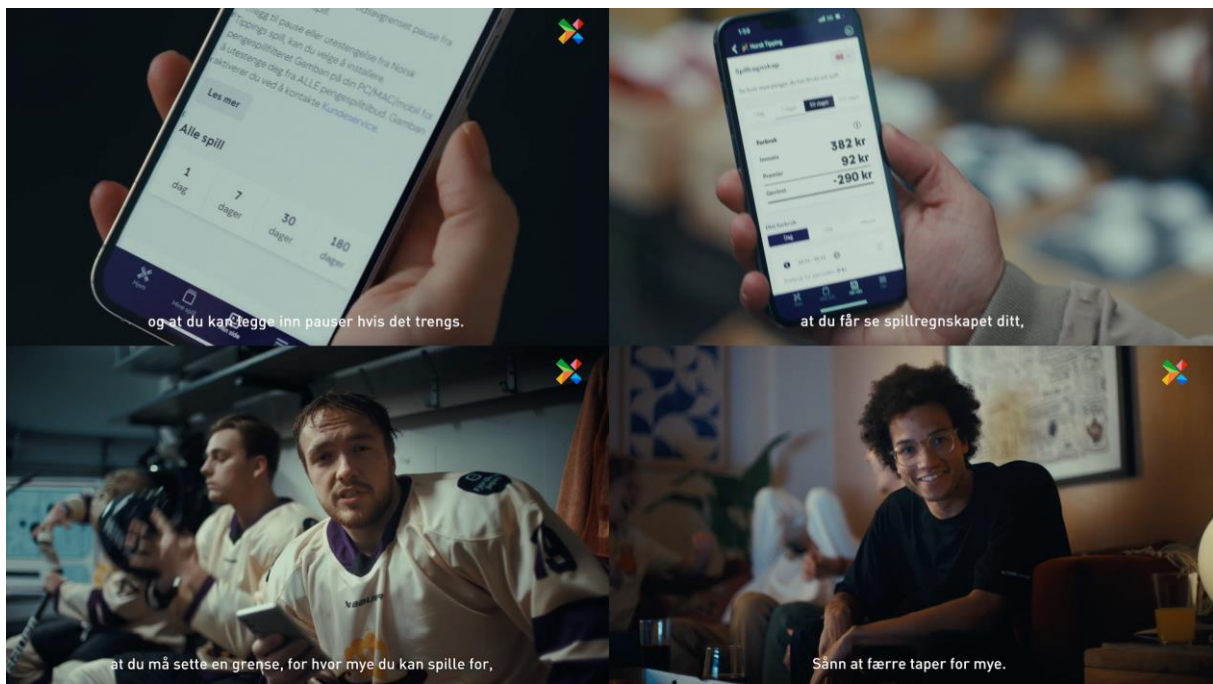

Figur 29. Kommunikasjonskonsept om ansvarlighet med den fiktive spilleren Finn Erik Svendstuen (brukes hovedsakelig i reklamepausene rundt Premier League og under EM i fotball sommeren 2022)

Nytt kommunikasjonskonsept og test av film for spill i trygge rammer

Den nye filmen, som hadde premiere til fotball-VM, har testet godt på Norsk Tipping som avsender og den klarer å differensiere merkevaren fra andre. Den viser at Norsk Tipping framstår som annerledes enn konkurrentene, og at budskapene Norsk Tipping leverer spill i trygge rammer og har verktøy for å unngå at man taper for mye på pengespill er forstått. Budskapene i filmen oppleves som nytt og relevant for en god del. Filmen ble vist hos Viaplay Group og TV2, og hadde en TRP på 286, med en nettodekning på 54%.

Figur 30. Utklipp fra filmen: Kommunikasjonskonsept spill i trygge rammer lansert til VM i fotball i november/desember 2022.

Ansvarlighetsbannere og online video under fotball-VM

I digitale betalte kanaler under fotball-VM (uke 47-50) hadde Norsk Tipping fokus på grenser, spillepauser og spillregnskap, i tillegg til en kortversjon av hovedfilmen på Youtube. Banner-materialet hadde en rød tråd fra filmen som var å se på TV i samme periode. De betalte kanalene som ble benyttet var TV2, VG og Youtube. På VG hadde annonsene en visning på 3,1 millioner, og en frekvens på 7,14. På sportsseksjonen hos TV2 hadde annonseringen en frekvens på 4,8 og 861.000 unike visninger. Youtube oppnådde 270.000 unike seere i perioden. Et eksempel på en av de digitale bannerne som ble benyttet i perioden vises i figuren under.

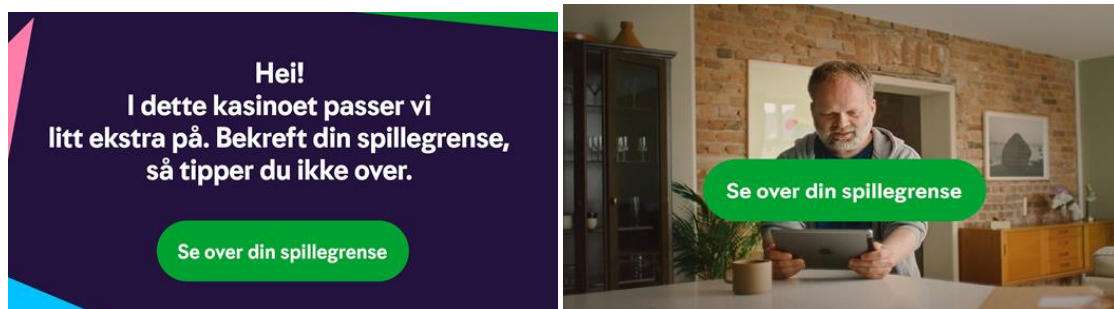

Figur 31. Eksempel på digitalt banner

I egne kanaler ble bannerbudskapet under fotball-VM med spillegrense sett 3 569 880 ganger, spillepause 4 402 149 og spillregnskap 916 215 ganger, i løpet av uke 47-50. Bannerne lå på frontsidene på norsk-tipping.no, i sports-lobbyen og Fantasy-lobbyen.

Ansvarlighetsbannere i egne kanaler

Formålet med ansvarlighetsbannere i egne kanaler er å tilgjengeliggjøre ansvarlighetsverktøy for kundene som spiller disse spillene. For andre året på rad har det vært jobbet med test av bannere med ulike ansvarlighetsbudskap i Kong Kasino-lobbyen. Nytt av året 2022 er at bannerplass for ansvarlighetskommunikasjon også er på plass i Bingoria- og Yezz-lobbyen. Bingoria har hatt 779 055 banner-visninger siden oppstart 21.10.2022, og Yezz har hatt 278 100 banner-visninger siden 19.09.2021. Eksempel på banner-kommunikasjon:

Figur 32. Ansvarlighetsbannere i egne kanaler

Always on i kommunikasjonsmateriell

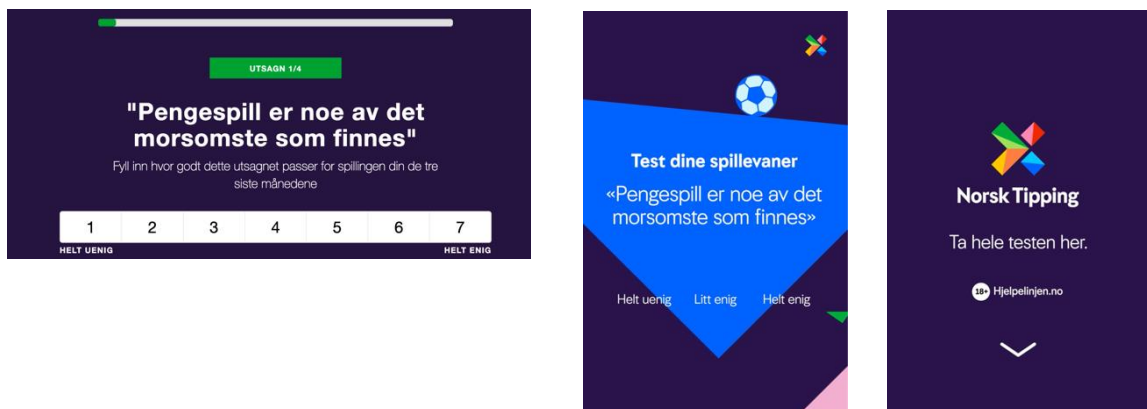
I Norsk Tippings egne digitale flater er ansvarlighet tatt ut i en "always on"-tankegang. Det vil blant annet si at man sikrer at all kommunikasjon er merket med legaltekst med informasjon om aldersgrense, spillevevstempel og henvisning til Hjelpelinjen.no. Eksempel på merking av «Spill med måte» og legaltekst på markedsføringsmateriell:

Figur 33. Eksempel på merking av spill

Forenkling av selvtest til sosiale medier

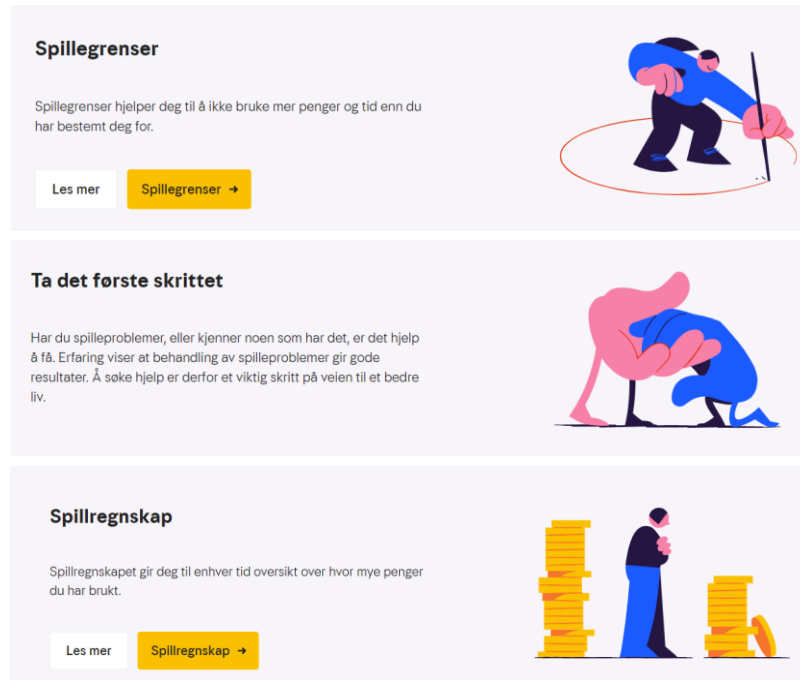
Det ble i november utarbeidet og publisert en forenklet versjon av selvtesten, sammen med Sustainable Interaction. Målet med denne versjonen var at flere skulle ta testen via sosiale medier. Eksempler på hvordan testen og uttaket på Instagram så ut:

Figur 34. Uttak av selvtest på Instagram

Ny illustrasjonsstil i egne kanaler

Illustratør John Arne Berg har laget 7 nye illustrasjoner til spillevettsidene til Norsk Tipping. Dette for å forsterke budskapet. Illustrasjonsstilen er en del av Norsk Tipping sin visuelle identitet og skal gi en god og inkluderende stemning, henvendt mot et voksent publikum. Her er noen eksempler:

Figur 35. Ny illustrasjonsstil

6.5. Forbedringer av ansvarlighetstiltak for kasinospill

Under beskrives de viktigste forbedringer av ansvarlighetstiltakene som er rettet særlig mot kasinospill.

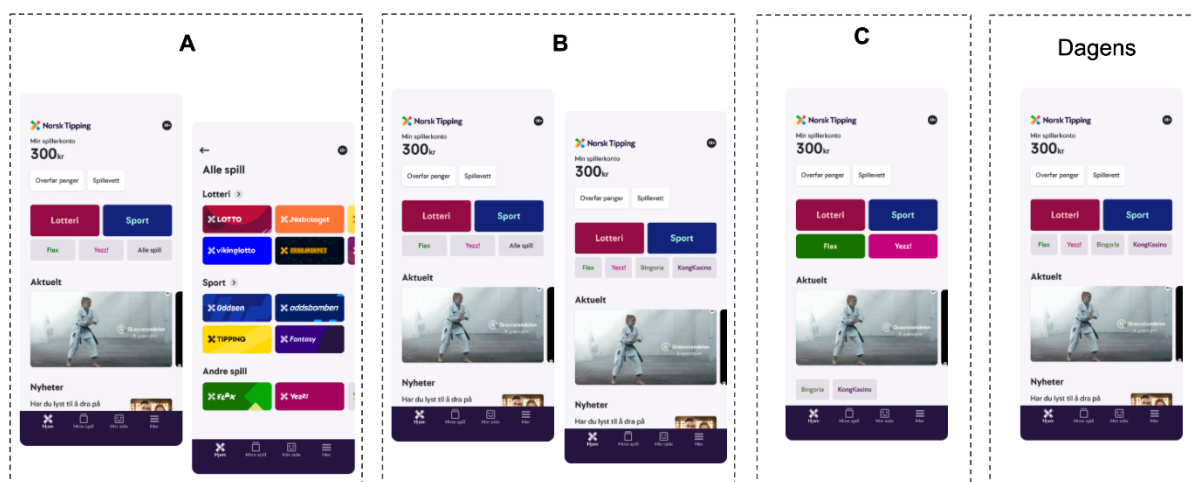
6.5.1. Fjerning av inngangen til KongKasino fra forsiden til Norsk Tipping

Norsk Tipping har en målsetting om at færrest mulig i Norge bør spille kasinospill, men at flest mulig av de som gjør det bør gjøre det hos Norsk Tipping med et sterkt ansvarlighetsrammeverk. Det innebærer at selskapet ikke ønsker å rekruttere spillere til kasinospill som kanskje ellers ikke ville ha begynt å spille denne type spill. Samtidig er dette en balansegang overfor å kanalisere spillere som ønsker å spille nettopp disse spillene.

Norsk Tipping gjennomførte derfor sommeren 2022 en A/B test for å kunne dokumentere eventuelle effekter av å fjerne KongKasino-knappen på forsiden i iOS appen, og dermed redusere tilgjengeligheten for kasinospill. Hypotesen selskapet ønsket å undersøke var:

«En innføring av høyere terskel for å finne røde spill fra forsiden vil redusere impulsspilling, og gi lavere rekruttering av nye spillere inn til KongKasino/Bingoria»

Om A/B testen som ble gjennomført

Figur 36. Varianter av forsiden som ble testet

Norsk Tipping ønsker som nevnt å bremse kundeveksten til kasinospill. Samtidig må dette spilltilbudet være tilgjengelig for spillere som ønsker det, for å ivareta kanaliseringsoppdraget. Selskapet opplever en jevn tilstrømming av nye spillere inn til KongKasino, og det er viktig at Norsk Tipping ikke bidrar til at spillere som ellers ikke ville blitt introdusert for nettkasino, blir kjent med dette hos Norsk Tipping. Med bakgrunn i denne utfordringen, og det at selskapet vet at kasinospill er et høyrisikospill, ønsket selskapet å teste om det å gjøre disse spillene mindre synlig bidro til at færre spillere prøvde disse spillene ved et innfall. KongKasino og Bingoria var fortsatt tilgjengelige, men i dette eksperimentet ble inngangene flyttet et trykk, swipe eller scroll lenger “bak”.

Eksperimentet ble gjennomført i perioden 19. mai - 16. august 2022. Det ble gjennomført som en A/B-test med fire varianter (se Figur 36 over). Der 20% av brukerne i iOS appen (Iphone-appen) ble tilfeldig fordelt på de ulike variantene. I variantene testet Norsk Tipping ulike plasseringer av KongKasino knappen. Kundene ble vist samme variant i hele testperioden. Det var ca. 150 000 kunder som deltok i testen.

For å verifisere den nevnte hypotesen har Norsk Tipping sett på tre spørsmålstillinger:

1. Finner kundene inngangen til KongKasino? (De som prøver å finne den)

Det var kun en kunde som tok kontakt med Kundeservice i testperioden, for å spørre hvor KongKasino hadde blitt av. Det tydet på at kundene som prøvde å finne KongKasino, fant frem.

En liten gruppe kunder som fikk variant A, så ut til å lete etter KongKasino uten å finne det. Den gruppen hadde en høyre andel klikk på KongKasino i web versjonen av Norsk-Tipping.no. Web versjonen hadde det vanlige utseendet i testperioden, ettersom testen bare var i iOS appen. Det indikerer at dersom Norsk tipping gjør det for vanskelig å finne KongKasino for de som spiller regelmessig, kan selskapet risikere at KongKasino kundene tror Norsk Tipping har sluttet med tilbudet.

2. Reduserer kundene sin spilling på KongKasino? Starter de å spille mer på de andre spillene som får økt synlighet når KongKasino dempes?

Kundene som fikk testvariantene der KongKasino knappen var flyttet, hadde redusert omfang av spill på KongKasino i testperioden. Alle kundene som har fått variantene hvor knappen er flyttet reduserer sine antall klikk på KongKasino knappen, som i sin tur leder til redusert spilling på KongKasino.

Effekten i prosent er størst for de kundene som spiller minst KongKasino eller er nye KongKasino-spillere. Det var nettopp denne gruppen selskapet ønsket å nå med tiltaket, men en ser også en effekt for alle spillerne. I tillegg er det noen forskjeller mellom variantene. Variant A hadde størst effekt og B minst. A var den varianten der knappen var flyttet «lengst unna».

Tabell 1. Resultat av A/B test

Prosent av kundene klikket på kasino i testperioden

	Variant A	Variant B	Variant C	Dagens variant
Ikke spilt kasino siste år	1,6 %	2,4 %	2,3 %	3,2 %
Spilt 1-2 dager siste år	19,8 %	26,6 %	19,2 %	28,1 %
Spilt 3-6 dager siste år	37,9 %	46,3 %	41,7 %	51,9 %
Spilt 7-35 dager siste år	67,5 %	76,4 %	72,8 %	76,8 %
Spilt 36+ dager siste år	88,8 %	94,2 %	93,6 %	94,4 %

Tabellen over viser at nye spillere (Ikke spilt kasino siste år) ble redusert med 50% i variant A sammenlignet med den opprinnelige varianten (1,6% mot 3,2%). I noen av variantene har Yezz! og Flax fått økt synlighet ved at KongKasino knappen ble flyttet. I disse variantene har antall klikk på disse spillene økt, men det har ikke skapt økt omsetning på spillene.

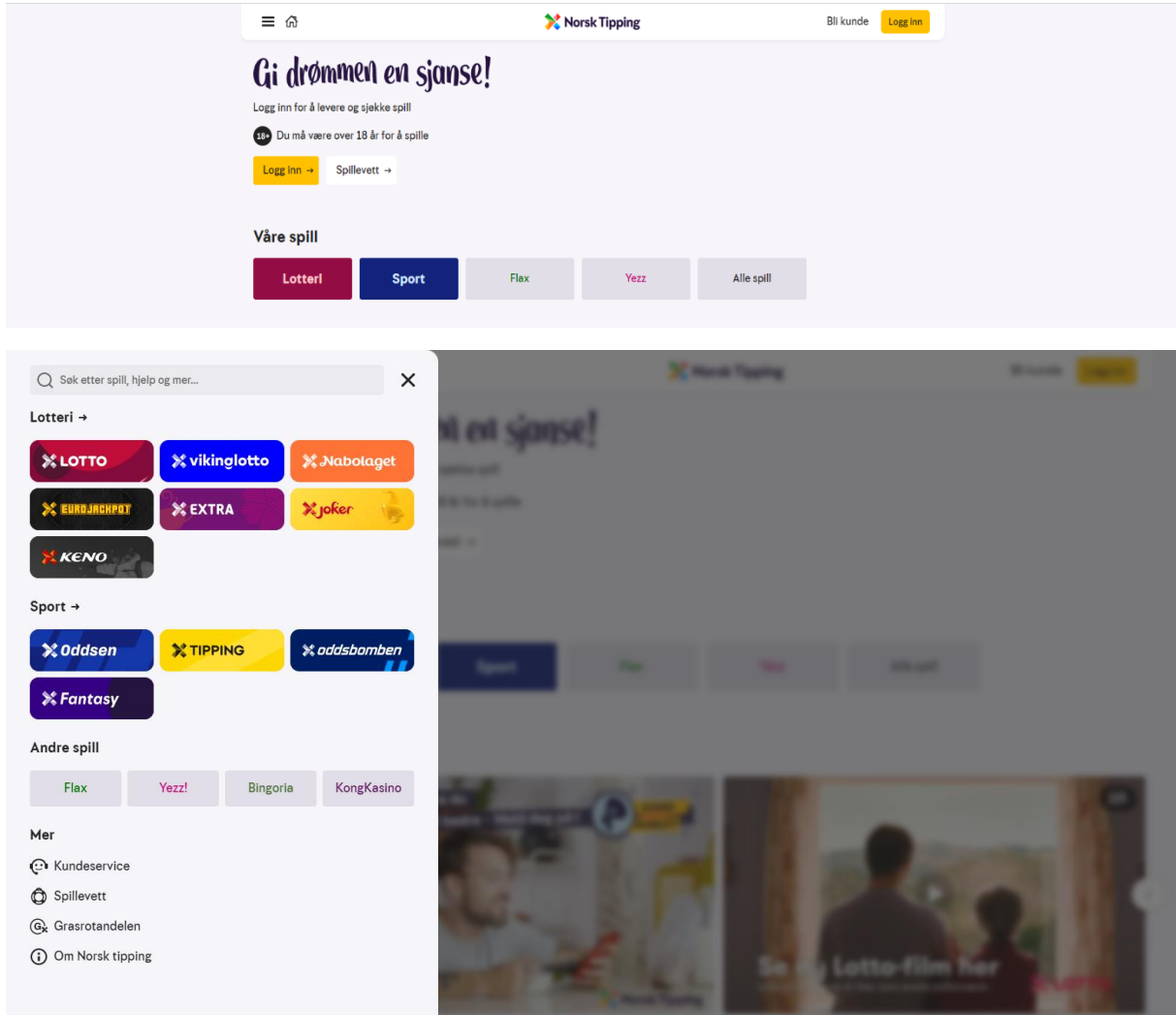
3. Hva skjer når kundene finner knappen? Ser man fortsatt forskjeller mellom de ulike variantene, neste gang kundene spiller?

Analyseresultatene viser at effekten på reduksjon i antall klikk er fortsatt høy etter at kunden har lært seg hvor knappen er. Det tyder på at Norsk Tipping kan få god effekt på reduksjon av impulsspill ved å ikke ha KongKasino knappen på forsiden.

Oppsummering

Med bakgrunn i funnene i analysen konkluderte Norsk Tipping med å implementere versjon A i native appene for Android, iOS og nettleserversjonen av Norsk-Tipping.no. For nettleser er designet noe annerledes, og kan ses i figuren under.

Appversjonene ble lansert mot kunde i august/september 2022. Nettleserversjonen av Norsk-Tipping.no ble lansert mot kunde 12. desember, med en ny navigasjonsstruktur som skjuler KongKasino og Bingoria fra forsiden. Ett klikk på “Alle spill” åpner en meny hvor kunden finner en oversikt over alle spillene/kategoriene Norsk Tipping tilbyr.

Figur 37. Flytting av KongKasino-knapp på web-versjonen (PC)

6.5.2. Spillepulsinteraksjoner rettet mot kasino-kunder

Spillepuls er et viktig forebyggende verktøy for Norsk Tipping og kasinospillerne har vært en prioritert målgruppe. Kasinospillerne dekkes nå av flere piloter/moduler

- Pilot/Modul 2 Høyt tap KongKasino
- Pilot/modul 4 Ny kasinospiller
- Pilot/Modul 7 Gule spillere med høye grenser (se beskrivelse under sport)
- Pilot/modul 8 Premier KongKasino
- Pilot/modul 13 Selvttest (opptrapping røde kunder)

Pilot/modul 2 «Høyt tap KongKasino» var en av de første pilotene som ble utviklet og testet. I den første testen satte 2,4 % av kundene lavere grenser. Andelen var signifikant sett opp mot kontrollgruppen, men lavere enn selskapet håpet å oppnå. Det ble derfor gjennomført en justert pilot. I denne økte andelen som satte lavere grenser til 7,4 %. Basert på evaluering av piloten og innføring av målgruppestyring av meldingsvarianter er andelen økt til 14,1 % etter at ferdigstilt modul ble produksjonssett.

Modul 2: Høyt tap KongKasino

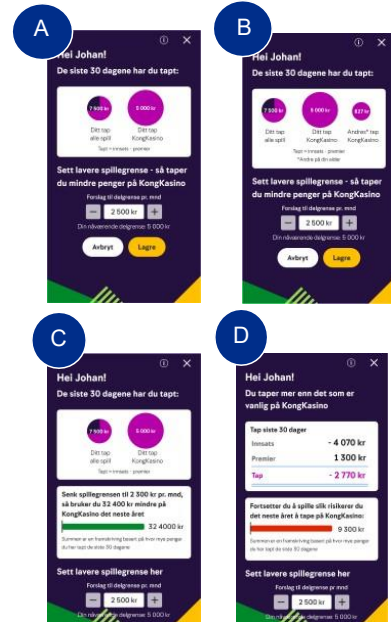
Når kunden får treff på algoritmen flere ganger over tid skal det varieres hvilken variant som vises.

Tabellen nedenfor viser hvilken variant som skal vises hhv. 1, 2 og 3 gang. Dersom kunden får flere treff enn tre, starter man forfra igjen. Aldersgruppen 46+ varierer mellom to varianter.

Innenfor 12 måneder

Aldersgruppe	1. gang	2. gang	3. gang
18-25	B	C	D
26-35	B	C	D
36-40	A	B	C
41-45	C	B	A
46+	A	C	

Tiltaksandel: 14,1 % (akkumulert)

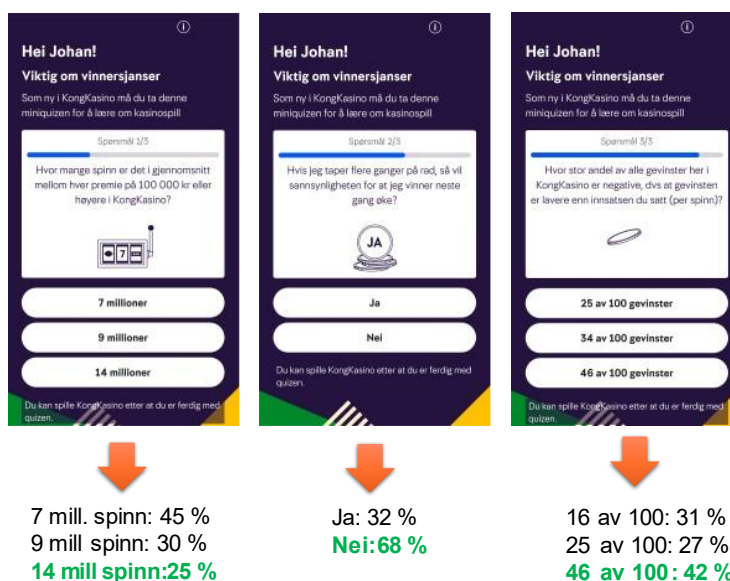
Figur 38. Modul 2 Høyt tap KongKasino – meldingsvarianter, målgruppestyring, variasjon og tiltaksandel

I pilot/modul 4 er målgruppen nye kasinospillere og målsettingen er å forebygge utvikling av risikofylt spilleatferd gjennom å gi spillerne kunnskap om hvordan kasinospill fungerer og påvirker spilleren. Dette atferdssporet er testet i to pilotrunder og er nå ferdigstilt til modul (p.t. til teknisk utvikling). I første pilotrunde testet selskapet å vise en video på ca. 1 minutt. Selv om tilbakemeldingene i brukertestene hadde vært positive, var det bare 29 % som så hele videoen. I andre iterasjon testet Norsk Tipping video vs. quiz og frivillig vs. obligatorisk (i et matriseformat). Quiz gjorde det bedre enn video når det gjaldt fullføring av meldingen (67 % vs. 20 %) og obligatorisk gjorde det bedre enn frivillig. Det var god feedback fra kundene både på obligatorisk og frivillig melding (obligatorisk 100 %). Basert på læring i to iterasjoner er obligatorisk quiz prioritert i modulen.

Meldingen vises tredje gang kunden spiller KongKasino som en obligatorisk melding før spill. Quizen består av tre spørsmål. Illustrasjonen nedenfor viser spørsmålene og svarfordelingen. Svarfordelingen bekrefter at dette er relevant informasjon for nye kasino-spillere.

Modul 4: Nye kasinospillere

Obligatorisk før 3. gang

Svarfordeling:

Norsk Tipping AS
29.12.2022

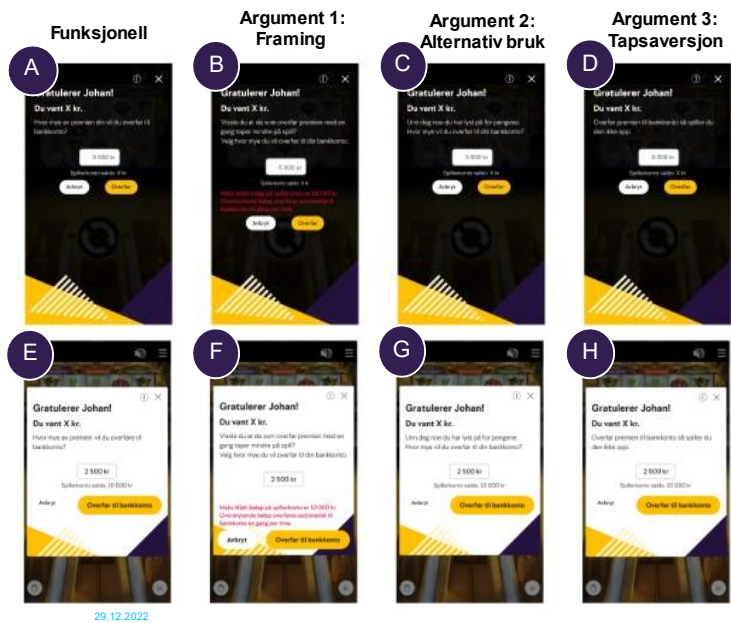
10

Figur 39. Modul 2 Tidlig forebygging nye kasinospillere. Quiz-spørsmål og svarfordeling

Premier kan føre til mer spill og kan trigge «chasing of wins». Risiko- og problemspillere spiller ofte bort gevinstene sine. Dette var bakgrunnen for utvikling av pilot/modul 8 Premier KongKasino, hvor selskapet forsøker å få kundene til å overføre premie til bankkonto (premier i intervallet 500- 9 999 kr) med en gang de vinner. Piloten har gode resultater med høy andel som velger å overføre premier med hhv. 35,7 % ved første interaksjon og 55,1 % akkumulert over tid. Premiestørrelse har betydning for om kundene velger å overføre. Playscan-status påvirker også. Analysene viser at interaksjonen fører til signifikant høyere overføring av premier til bankkonto og redusert tap. Videre at de som overfører premier ikke har signifikant høyere overføringer fra bankkonto til spillerkonto etter overføringen.

Pilot/modul 8: Kasino- overførepremier til bankkonto

Tiltaksandel første interaksjon: 35,7 %
Tiltaksandel akkumulert: 55,1 %

Figur 40. Pilot/modul 8 Overføre KongKasino premier til bankkonto – varianter og tiltaksandel

Pilot 13 er innrettet som en opptrappingspilot. Målgruppen er røde spillere som allerede har fått minst 2 Spillepuls-meldinger på nivå 2 og som over de siste 12 ukene har vedvarende rød PS-status og et høyt tap. Kundene inviteres til å ta en selvtest (forkortet versjon av Gamtest, 7 spørsmål) og i piloten testes frivillig vs. obligatorisk selvtest. Denne piloten høster fortsatt data, men Norsk Tipping ser en tydelig forskjell på frivillig vs. obligatorisk selvtest, hvor den frivillige har en fullføringsrate på 17,9 % med 5,7 % som setter lavere grense, mens den obligatorisk har en fullføringsrate på 98,5 % og 36,5 % setter lavere grense.

Pilot 13: Ta en selvtest (opptrapping røde spillere)

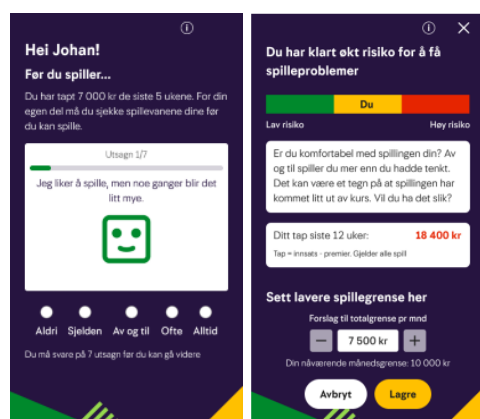
Målgruppe:
Røde kunder som har fått minst 2 Spillepuls
meldinger nivå 2
Siste 12 uker: Rød PS status, tap

Målsetting:
At kunden tar en selvtest og får bedre innsikt
i eget spill
At kunden setter lavere grense

Foreløpige resultater:
Frivillig: Fullføring 17,9 % og lavere grense: 5,7 %
Obligatorisk: Fullføring 98,5 % og lavere grense: 36,5 %

Selvtest: 7 spørsmål

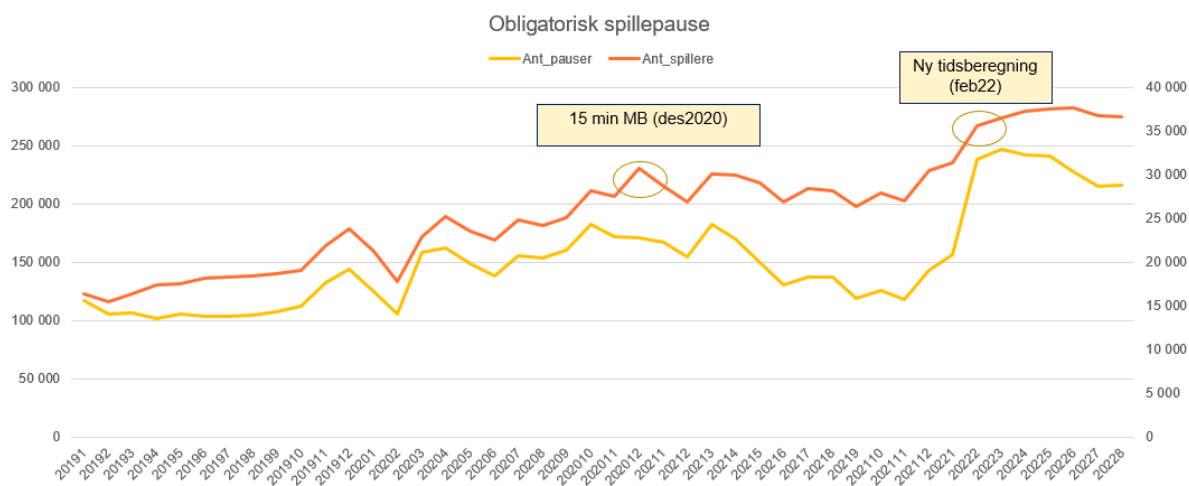

Figur 41. Pilot 13 frivillig vs. obligatorisk selvtest med foreløpige resultater

6.5.3. Tidsberegning for 15 minutters pause

Lotteritilsynet peker på at den obligatoriske pausen etter en times spill er et tiltak som treffer høyintensive spillere, og ser ut til å ha en dempende effekt. Derfor kan det være hensiktsmessig å se på ytterligere forbedringer for en slik type pause.

Etter innføringen av 15-minutters spillepause 1. desember 2020, har Norsk Tipping sett videre på mulige forbedringstiltak. Et nødvendig tiltak var å innføre en ny metode for tidsberegning av obligatorisk spillepause for at tidsberegningen skulle bli lik på tvers av spill og spillere. I tillegg var det nødvendig å stenge en mulighet til å unngå obligatorisk spillepause ved å logge ut og inn. Norsk Tipping innførte denne endringen i januar 2022

Figur 42. Obligatorisk spillepause

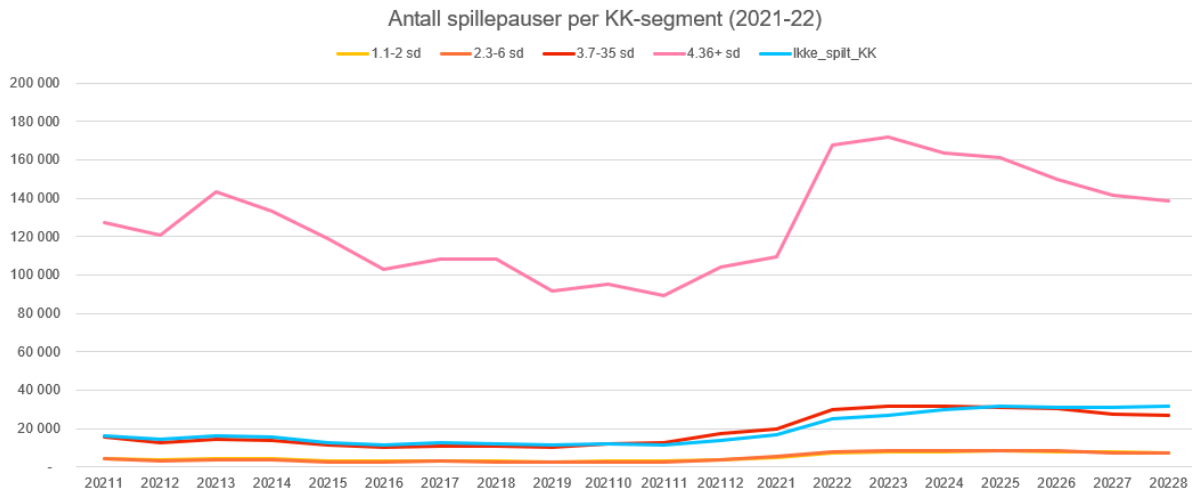
Etter endringen av tidsberegning har Norsk Tipping sett en økning i antall obligatoriske spillepauser og antall kunder som får en obligatorisk spillepause (se figuren over). Dette skyldes i hovedsak at noen tidligere klarte å omgå spillepausen som tidligere nevnt.

Nøkkeltall per måned	Snitt antall pauser	Antall spillere	Snitt pauser per spiller
Snitt før 15 min	130 956	21 084	6,2
Snitt etter 15 min	147 428	28 751	5,1
Snitt etter ny tidsberegning	232 451	36 881	6,3

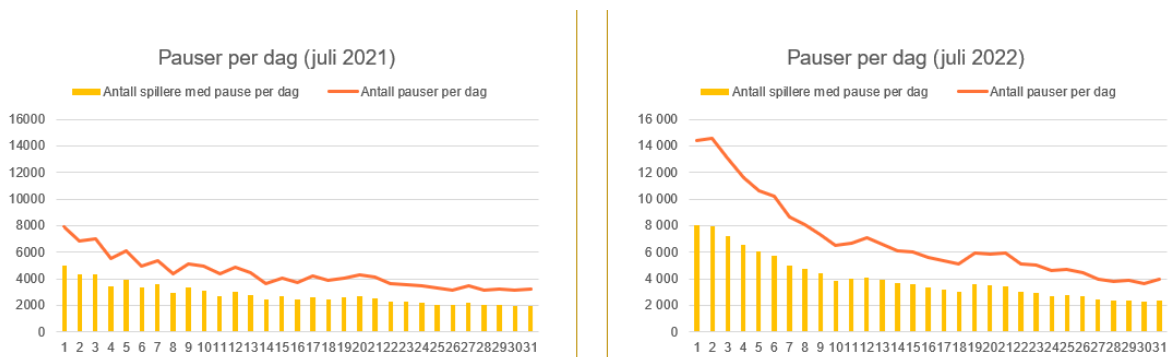
Figur 43. Obligatorisk spillepause – snitt antall pauser

Innsikten viser også at snitt antall pauser per måned har økt etter ny tidsberegning til 6,3, men er på samme nivå som før innføring av 15 min. pause (6,2). (Se figuren over).

Figur 44. Obligatorisk spillepause per KongKasino-segment

Videre viser analysen at det er størst økning blant de høyfrekvente KongKasino-spillere. Det er positivt at selv om endringen medførte en økning i antall spillere som fikk spillepause, så sees en trend med avtagende antall pauser etter endringen.

Figur 45. Obligatorisk spillepause fordelt per dag i juli 2021 og 2022

Figuren over viser at ny tidsberegning (grafene til høyre) treffer bedre på de mest høyintensive spillere i begynnelsen av måned etter innføring av ny tidsberegning.

Den nye tidsberegningen som ble implementert i januar 2022 har lukket muligheten for kunder å omgå obligatorisk spillepause, samtidig som selskapet ser at det treffer de mest høyinvolverte spillerne på den mest aktive perioden i starten av måned. Norsk Tipping vil fortsette å monitorere utviklingen blant spillerne. De neste stegene vil være å teste ut forbedringer tilsvarende de Lotteritilsynet foreslår som påminnelser og eventuelt lenger pause ved gjentagende pauser.

6.5.4. Nye åpningstider for KongKasino

Norsk Tipping innførte nye åpningstider fra 1. desember 2022 i henhold til ny pengespillov og forskrifter. Norsk Tipping valgte å innføre endringen tidligere enn kravet for å dempe kasinospill på natten allerede i desember. Nye åpningstider for KongKasino er fra 0700 – 0100 mot tidligere 0700 - 0300.

6.5.5. Tvungen innlogging

Norsk Tipping innførte obligatorisk innlogging for å komme inn i KongKasino-lobbyen i desember 2022. Det vil gjøre det enklere å gjennomføre flere A/B tester for å dokumentere effekter av nye tiltak.

6.5.6. Redusert jackpot

Norsk Tipping har redusert Jackpot gevinstene på Kongkasino til maks 5 millioner kroner fra 1. januar 2023 noe som også er i samsvar med ny pengespillforskrift § 32.

6.5.7. Obligatorisk tidsgrense for Multix og Belago

I henhold til ny pengespillov og ny forskrift har Norsk tipping innført at det er obligatorisk å sette en tidsgrense for å spille Multix eller Belago. Endringen ble innført 22. desember 2022.

6.5.8. Ny menystruktur

Norsk Tipping har implementert en ny navigasjon og menystruktur på web som gjør ansvarlighetsinformasjon og verktøy lettere tilgjengelig i kundereisen. Endringen ble satt i produksjon medio desember 2022.

6.5.9. Testing av ny oversikt over forbruk i KongKasino-kundereiser

Fra juni-august 2022 gjennomført Norsk Tipping en test ved å presentere informasjon om forbruket under pengeoverføring. Samtidig valgte Norsk Tipping å fjerne beløpsalternativet «1000 kr» som forhåndsvalg i pengeoverføring. Testen viste ingen signifikante forskjeller, men dette er et område som selskapet vil utforske nærmere.

6.6. Forbedringer av ansvarlighetstiltak for sportsspill

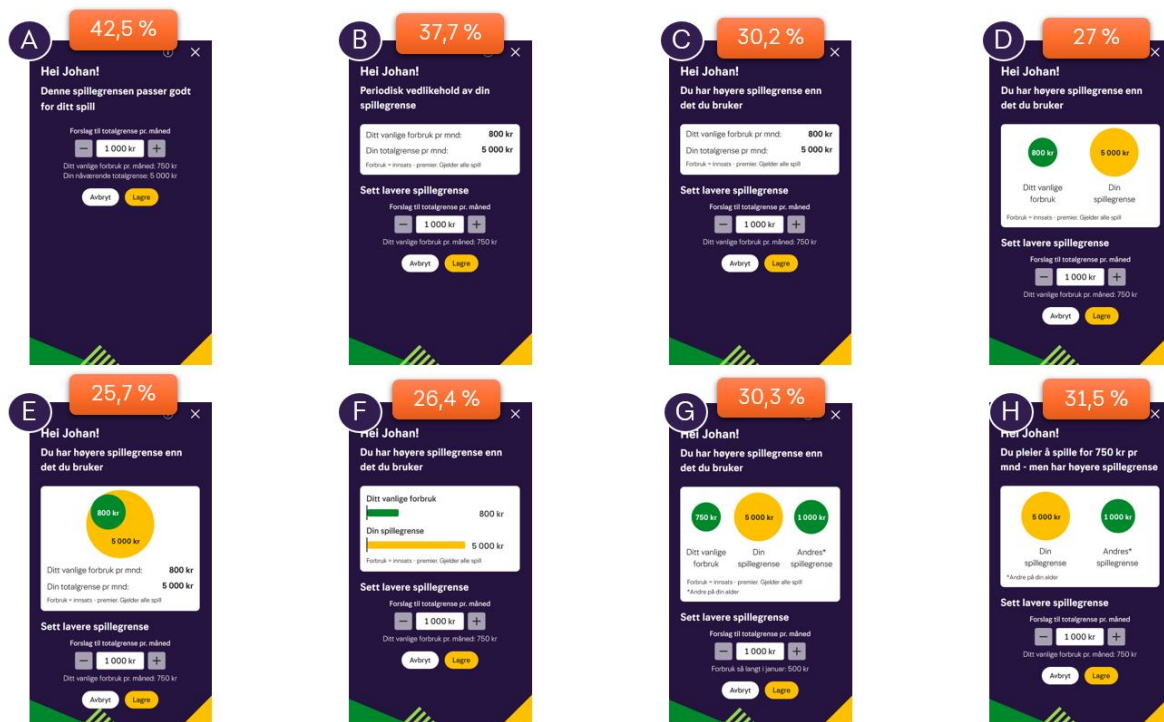
6.6.1. Spillepulsinteraksjoner rettet mot sportskunder

En annen prioritert målgruppe for Spillepuls har vært sportsspillerne. Sportsspillerne dekkes nå av flere moduler:

- Pilot/Modul 7 Gule spillere med høye grenser
- Pilot/Modul 5 Kunder med høy Playscanstatus og eskalert spill
- Pilot/Modul 10 Oddspillere med høyt tap og høye odds
- Pilot/Modul 11 Oddspillere med høyt tap og lave/moderate odds Pilot/modul 13 Selvttest (opptrapping røde kunder) (se beskrivelse under kasinodelen)

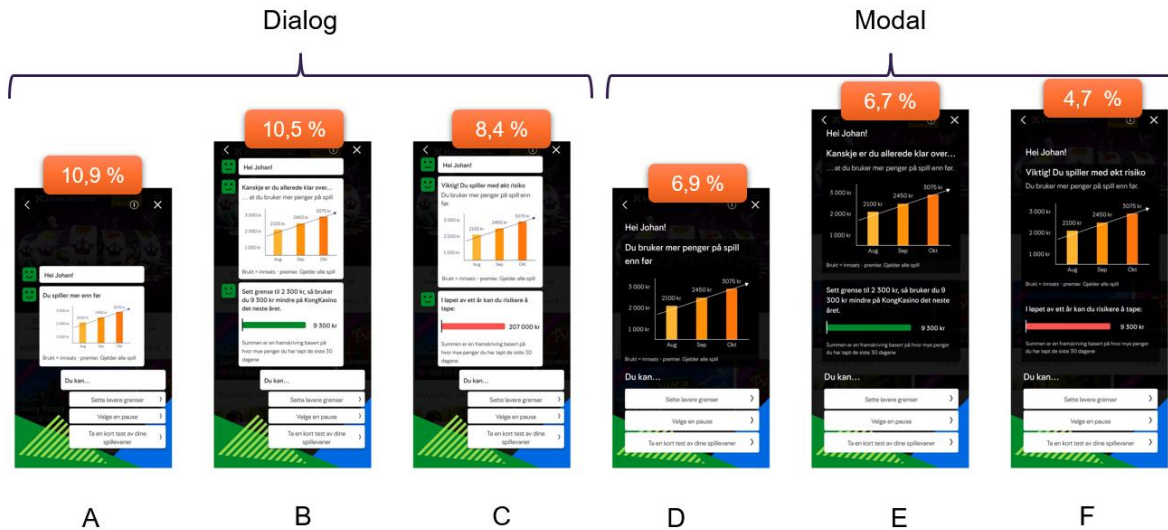
Pilot 7 har en høy andel kunder som setter lavere grenser med et gjennomsnitt på tvers av variantene på 31,4 %, mens den beste varianten ligger på 42,5 %. Norsk Tipping har nå ferdigstilt piloten til modul, og beholdt de to variantene som hadde høyest andel kunder som har satt lavere grenser. 12 uker etter

dialogen har andelen med lavere grenser for den beste varianten økt til 48,4 %. Denne piloten har stor forebyggende effekt.

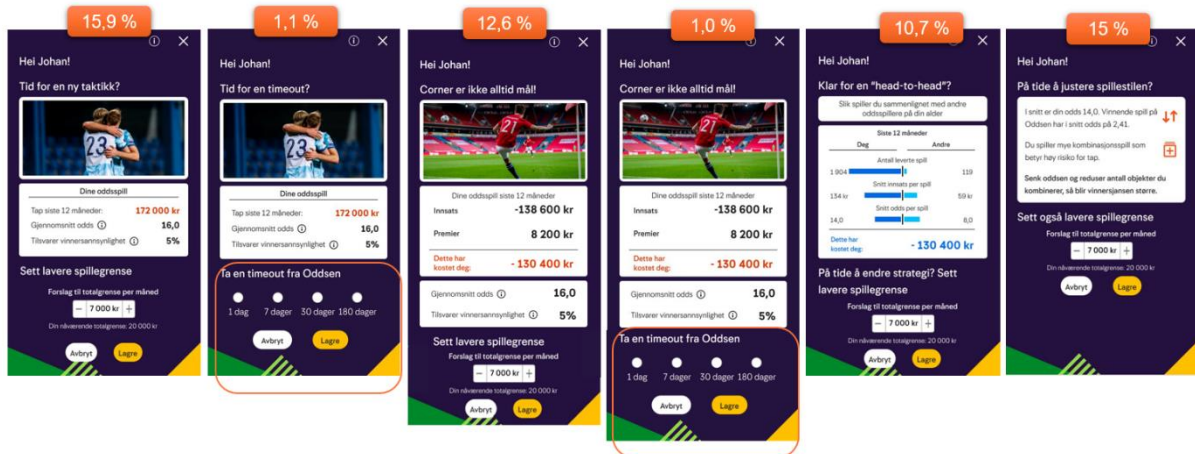
Figur 46. Pilot 7: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Pilot 5 treffer også en del oddspillere som allerede har Playscan-status 4-6 (rød) og som nylig har økt spillingen sin. Her ser Norsk Tipping at rundt 10 % av kundene gjør tiltak i dialogen (de beste variantene). Kunder som setter lavere grenser setter betydelig lavere grenser (eksempel: Variant F: Mediagrense endres fra 10 000 kr til 2 750 kr for de som velger å endre grensen). I denne piloten ser Norsk Tipping også signifikant reduksjon i tap.

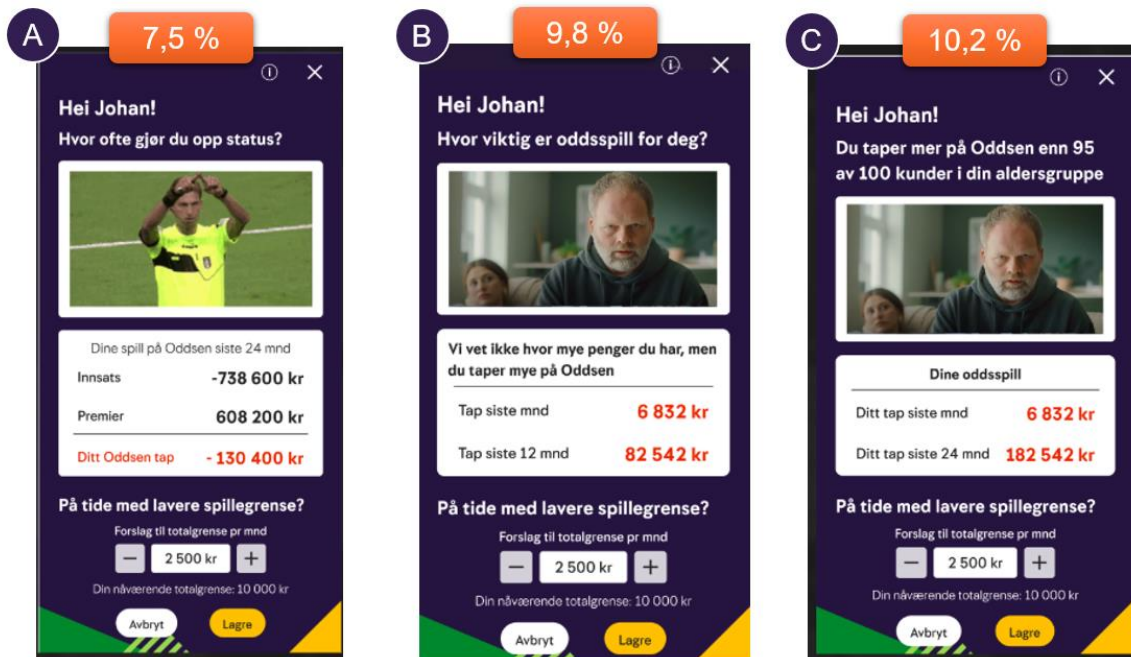
Figur 47. Pilot 5: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Pilot 10 retter seg mot oddsspillere som har hatt et høyt tap på Oddsene siste år og som har medianodds høyere enn 10. I de beste variantene setter 15 % av kundene lavere grenser og disse senker mediangrensen betydelig (på linje med pilot 5 ovenfor). Norsk Tipping ser også at en av variantene fører til lavere medianodds.

Figur 48. Pilot 10: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense/tatt spillepause per variant.

Pilot 11 retter seg mot oddsspillere med et høyt tap siste måned og siste 6/12/24 måneder og som har medianodds lavere enn 10. Her setter også rundt 10 % av kundene lavere grenser og disse senker også mediangrensen betydelig. De som setter lavere grenser har signifikant lavere tap etter dialogen.

Figur 49. Pilot 11: Oversikt over meldingsvariantene og andelen som har satt lavere grense per variant

Norsk Tipping ser at det oppnås gode resultater for Spillepuls i målgruppen totalt sett. Tiltaksandeler på 10-15 % er bra når selskapet retter seg mot Oddsenn-kundene som spiller mest.

7. VIKTIGE HENDELSER I 2022 INNENFOR OMRÅDET ANSVARLIG SPILLVIRKSOMHET

I dette kapittelet redegjøres det for andre viktige hendelser som er forbundet med Norsk Tippings ansvarlighetsarbeid.

7.1. Resertifisering European Lotteries Responsible Gaming Standard

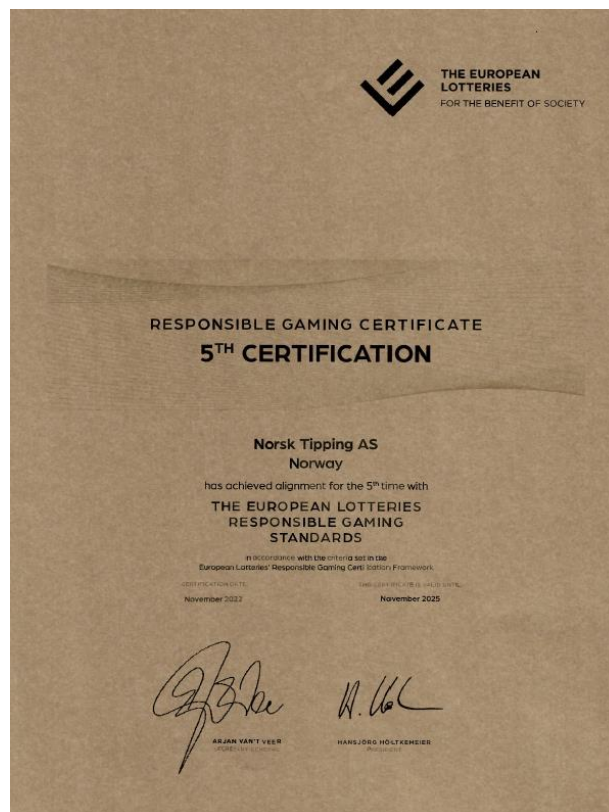
Norsk Tipping er sertifisert etter European Lotteries Responsible Gaming standard. Sertifiseringen gjøres hvert tredje år og en gang i denne treårsperioden skal det gjøres en periodisk revisjon. Det er blitt gjennomført re-sertifisering i 2022 og dette var femte gang selskapet ble sertifisert.

DNV er valgt som partner for å gjennomføre sertifiseringer og periodisk revisjoner etter standarden – som er den mest omfattende Responsible Gaming-standard i bransjen. Standarden dekker store deler av

virksomheten med 11 områder som revideres. For å bli sertifisert kreves det minimum 75% måloppnåelse fra hvert av de 11 områdene i standarden.

Den stedlige revisjonen ble gjennomført 8.-9. november av to revisorer fra DNV. Resertifisering besto av intervjuer av relevante medarbeidere med forskjellige ansvarsområder hos Norsk Tipping, samtaler med eksterne interessenter, test av spill på mobil og hos kommisjonær, samt gjennomgang av relevant dokumentasjon som var samlet og systematisert av Norsk Tipping.

Norsk Tipping oppnådde for tredje gang full score ved 100% måloppnåelse på 11 av 11 områder, og 1100 poeng av totalt 1100 mulige. Dette er et svært godt resultat og en viktig anerkjennelse og dokumentasjon av arbeidet Norsk Tipping gjør innenfor ansvarlig spillvirksomhet. DNV trekker denne gangen særlig frem Norsk Tippings ledelsessystem som sikrer at ambisjonene i selskapets strategiplan blir operasjonalisert i våre aktiviteter med hensyn til ansvarlig spillvirksomhet. Det er avdekket god forankring hos toppledelsen, og revisjonen har vist at samfunnsoppdraget er tydelig vektlagt i Norsk Tippings ambisjoner og strategiske mål. Det er etablert gode prosesser og rutiner som skal sikre kontinuerlig forbedring innenfor arbeidet med ansvarlig spillvirksomhet.

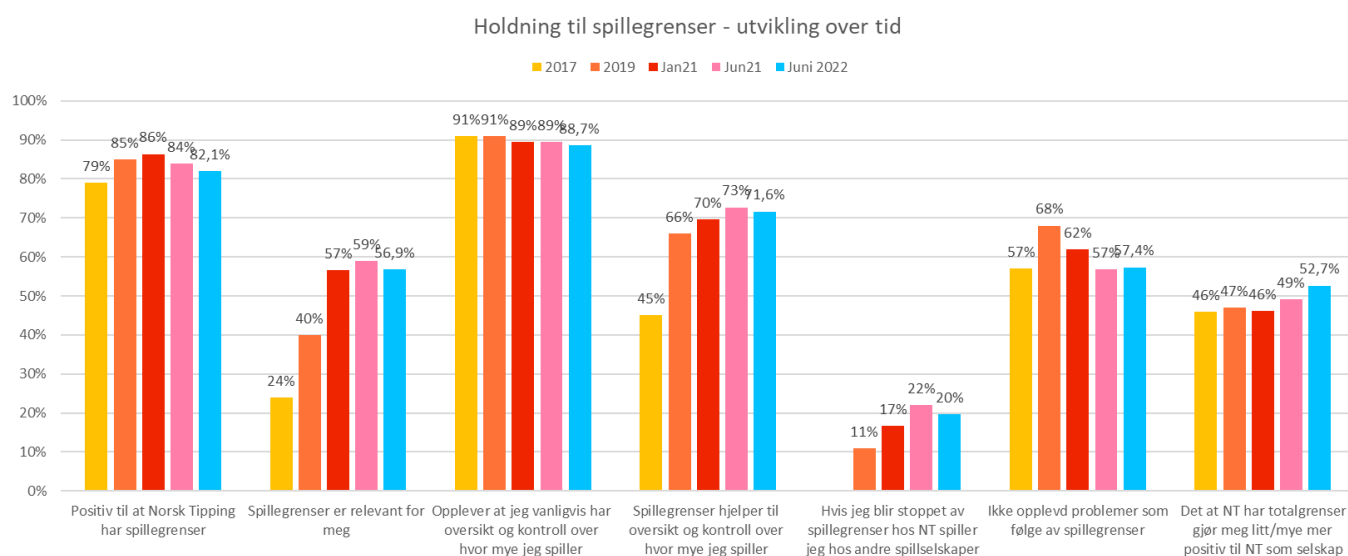
Figur 50. Responsible Gaming Certificate

7.2. Kundeundersøkelse grenser

Tapsgrenser er en viktig bærebjelke i Norsk Tippings ansvarlighetsrammeverk. Derfor utfører Norsk Tipping kundeundersøkelser for å få innsikt om kundenes forhold og bruk av tapsgrensene. Dette er

spesielt viktig når selskapet justerer ned grensene for å eventuelt fange opp mulige negative konsekvenser av endringene. For eksempel kan en negativ konsekvens være at spillere forflytter seg til et ulovlig spilltilbud når de blir stoppet av en grense. I 2022 gjennomførte selskapet en ny kundeundersøkelse i juni for å fange opp eventuelle endringer etter nedjusteringen av tapsgrensen for Instaspill til kr 5000 den 1. september 2021.

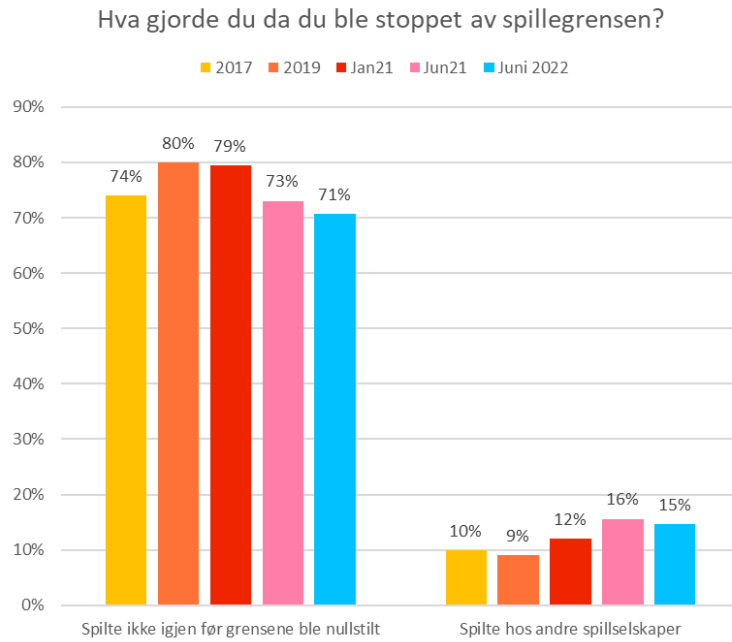
Med de kundeundersøkelsene som er gjort de siste årene, er det mulig å se på hvordan spillernes holdninger til grenser har utviklet seg over tid. Selv om det er noen mindre forskjeller i utvalgene, gir de samlet sett et godt bilde av utviklingen. Figuren under viser at andelen som er positive til spillgrenser har vært relativt stabilt høyt fra 2017- 2022. Det er positivt at andelen holder seg høy når det antas at Norsk Tipping kanalisere mange spillere fra utenlandske spillselskaper som kanskje blir eksponert for tapsgrenser for første gang. Et interessant funn er den store økningen over tid av andelen som opplever spillgrenser som relevant. Dette kan være en effekt av at når spillere har erfart at grenser er et godt hjelpemiddel så stiger også andelen som sier at grenser er relevant.

Figur 51. Holdninger til grenser over tid

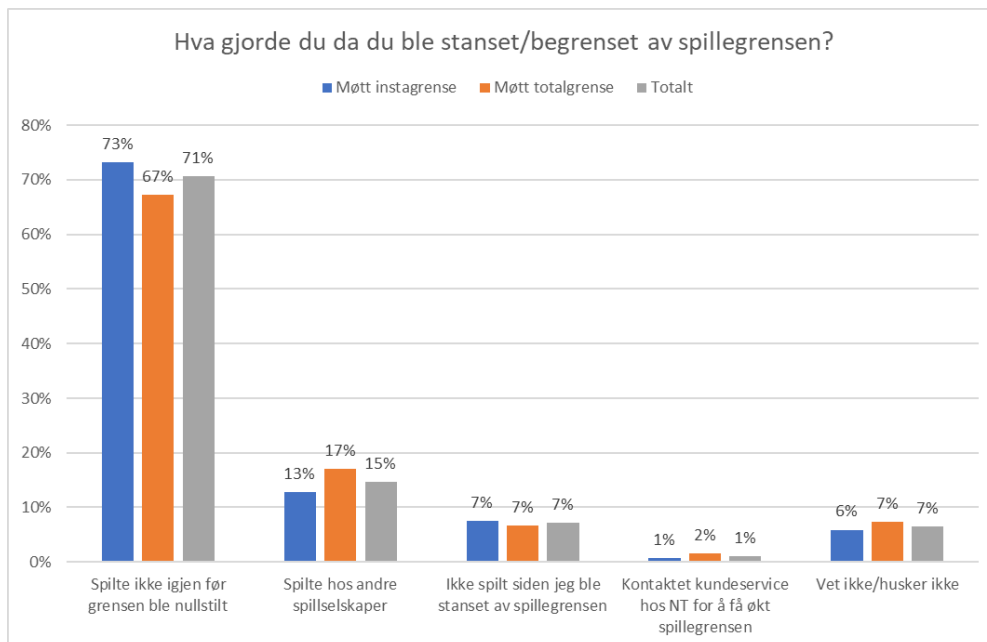
Et viktig spørsmål i disse undersøkelsene er hva spillerne gjør når de blir stoppet av grensene. Spesielt hvor mange som opplyser at de spiller hos andre spillselskaper er interessant. Skulle den andelen bli svært høy så kan det være en indikasjon på at grensene er for strenge.

Figur 52 under viser at andelen som oppgir å ha spilt hos andre spillselskaper økte fra 10% i 2017 til 16% i juni 2021. En forklaring på økningen er at Norsk Tipping i samme periode har kanalisert mange spillere og tatt større markedsandeler. Det er positivt at trenden ikke fortsatte i 2022, men at andelen gikk litt tilbake igjen til 15%.

Figur 52. Hva gjør spillerne når de blir stoppet av grenser

Grenser er ment å ha en forebyggende og skadereduserende effekt. Det er for optimistisk å forvente at spillere som spiller ofte også hos utenlandske spillerselskaper skal slutte helt med det fordi de når en grense. Imidlertid er det viktig at færrest mulig av de som i utgangspunktet kun sier at de spiller hos Norsk Tipping, velger å begynne å spille hos andre som følge av å bli stoppet av en grense.

Figur 53. Hva gjør spillerne når de blir stoppet av de ulike grensene, 2022.

Et litt overraskende funn fra kundeundersøkelsene i 2021 og 2022 var at andelen blant Oddsen-spillerne som oppgir å ha spilt hos andre da de ble stanset, er høyere enn blant Instaspillere (se figuren over). Dette er overraskende fordi Oddsen-spillerne har et høyere maksbeløp på grensen (kr 20 000) enn Instaspillerne

som hadde et maksbeløp på kr 5 000 når undersøkelsen i 2022 ble gjort. Dette er en tydelig indikasjon at det ikke er maksbeløpet alene som er avgjørende for hvor stor andel som velger å spille andre steder.

Det er positivt at den kraftige reduksjonen av tapsgrenser for Instaspill fra kroner 10 000 til kroner 5 000 på relativt kort tid ikke har medført store negative konsekvenser. Det underbygger at tapsgrenser er et viktig verktøy for å regulere spillmarkedet og et viktig verktøy for å forebygge spilleproblemer.

7.3. Eksterne kontaktmøter

Det ble i 2022 avholdt to planlagte kontaktmøter (31. mai og 17. november). Møtene har som formål å være en arena for dialog og informasjonsdeling mellom ulike samfunnsaktører som jobber med pengespillansvarlighet. Møtene er også tydeliggjørende for deltakernes ulike samfunnsroller og behov for samspill i felles problemstilling. Her møtes behandlere, interesseorganisasjoner, helsepolitiske organer, forskere, tilsynsmyndigheter, spilleavhengige, pårørende og enerettsaktørene. Agendaen preges i hovedsak av å dele relevant informasjon med hverandre, diskutere nye tiltak og lignende. Alle inviterte gis på forhånd anledning til å melde inn egne ønskede tema til agendaen.

Hovedtema i 2022 har blant annet vært arbeidet/høringer omkring ny pengespillovgivning med forskrifter, betalingsformidlingsforbudet, reklameforbudet, Spillepuls, proaktive samtaler og konkrete nye ansvarlighetstiltak hos Norsk Tipping.

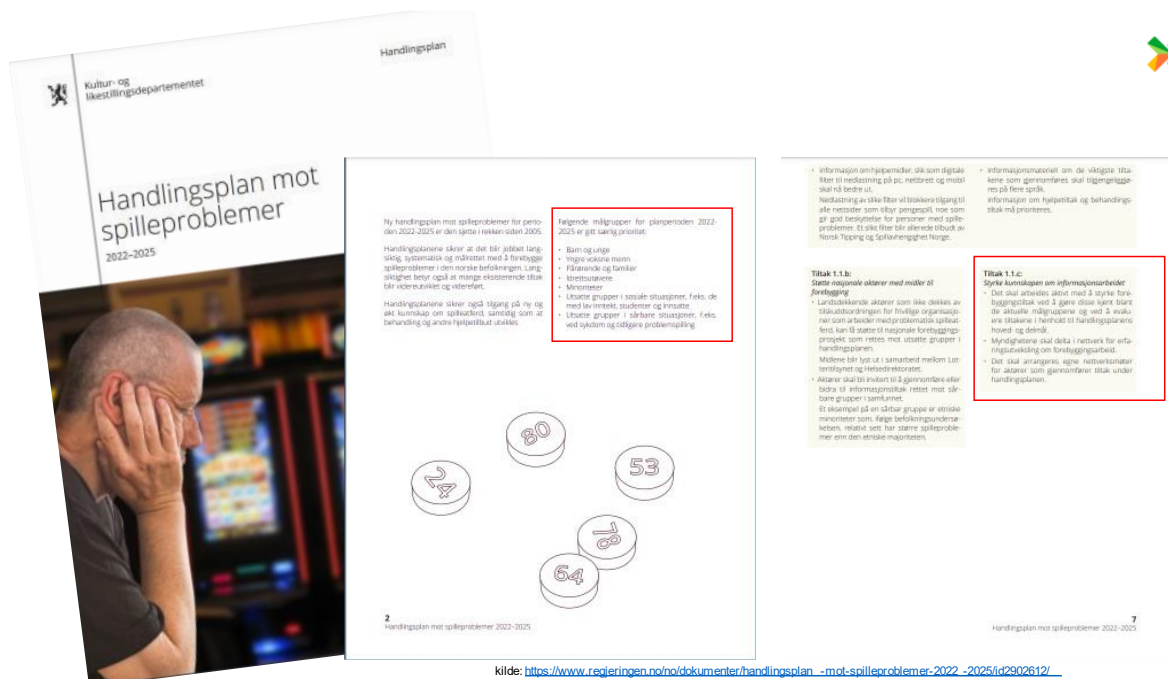
Møtene har relativt stor oppslutning og varierer med 20-30 deltakere.

Figur 54. Bilde fra kontaktmøtet 31. mai 2022

7.4. «Kunnskapsløftet» - et konsept for å forebygge pengespillproblemer i fotballen

Norsk Tipping har på eget initiativ invitert fotballen til et samarbeid om å innføre mer forebyggende tiltak mot pengespillproblemer blant fotballspillere. Idrettsutøvere er også en av målgruppene som regjeringens handlingsplan mot pengespillproblemer fra KUD (2022-2025) peker på.

Figur 55. Fra regjeringens handlingsplan

Norsk Tipping, Norsk Toppfotball og Molde Fotballklubb har i samarbeid drevet konseptutvikling med flere pilotfaser. Norsk Tipping rolle har vært fagressurs for det forebyggende innholdet i konseptet som forventes distribuert ut i de fleste klubber tilknyttet Norsk Toppfotball (NTF) allerede i første halvår 2023. Målet for samarbeidet er å lage en felles plan med tiltak for å forebygge mot pengespillproblemer for denne målgruppen. Dette vil hjelpe klubbene til å forebygge spilleproblemer blant en utsatt gruppe, ved å etablere kjøreregler og forventninger til spillerne på dette området. Økt kjennskap og kunnskap til problemstillingen vil også kunne virke forebyggende i seg selv og bidra til å avdekke eventuelle tilfeller i en tidlig fase.

Følgende elementer inngår så langt i samarbeidet:

1. **Utarbeide en veileder:**
Arbeidsgiveransvar, interne regler i fotballen, hvem gjør hva hvis en situasjon oppstår (hjelpenhvisning, mediehandtering, pårørendehandtering, personvern Hva er OK/IKKE OK av pengespillrelaterte aktiviteter i jobbsammenheng osv.)
2. **Økt kjennskap og kunnskap om temaet (presentasjon) i alle NTF-klubber:**
 - To ulike målgrupper i henholdsvis spillerne («garderoben») og administrasjonen i klubbene

3. **Filmklipp/slides** til bruk i NTF/NFF sitt program for «Garderobepraten».

Samarbeidspartnerne har en felles ambisjon om å spre samme tilpassede konsept etter hvert i lavere divisjoner og til breddefotballen i fremtidige faser.

7.5. Gamban - "Pengespillfilter"

Pengespillfilteret Gamban kan være et viktig hjelpemiddel for problemspillere til å slutte helt med pengespill. Filteret er en gratis tjeneste til spillere og pårørende som ønsker å fjerne tilgang til pengespilltilbud på nett/mobil, med valgfri varighet (180 dager, 1, 3 og 5 år). De aller fleste velger 5 år. Tjenesten må fysisk installeres og aktiveres på enheten man ønsker skal ha filter, og kan ikke slettes fra enheten før filterets valgte varighet utløper. Hver lisens kan aktiveres på inntil 15 enheter (i husstander med behov for filter, er det vanlig av flere enheter aktiverer tjenesten på en og samme lisens).

Norsk Tipping med samarbeidspartnere har ved årsskiftet aktivert ca. 1254 Gambanlisenser. Utdelingen av lisenser i 2022 fordeler seg slik:

- Hjelpelinjen: 270 stk. lisenser (309 totalt siden oppstart i 2021)
- Spillavhengighet Norge: 200 stk. lisenser (766 stk. siden 2019)
- Norsk Tipping (proaktive samtaler): 24 stk. lisenser (179 stk. siden 2019)

Norsk Tipping har sett en reduksjon i egen utdeling av lisenser mot spiller/pårørende. Dette kan skyldes at Norsk Tipping jobber mer forebyggende og ikke nødvendigvis er i kontakt med like mange av de med mest alvorlige spilleproblemer som ofte spiller hos utenlandske spillselskap. Både Hjelpelinjen og Spillavhengighet Norge er begge i kontakt med flere av disse, og som i hovedsak knytter egne spilleproblemer til et ulovlig spilltilbud. Tilbudet er nå etter hvert blitt godt kjent i disse miljøene.

8. OPPFØLGING AV TILTAK FRA KUD/GENERALFORSAMLINGEN OG LOTTERITILSYNET

Lotteritilsynet foreslo flere konkrete områder som Norsk Tipping skulle følge opp i Lotteritilsynets rapport til Norsk Tippings generalforsamling i 2022. De fleste av disse var rettet mot KongKasino. Norsk Tipping støtter Lotteritilsynets bekymring når det gjelder kasinospill og selskapet mener at det samlede utfordringsbildet rundt kasinospillene er adressert på overordnet nivå i selskapsstrategien og arbeidet med balanserte kanaliseringsmål.

Norsk Tipping opplever at kontakten med Lotteritilsynet i 2022 rundt arbeidet med disse områdene har vært god. Lotteritilsynet er blitt holdt orientert om arbeidet både muntlig gjennom kontaktmøter, og skriftlig gjennom en rapport oversendt 14.10.2022.

Områdene Lotteritilsynet pekte på er gjengitt under med Norsk Tippings overordnede kommentarer

- Vi foreslår at enerettsaktørene i samarbeid utarbeider likelydende og relevant informasjon om faresignal og hvilke helseskader overdreven spilling kan ha for den enkelte spiller og pårørende.
Kommentar:
Det er etablert gode samarbeidsformer med Rikstoto og et eksempel er at begge selskapene bruker nå samme «Spill-med-måte»-symbol i sin markedsføring
- Digitaliseringstrendene peker i en tydelig retning og det er mobiltelefonen som er løsningen for de fleste når netthandel- og underholdningsbehov skal dekkes. Vi ber om at Norsk Tipping tester effekten av å fjerne Kongkasino fra innloggingssiden i appen.
Kommentar:
Dette tiltaket er beskrevet i kapittel 6.5.1 Fjerning av inngangen til KongKasino fra forsiden
- Lotteritilsynet foreslår at Norsk Tipping evaluerer effekten av obligatorisk pause etter spill i en time og kartlegger forbedringstiltak.
Kommentar:
Dette er beskrevet i kapittel 6.5.3 Tidsberegning av 15 minutters pause, hvor et forbedringstiltak på måten tidsberegningen gjøres har vært nødvendig.
- Lotteritilsynet ber Norsk Tipping kartlegge og rapportere om behovet for antall spilltitler i Kongkasino.
Kommentar:
Norsk Tipping ønsker mer kunnskap om effekten av antall titler. Selskapet ønsker derfor å gjennomføre A/B tester for å kunne kartlegge eventuelle effekter av forskjellig antall titler. Første steg i å få gjennomført slike A/B tester er å innføre krav om obligatorisk innlogging for å komme inn i KongKasino-lobbyen. Det ble innført i desember 2022. Norsk Tipping har per i dag et ambisjonsnivå på rundt 350 spill totalt i porteføljen. Selskapet forventer at innsikt om effektene av eksponeringen av forskjellig antall spill, vil kunne påvirke behovet for antall spill i porteføljen. I tillegg vil også endringer i konkurransesituasjonen kunne påvirke behovet for antall spilltitler
- Lotteritilsynet oppfordrer Norsk Tipping til å redusere avsetning til Jackpot gevinster i Kongkasino for å unngå at høye premier trigger til mer intensivt spill.
Kommentar:
Norsk Tipping har redusert Jackpot gevinstene på Kongkasino til maks 5 millioner kroner fra 1. januar 2023, noe som også er i samsvar med ny pengespillforskrift § 32. I tillegg vurderer Norsk Tipping å justere ned vektingen av jackpot i kasinobbyen ved å fjerne menygruppen «Jackpotspill».
- Lotteritilsynet ber Norsk Tipping om tilbakemelding på gjennomført evaluering av pauseverktøyene.
Kommentar:
Norsk Tipping har utviklet og testet forbedringer av pauseverktøyene som vil bli satt i produksjon senest i løpet av februar 2023.

9. NORSK TIPPINGS VURDERING

I et ansvarlighetsperspektiv har 2022 vært et bra år for Norsk Tipping og spillerne. Etter at befolkningsundersøkelsen i 2019 viste at omfanget av pengespillproblemer hadde økt, har selskapet gjennomført en rekke grep. Den justerte strategiplanen pekte enda tydeligere på viktigheten av ansvarlighet gjennom målsettingen «Bidra aktivt til et samfunn med mindre spilleproblemer» som kamp nummer en. Denne ambisjonen ble konkretisert gjennom selskapets mål- og virksomhetsplan både i 2021 og i 2022, noe som har medført en større felles forståelse og kraft i hele organisasjonen i retning av målsettingen.

Nå er det slik at både befolkningsundersøkelsen og samtalestatistikker fra Hjelpelinjen viser at det ikke er kun Norsk Tipping som har bidratt til en økning i spilleproblemer, men at de ulovlige spillselskapene antagelig har bidratt betydelig. For å kunne redusere problemspill i Norge i en slik situasjon er kanalisering viktig. Samtidig har Norsk Tipping satset på å bruke sin dominerende posisjon til å prøve å bevege spillmarkedet i grønn retning, kombinert med å styrke ansvarlighetsrammeverket rundt kasino- og sportspill. Selskapets indikatorer tyder på at dette har vært en vellykket strategi og at enerettsmodellen virker godt i henhold til formålet med å forebygge spilleproblemer i Norge.

2022 har også vært preget av endringer i reklamesituasjonen for pengespill på lineær TV. Det gir naturlig nok forventninger til at Norsk Tipping tilpasser sin markedsføring til det som er nødvendig for å kanalisere spillelyst. Det at tyngdepunktet i spillmarkedet målt i netto spillomsetning, har flyttet seg litt i grønn retning, skyldes sannsynligvis at selskapet har hatt en god og balansert synlighet med fokus på de grønnere spillene. Dette er viktig for å dempe en naturlig trend mot raskere spill som sees ellers i verden. En medvirkende årsak er det faktum at Norsk Tipping gjennom sine ansvarlighetstiltak klarer å dempe omsetningen på de røde spillene i forhold til hva de kunne ha vært.

Selskapet er meget fornøyd med å ha oppnådd et positivt resultat for Playscanindeksen i 2022 etter et historisk sterkt resultat i 2021. Det var forventet at det ville være vanskelig å gjenta det i 2022 fordi Playscanindeksen nulles ut ved årsskiftet, noe som ville ha betydd en ytterligere bevegelse i grønn retning fra et allerede høyt nivå. Det at Playscanindeksen viser en bevegelse i grønn retning også i 2022, er en tydelig indikasjon på at de tiltakene selskapet og myndighetene har gjort, har hatt god effekt med tanke på å snu trenden med økte spilleproblemer i Norge. Norsk Tipping er også stolt over utviklingen av det nyskapende tiltaket Spillepuls og de lovende resultatene det har vist hittil. Spillepuls fikk i 2022 prisen for beste innovasjon av European Lotteries. Dette er en internasjonal innovasjonspris som er generell og ikke bare for ansvarlighetstiltak. Det viser at Norsk Tipping lykkes med ambisjonen om å være verdensledende på ansvarlighet.

Norsk Tipping vil også trekke frem at resertifiseringen i henhold til EL Responsible Gaming standarden bekrefter at ansvarlighet er godt integrert i hele selskapet. Det er meget sterkt at selskapet oppnådde hele 1100 av 1100 mulige poeng i en slik omfattende sertifisering. Dette er et resultat av et langsiktig og bevisst fokus på ansvarlighet i Norsk Tipping. Alt dette gir et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med å forebygge spilleproblemer i Norge.

Likestillingsredegjørelsen 2022

Arbeidsgivers aktivitets-
og redegjørelsesplikt

Innhold

Introduksjon

Om redegjørelsesplikten

3

Del 1

Tilstand for kjønnslikestilling

4-5

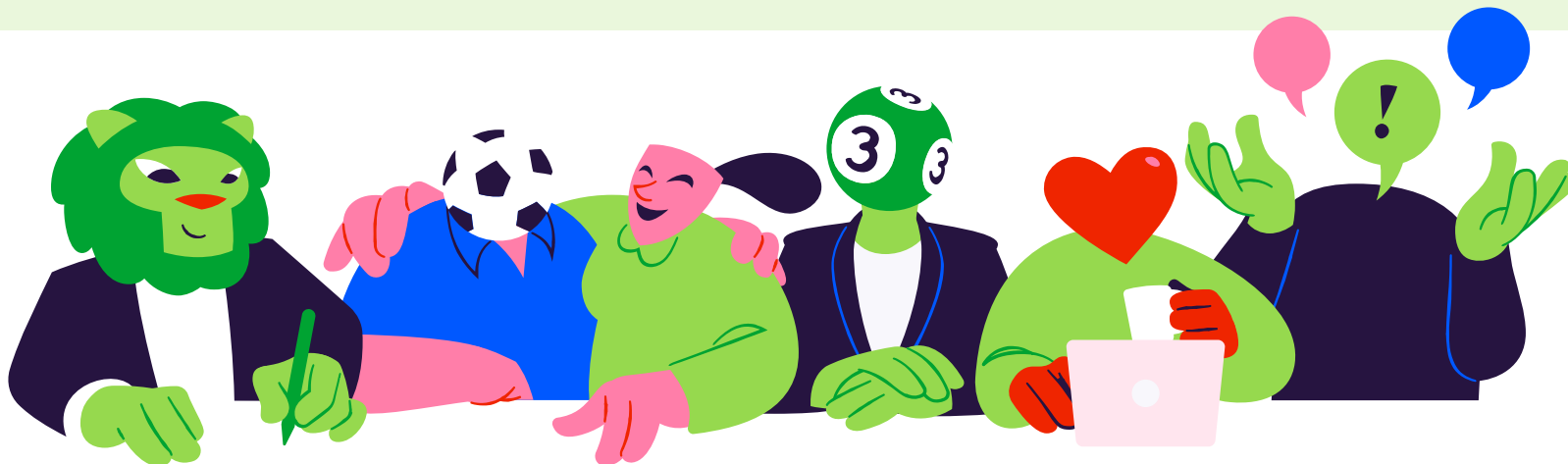
Del 2

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Prioriterte områder med tiltak

7-8

10-11

Om redegjørelsesplikten

Likestillings- og diskrimineringsloven fastsetter arbeidsgiveres plikt til å arbeide aktivt med likestilling i bedriften.

«ARP», Aktivitets- og redegjørelsesplikten, skal sikre at arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering gjøres aktivt, målrettet og planmessig innenfor bestemte personalpolitiske områder.

Del 1

Her oppsummeres den faktiske tilstanden for kjønnslikestillingen og en oversikt over ufrivillig deltid.

Del 2

Her beskriver vi hvordan Norsk Tipping arbeider med like muligheter, hvilke risikoområder som er vurdert, og tiltak som både er planlagt og gjennomført.

Tilstand for kjønnslikestilling

For midlertidige ansatte isolert sett, dvs. vikarer, engasjementer, traineer og lærlinger, er kvinneandelen noe høyere med 44,4%.

Av nyansatte i 2022 ligger kvinneandelen på 42%.

Kjønnsbalanse (alle ansatte per 31.12)		Herav midlertidig ansatte (per 31.12)		Foreldrepermisjon* gjennomsnitt antall uker		Faktisk deltid		Ufrivillig deltid**		Nytilsetninger i 2022 (både faste og midlertidige ansatte)	
Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
171 (38,9%)	269 (61,1%)	12 (44,4%)	15 (55,6%)	20 (fordelt på 9 kvinner)	11 (fordelt på 8 menn)	0	0	0	0	16	22

*Gjennomsnitt antall uker for foreldrepermisjon som er tatt ut i 2022. **Det er mindre enn 15 ansatte som har delvis permisjon fra sin fulltidsstilling av helsemessige årsaker eller eget ønske om redusert arbeidstid.

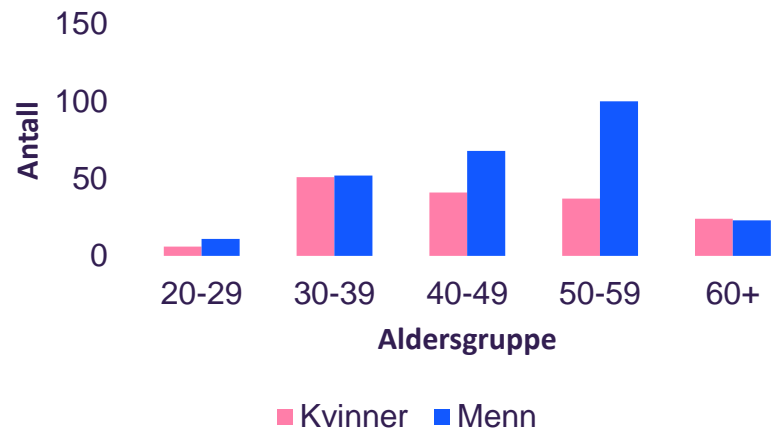
Kvinneandelen i Norsk Tipping har vært relativt stabil de siste ti årene, og ble i 2022 omtrent det samme som året før med 38,9%.

I 2022 er det ingen som har vært ansatt i deltidstilling.

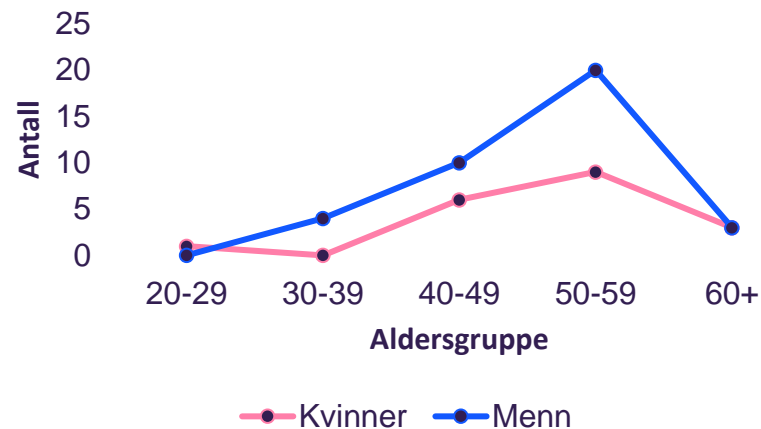
Tilstand for kjønnslikestilling

Alle ansatte
fordeling på kjønn
og aldersgrupper

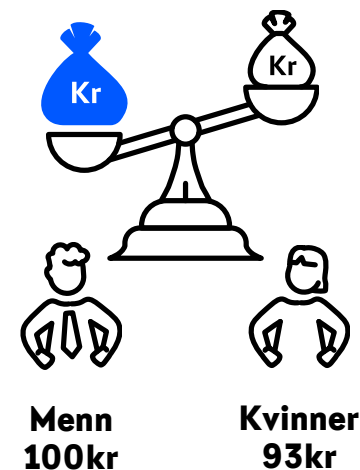

Ved årsskiftet var det 39 % kvinner totalt i bedriften

Alle ledere
fordeling på kjønn
og aldersgrupper

Blant ledere i selskapet utgjør kvinnene 35%, en økning på 3 prosentpoeng sammenlignet med 2021

Menn
100kr

Kvinner
93kr

Kvinnerns andel av menns lønn er 92,8%, en økning med 1 prosentpoeng det siste året.

I Norsk Tipping skal alle ha like muligheter.
Dette handler blant annet om å øke
andelen kvinner totalt i selskapet, og
videreutvikle en kultur som ivaretar
likestilling og mangfold.

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Våre prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Selskapet har føringer på flere nivåer for arbeidet med likestilling og mot diskriminering. I arbeidet med å ivareta Norsk Tippings samfunnsoppdrag og realisere selskapets strategi, rettes det interne fokuset mot å «utvikle en fleksibel, endringsdyktig og effektiv organisasjon».

Arbeidet med likestilling og mangfold styres gjennom selskapets kvalitetssystem og vedtatte policyer. Målsettingen i selskapets HR-policy er «Vi har utviklet en av Norges mest attraktive arbeidsplasser». Her uttrykkes også at «Norsk Tipping ønsker et bredt og mangfoldig spekter av ledere og medarbeidere», og at «selskapet søker å oppnå et mangfold i team og ledelse på alle nivåer både med hensyn til kjønn, erfaring, alder og faglig og kulturell bakgrunn».

Dette er også inkludert i selskapets etiske retningslinjer, retningslinjer for forebygging og håndtering av mobbing og trakassering, og konkrete rutiner for varsling av kritikkverdige forhold.

I selskapsmålene for 2023 har vi definert en tydelig ambisjon om at bærekraftig verdiskapning skal inkluderes i vår forretningsdrift. Gjennom satsingen skal blant annet våre ansatte oppleve at de har like muligheter, og at selskapet setter kvantitative mål til kjønnsbalanse. Dette krever systematisk arbeid for å oppnå økt likestilling, inkludering og mangfold.

Selskapet har som mål å oppnå 40% andel av begge kjønn blant ledere og ansatte. Det er fortsatt en utfordring å bedre kjønnsbalansen innenfor enkelte fagmiljøer hvor det er store skjevheter. Årsaken til dette er sammensatt, og selskapet erfarer at det generelt er vanskelig å rekruttere kvinner inn til IT-området.

Selskapet har som mål at andel ansatte som opplever like muligheter skal øke med 5 prosentpoeng.

Vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Slik jobber selskapet for å sikre likestilling og hindre diskriminering i praksis

I Norsk Tipping er arbeidet med likestilling, mangfold og diskriminering etablert gjennom faste, formelle og lovpålagte fora i samarbeid med de tillitsvalgte. Det er de tillitsvalgte fra fagforeningene og hovedverneombudet som i hovedsak deltar og representerer de ansatte i dette arbeidet.

Fra 2022 er dette samarbeidet videreført som en integrert del av samarbeidsutvalgets arena, hvor de personalpolitiske områdene (rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter/opplæring, tilrettelegging, kombinasjon arbeidsliv og familieliv, og arbeidsmiljø) er et viktig fundament for arbeidet.

Risikovurderinger

I henhold til en prioritert plan er alle de personalpolitiske områdene diskutert og risikovurdert. I tillegg har selskapet gjennomført en stor medarbeiderundersøkelse i regi av STAMI, «puls»-undersøkelser, samt egen undersøkelse i forbindelse med evaluering av pilot for fleksibelt fjernarbeid. Samlet har dette gitt et bra grunnlag for blant annet felles diskusjoner med både ledelse og tillitsvalgte.

Prioriterte områder med tiltak

Resultater av arbeidet og forventninger til arbeidet framover

Gjennom arbeidet med aktivitets- og redegjørelsesplikten er det ikke kartlagt vesentlige utfordringer med diskriminering, eller hindre for likestilling. Arbeidet har likevel synliggjort forbedringsområder og mulige tiltak. Fjorårets lønnskartlegging bidro til økt oppmerksomhet rundt lønnsforskjeller mellom kjønn og ga en nyttig innsikt som blant annet bidro i arbeidet med lønnsvurderinger og lønnsforhandlinger. Det er en forventning om at lønnskartlegging generelt vil bidra til at selskapet fortsetter å videreutvikle gode rutiner for å hindre uønskede lønnsforskjeller mellom kjønn.

Arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering er sentralt for at selskapet skal lykkes med sin målsetting om å være en attraktiv arbeidsplass i et krevende og forventningsfullt marked. For å kraftsamle vårt arbeide med organisasjonsutvikling vil vi 2023 etablere en egen avdeling med ny direktør i toppledelsen som får det helhetlige ansvaret for organisasjon og juridisk.

Norsk Tipping er en teknologibedrift og opplever et krevende arbeidsmarked. Selskapet har mål om god kjønnsbalanse, både totalt og blant selskapets ledere. Ved årsskiftet var det 39 % kvinner i bedriften totalt, mens det blant ledere var en kvinneandel på 35 %. Gjennom igangsatte omstillings- og organisasjonsprosesser er det en tydelig ambisjon om å utvikle dette i positiv retning.

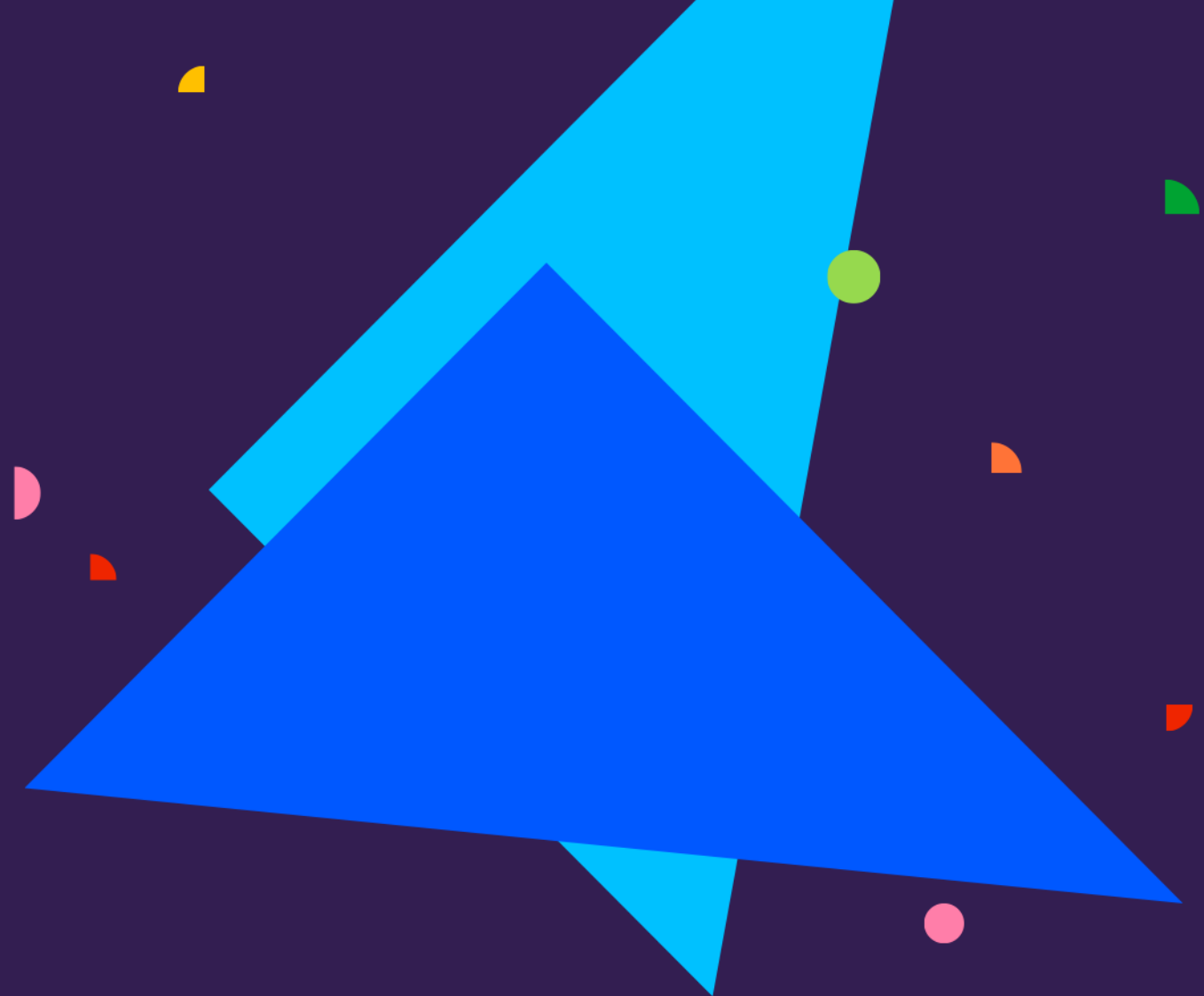
Selskapet forsøker å bidra til at flere kvinner ser muligheter innenfor teknologiområdet og velger utdanning innenfor IT. Det gjør vi blant annet ved å være til stede på utdannings- og rekrutteringsarenaer og på andre samarbeidsarenaer for å synliggjøre hva selskapet kan tilby fremtidige arbeidstakere. På disse arenaene fremsnakker vi både mangfold og kvinner som viktig for selskapet.

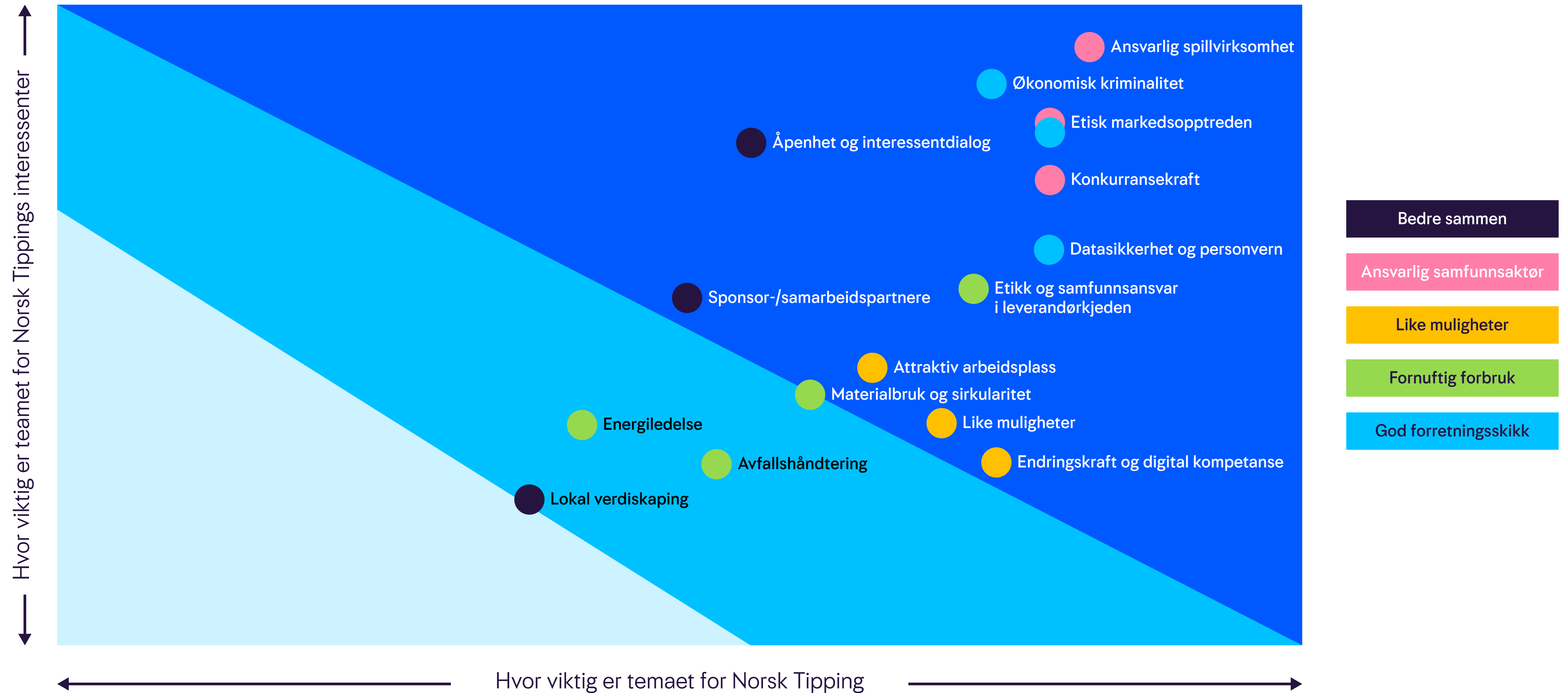
Prioriterte områder med tiltak

Område	Bakgrunn / risikoområde	Tiltak	Kommentar til status
Lønns- og arbeidsforhold	Risiko for opplevd diskriminering og lønnsforskjeller mellom kvinner/menn	<p>Utført 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Sikret gode rutiner for tilfeller der lønnsinnplassering skal drøftes i henhold til tariffavtaler Sikret gode rutiner knyttet til lønnsoppgjør vedr. lønnsvurdering av de som på tidspunktet er ute i omsorgspermisjon/sykmeldt <p>Planlagt 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjennomgå hovedprinsipper for lønnsfastsettelse med tillitsvalgte (utsatt) Gjennomføre lønnskartlegging iht. til aktivitetsplikten for 2023 	Nye rutiner etablert/oppdatert i samarbeid med ledere. Tiltak for 2023 hovedsakelig i regi av HR.
Arbeidsmiljø	Arbeidsmiljø og medarbeidertilfredshet generelt	<p>Utført 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjennomført utvidet medarbeiderundersøkelse i tillegg til faste PULS-målinger. Gjennomført medarbeiderundersøkelse om fjernarbeid (risiko for hinder for likestilling relevant tema i den forbindelse) <p>Planlagt for 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Etablere en felles forståelse om hva vi tenker at mangfold betyr og skal være i Norsk Tipping. Fastsette praksis for ordning med fjernarbeid (innsikt fra medarbeiderundersøkelse om fjernarbeid og risiko for hinder for likestilling er relevant tema i den forbindelse) Hvordan jobbe med gode tiltak knyttet til innsikt fra medarbeiderundersøkelsen for området trakassering 	Medarbeiderundersøkelser er gjennomført, og alle avdelinger følger opp med sine respektive tiltak. Med utgangspunkt i virksomhetsplan er det flere forbedringsområder knyttet til like muligheter og mangfold hvor relevante tiltak vil bli konkretisert i det videre arbeidet.
	Bedre arbeidsmiljø og legge til rette for økt samhandling	<p>Utført 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Påbegynt arbeidet med en betydelig fornyelse/oppgradering av lokaler hvor vi samler alle turnusmiljøene (effekt: trivsel, bedret arbeidsmiljø gjennom økt forståelse/innsikt i arbeidsprosesser på tvers, universell utforming for de med nedsatt funksjonsevne med mer) <p>Planlagt for 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Ferdigstille første fase av felles miljø, gjennomføre innflytting og påbegynne ibruktagelse 	Ombyggingsprosjektet går sin gang og målet er at lokalene kan tas i bruk i løpet av 2023.
	Redusere risiko diskriminering og manglende likestilling	<p>Planlagt for 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Finne riktige tiltak knyttet til lederopplæring med både interne og eksterne krefter Få ledere mer aktivt inn med involvering i aktivitetsplikten 	Flere tiltak knyttet til å skape økt engasjement med ledere vurderes
Tilrettelegging	Universell utforming	<p>Utført 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Vi har profesjonalisert oppfølgingen av området med tydeligere ansvarsplassering og strukturerte risikovurderinger. Sikret framgang gjennom å sørge for at relevante ikt-løsninger og andre brukerflater tilrettelegges for universell utforming, basert på gjeldende krav og retningslinjer. Ansatt person inn i nyopprettet stilling som fagansvarlig for universell utforming <p>Planlagt for 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> «Onboarding» fagansvarlig for universell utformings-området og operasjonalisere struktur og arbeidsform for hele området 	Selskapet fortsetter med satsingen på universell utforming. Viktigste nye målet i 2023 er å få ny fagansvarlig godt i gang.
Rekruttering	Redusere risiko diskriminering og manglende likestilling	<p>Utført 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> I forbindelse med at Norsk Tipping første halvår fornyet avtaler om ekstern bistand ved ulike rekrutteringsoppdrag, har vi inkludert krav og forventinger som skal bidra til økt kvinneandel og like muligheter når vi ansetter nye medarbeidere. 	Vi har etablert et godt samarbeid med våre nye partnere og ser på hvordan vi sammen med dem kan gjøre nye forbedringer knyttet til kjønnsbalanse og mangfold
	Kjønnsbalanse og mangfold	<p>Planlagt 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> I samarbeid med rekrutteringspartnere vurdere relevante tiltak for å få større tilfang av mangfold blant søkere. 	

Norsk Tipping

Vesentlighetsanalyse 2022

Norsk Tipping AS

Innrapportering for 2022

Virksomheten sertifiseres etter følgende kriterier:

Felleskriterier, privat og statlig, Kantine

Sertifikat 🌱

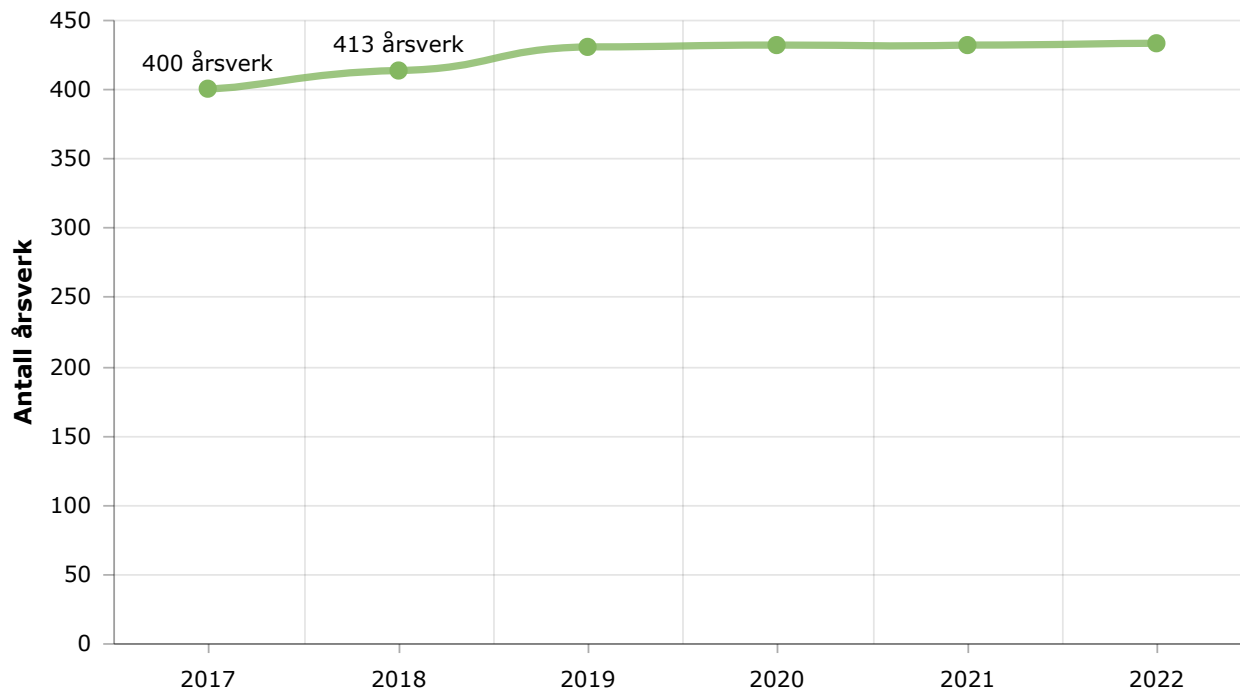
Type: 3-årig

Utstedt: 15 apr., 2021

Utløper: 15 apr., 2024

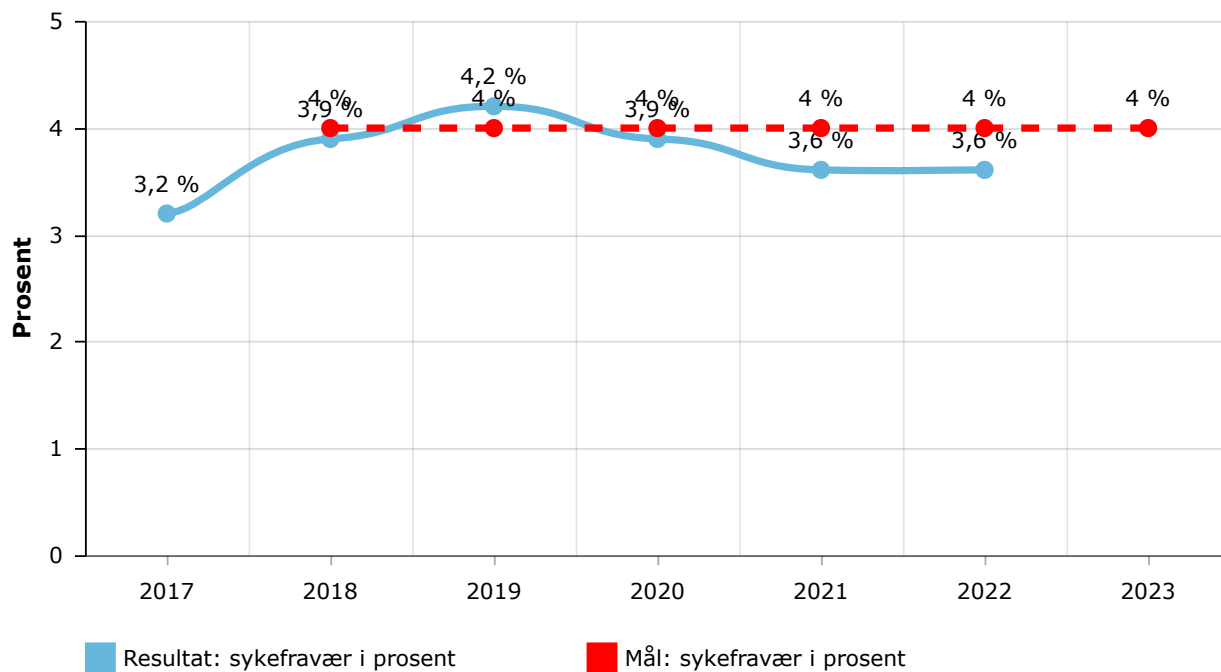
★ Omsetning og årsverk

Antall årsverk for rapporteringsåret

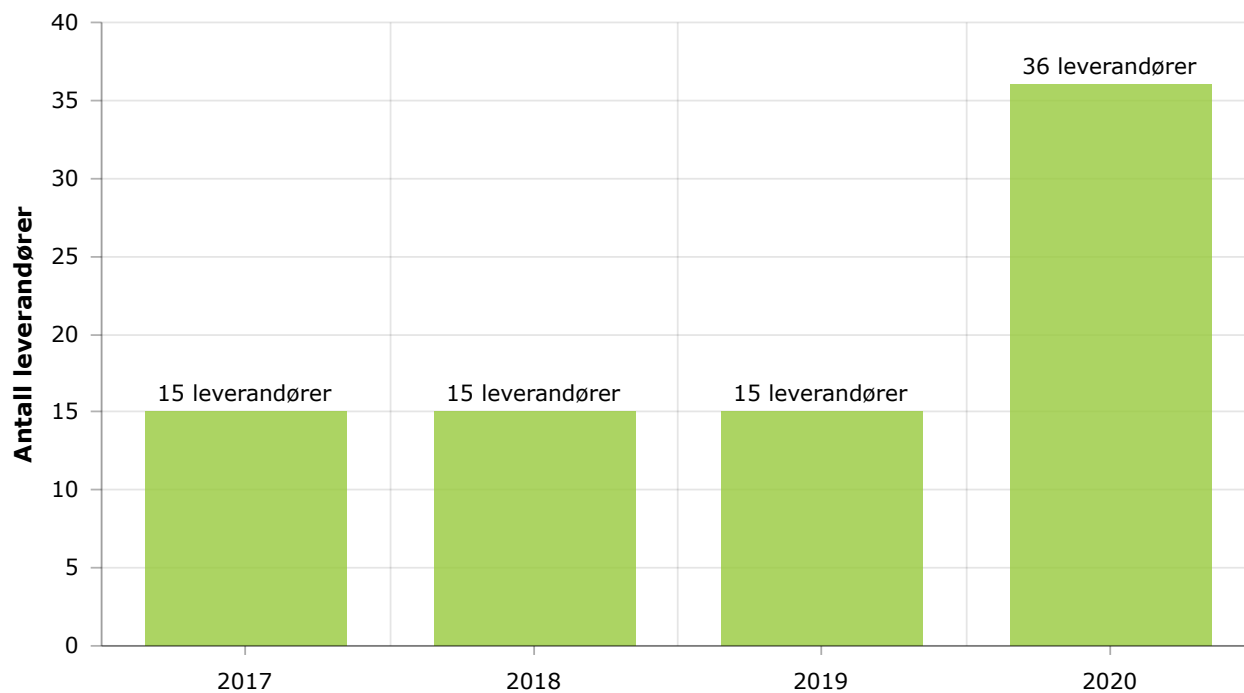
Arbeidsmiljø

Sykefravær i prosent

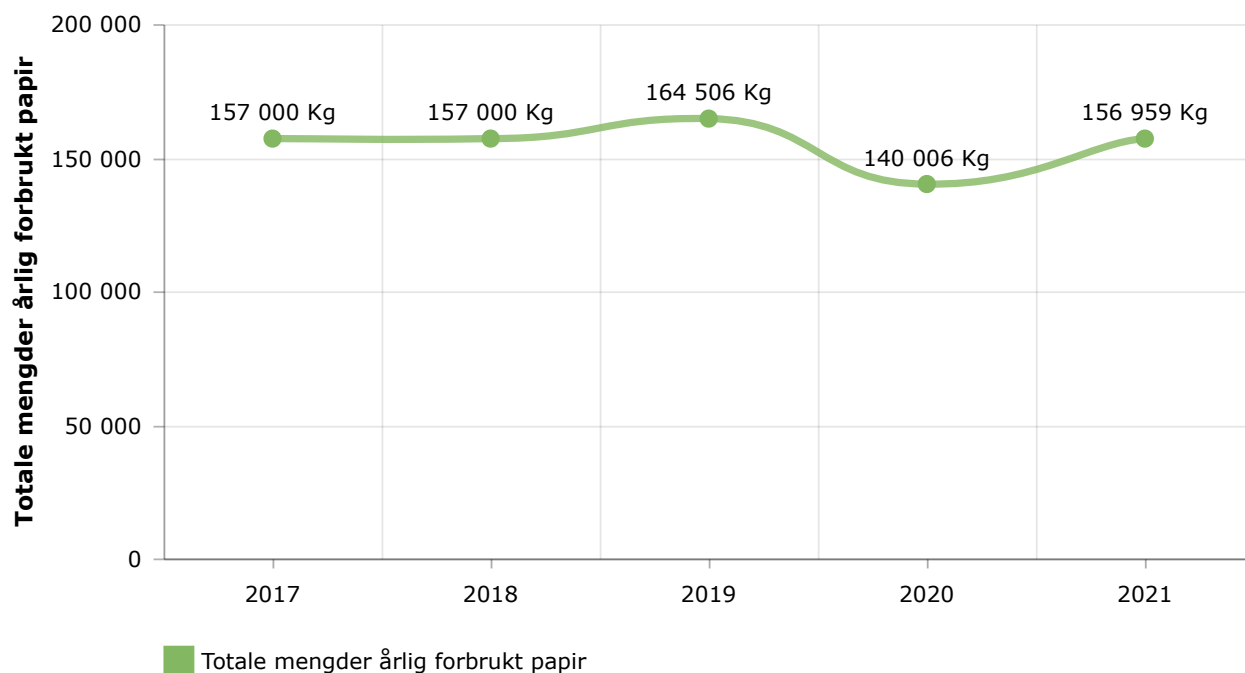

★ Innkjøp

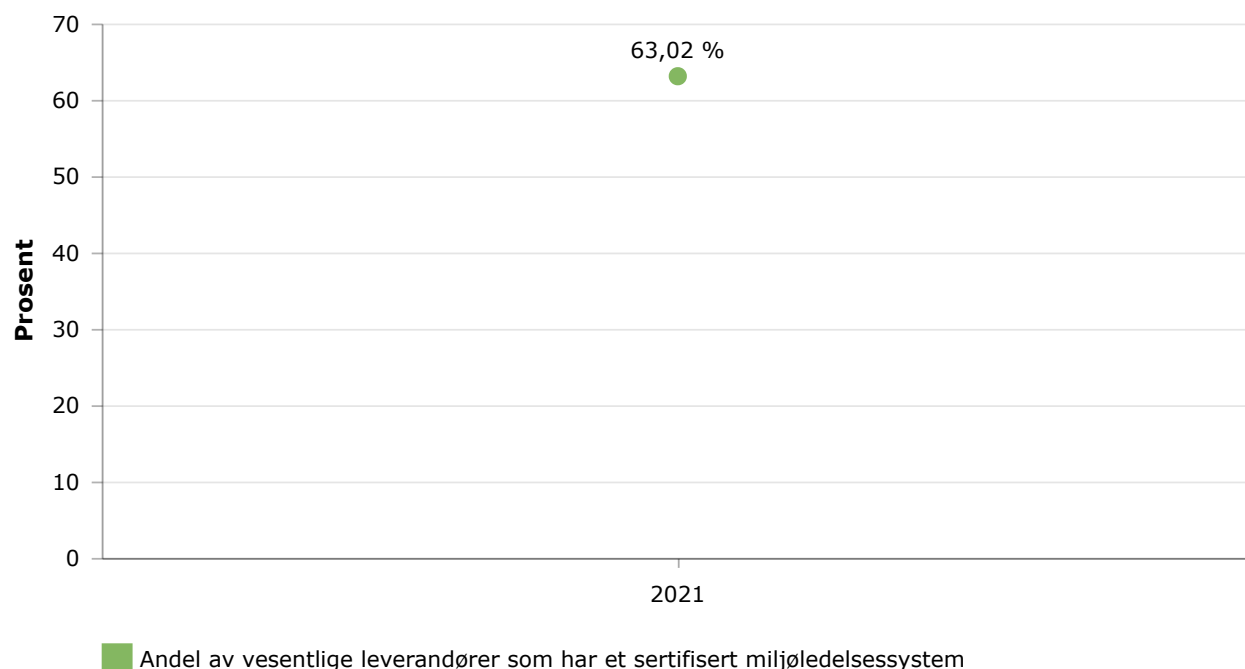
Antall leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO 14001, EMAS eller tilsvarende.

Totale mengder årlig forbrukt papir

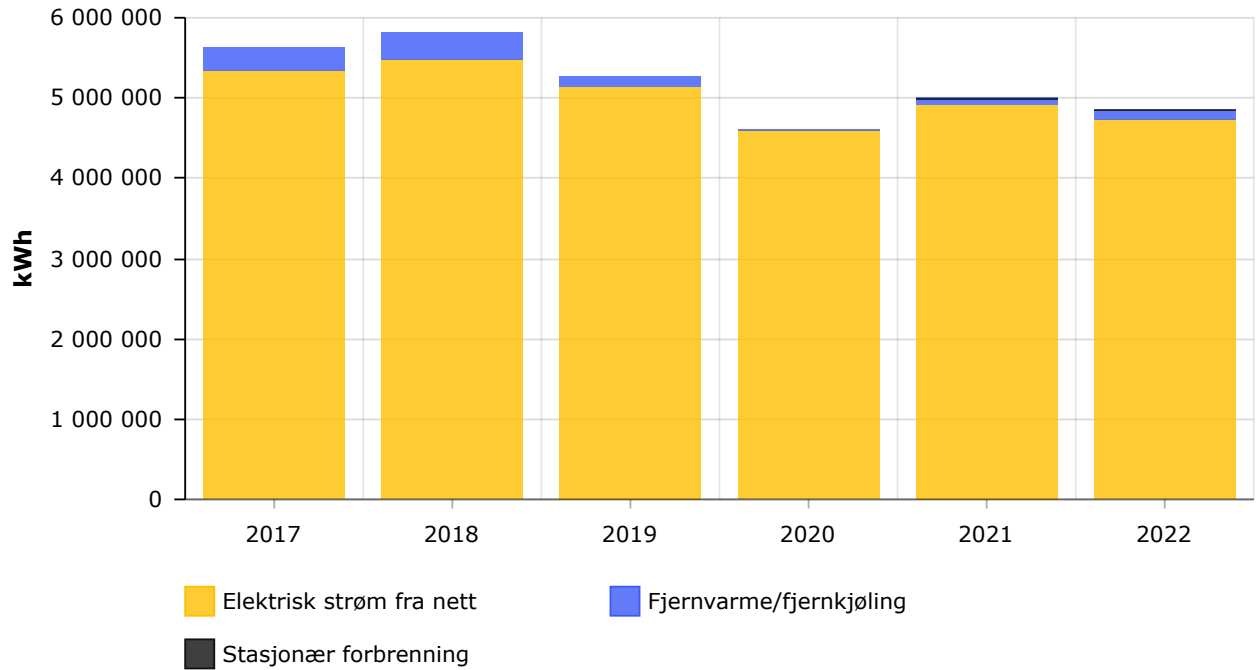

Andel av vesentlige leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem

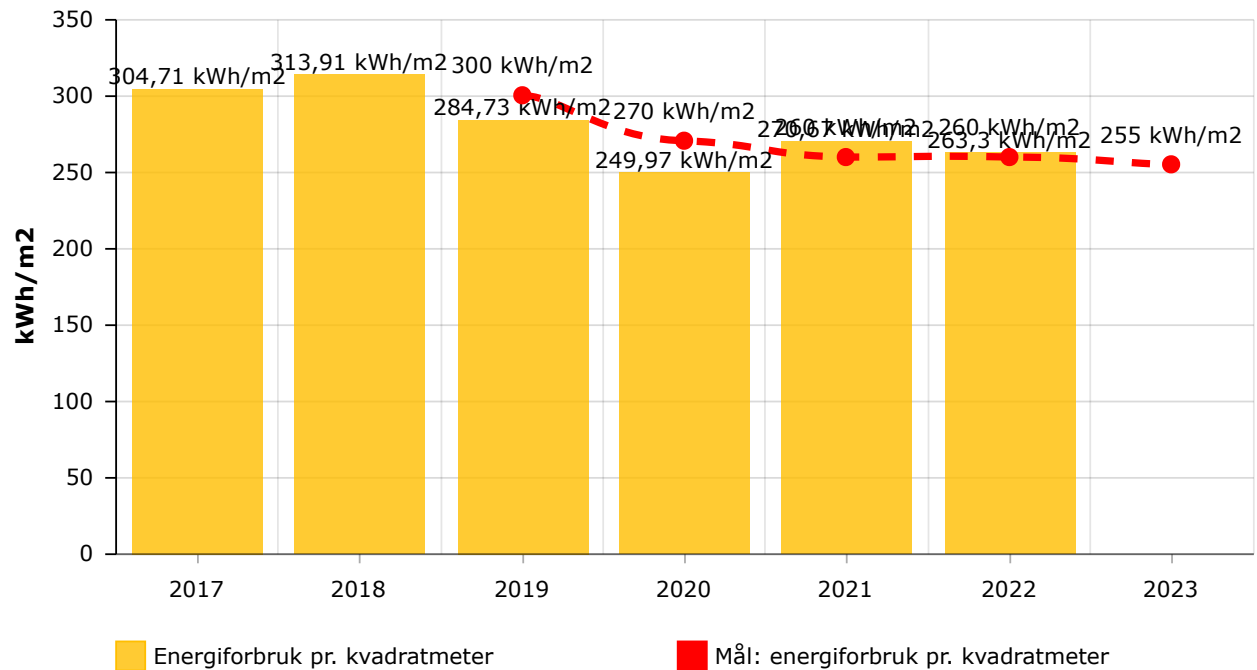

⚡ Energi

Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

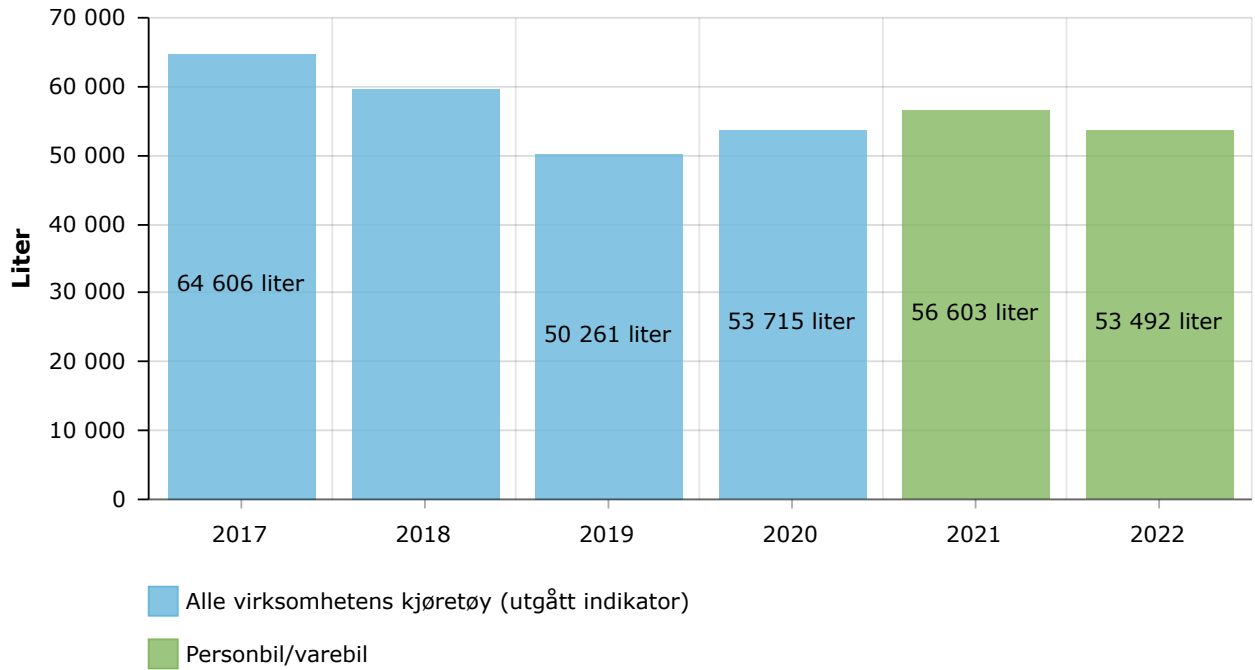

 Kommentarer

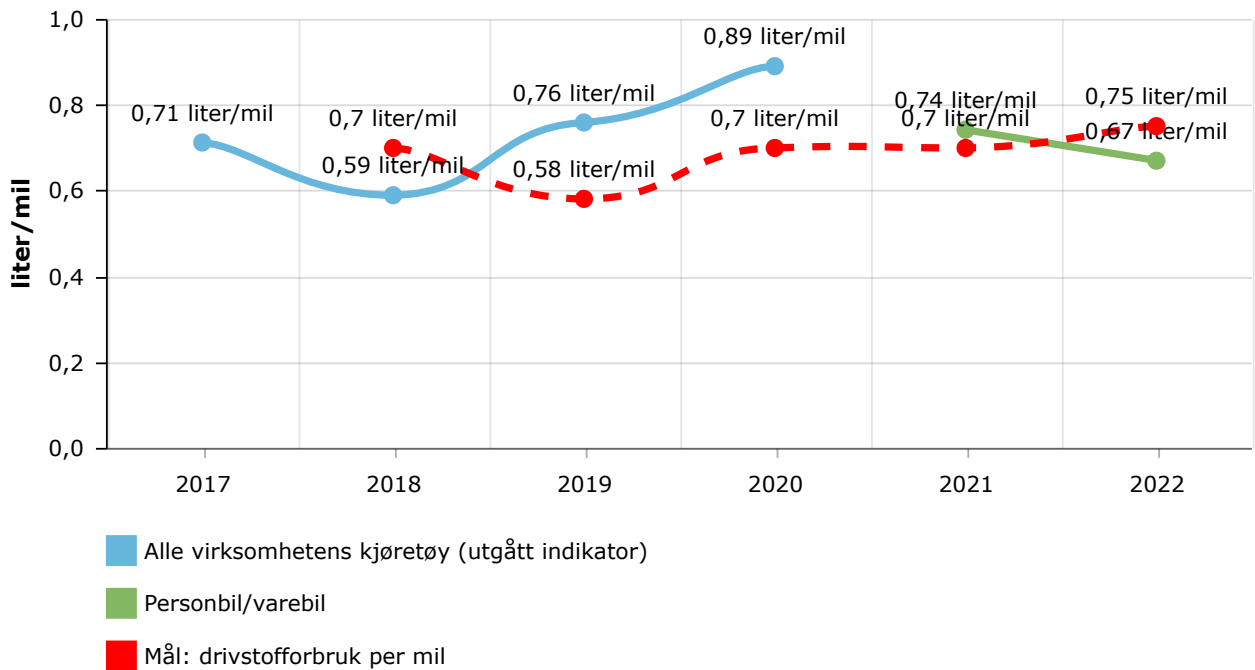
Totalt areal ca 20.000 m², trukket ut kryprom mm = 18.500 m²

Transport

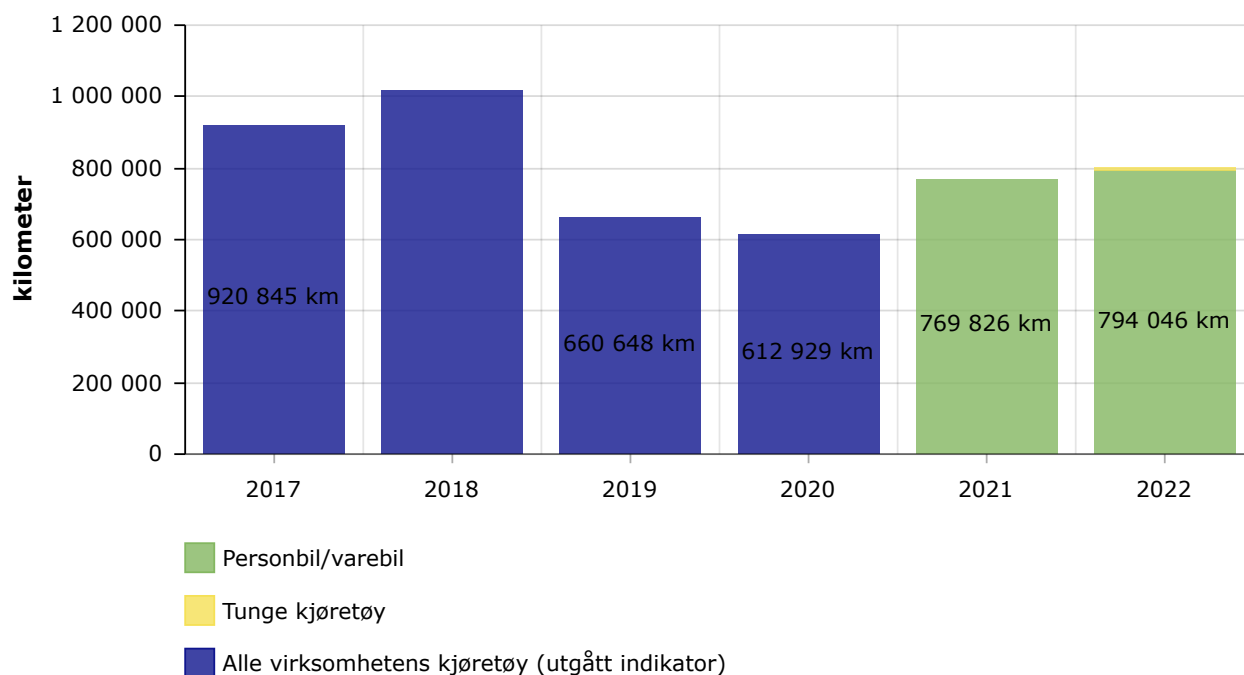
Drivstofforbruk, totalt

Drivstofforbruk per mil

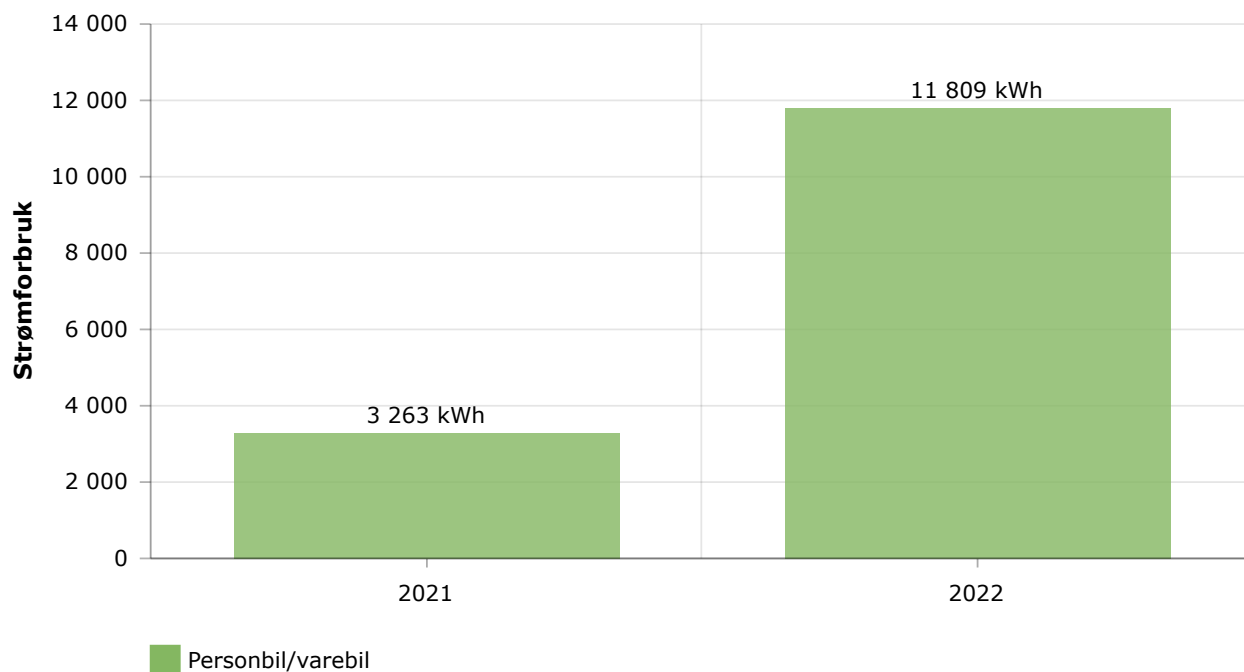

Antall kjørte kilometer

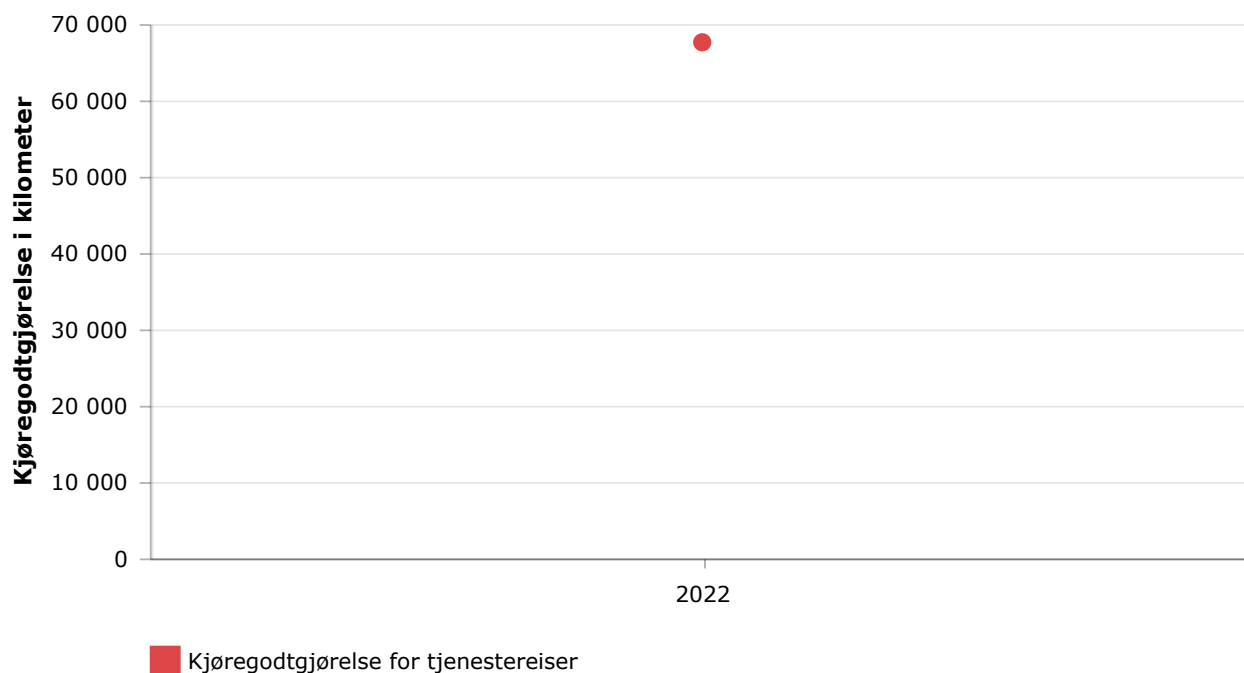

Strømforbruk

↑ 261% fra 2021

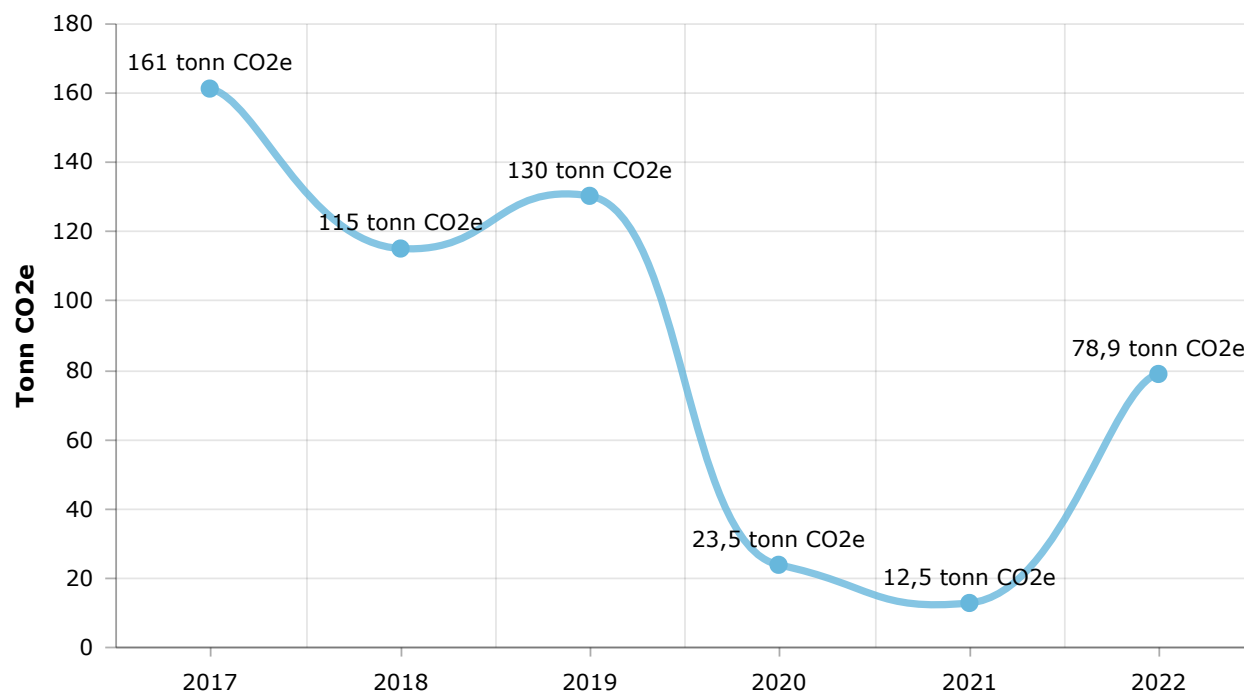

Kjøregodtgjørelse for tjenestereiser

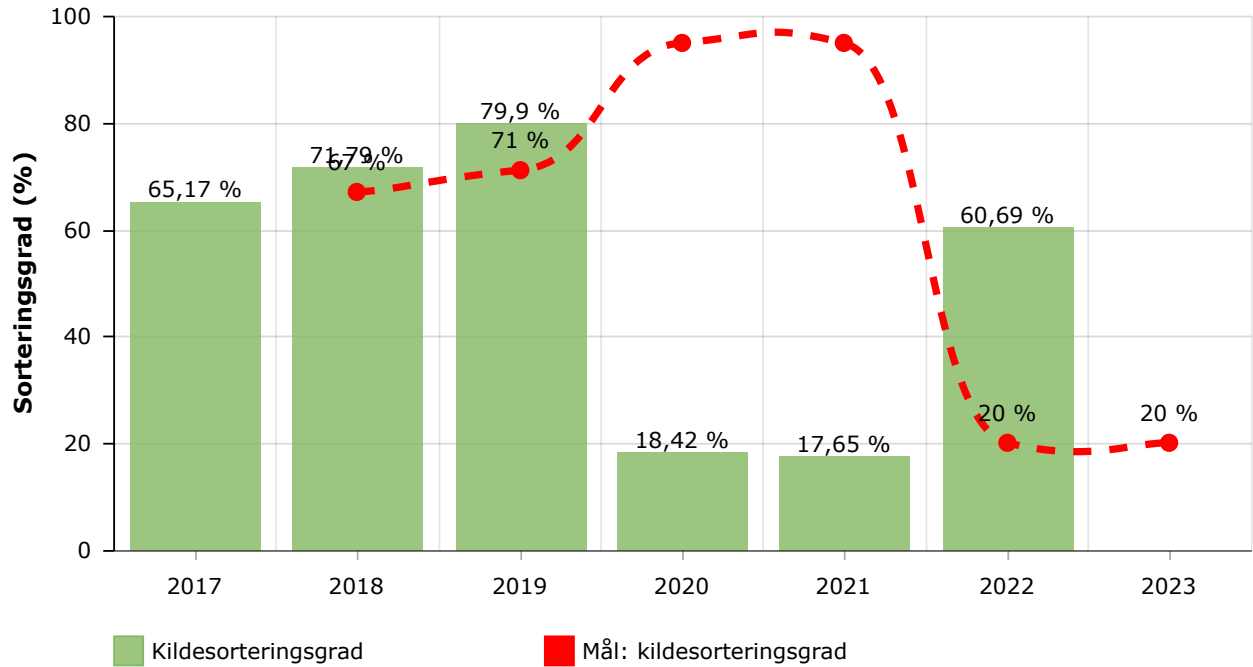
Klimagassutslipp fra flyreiser

↑ 531% fra 2021

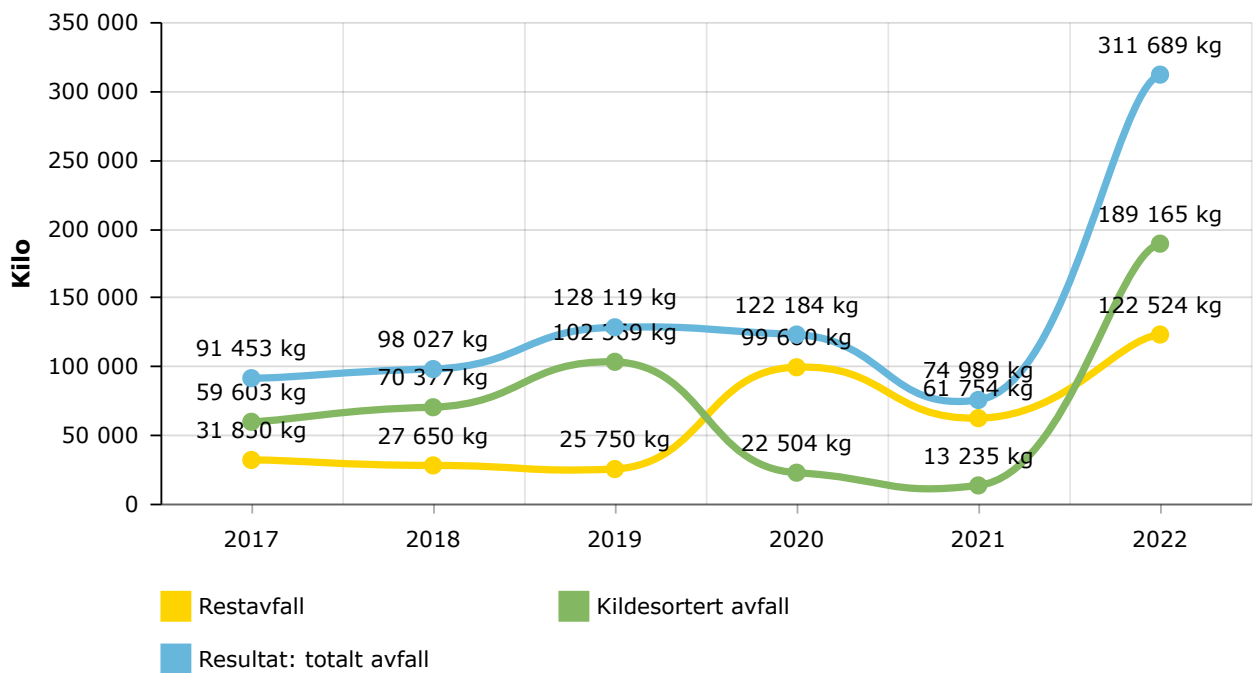

Avfall og ombruk

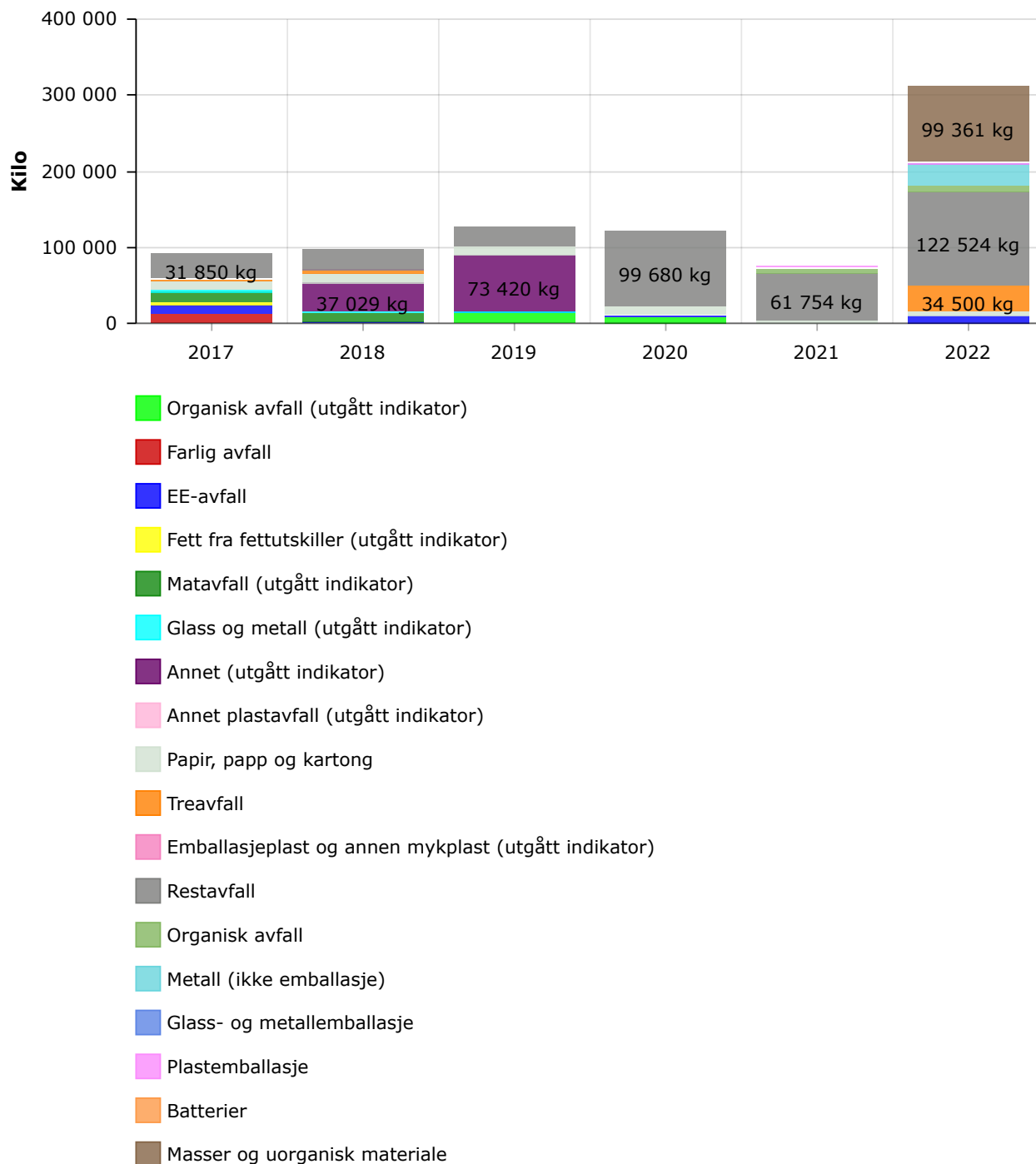
Sorteringsgrad

Totalt avfall

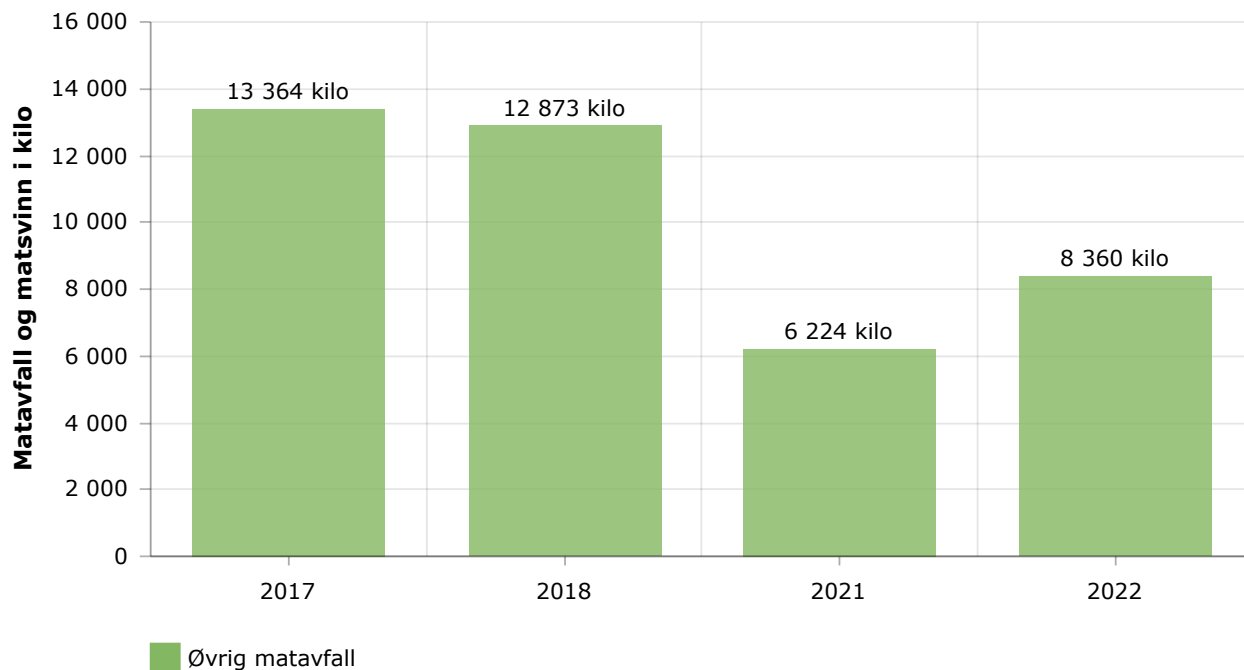

Avfallsmengder per avfallskategori

Matsvinn og øvrig matavfall

↑ 34% fra 2021

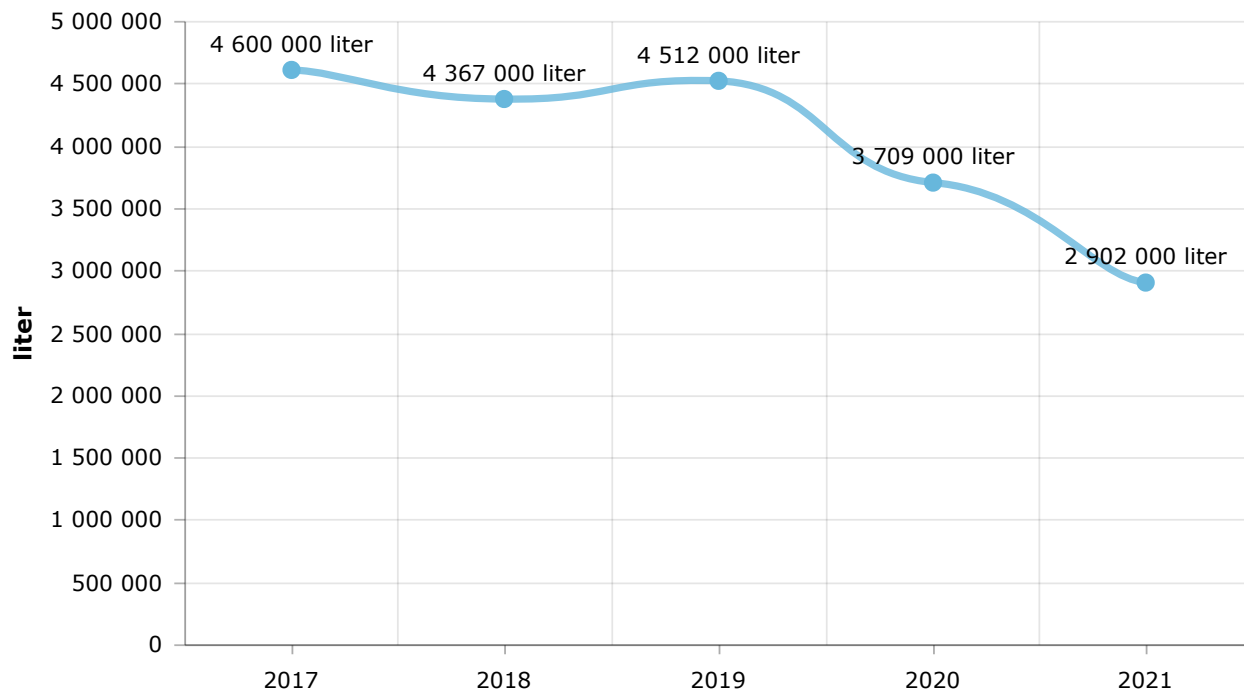
Kommentarer

Avfall knyttet til ombygging av eide lokaler i 2022 utgjør 215 436 av totalen på 311 069. Benyttet demontering istedenfor riving, med god effekt på sorteringsgrad og gjenbruk av materialer. Hovedvekt (ca 40 tonn) av restavfall fra ombygging er datagulv som er blanding av tre, stål og tekstil. Restavfall: 25520 + 30140 (PostNord) kg av restavfall er Flax-lodd som er sikkerhetsmakulert.

Finner ikke input-felt for Vannforbruk, som er 4625 m3.

★ Vannforbruk

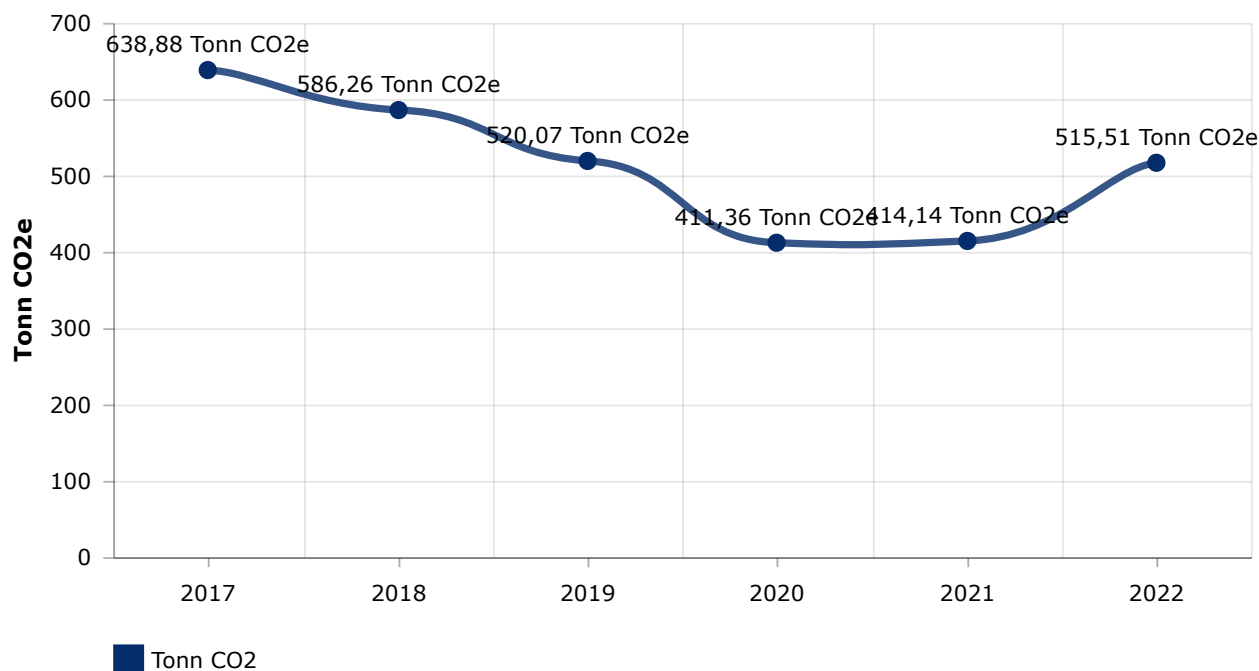
Vannforbruk

⚡ Klimaregnskap

Klimagassutslipp totalt

↑ 24% fra 2021

☰ Gjennomførte tiltak

Innkjøp

Krav til miljø stilles i de anskaffelser der det er relevant. I 2022 er miljø vektlagt i anskaffelser som Flaxlodd, hotelltjenester, logistikkjenester, reisebyråttjenester, kontormøbler, ombygging.

Avfall og ombruk

- Demontering i stedet for rivning ved ombygging av kontorlokaler medførte redusert avfallsmengde og økt gjenbruk av bygningsmaterialer, samt bedre HMS-forhold for bygningsarbeiderne.

Energi

- Justert systeminnstillinger for å optimalisere energiforbruket
- Halogenpærer byttet med led-pærer i kantina

Transport

I 2022 er det 3 el-biler og 5 hybrid-biler blant selskapets tjenestebiler

Formell rapport

Revisjonsberetning

BDO AS
Tordensjoldsgt. 13-15
2821 Gjøvik

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Norsk Tipping AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Tipping AS.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2022,
- Resultatregnskap 2022
- Kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2022
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Terje Tvedt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Terje Tvedt
Partner

Serienummer: 9578-5992-4-3003934

IP: 77.16.xxx.xxx

2023-03-15 10:05:32 UTC

Penneo DokumentmalId: VHKOG-UJ07YUJANKA-7ELVQ-KE7YN-RF5BL

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er list og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>